

မြန်မာပို့ဆေ (၃၄)

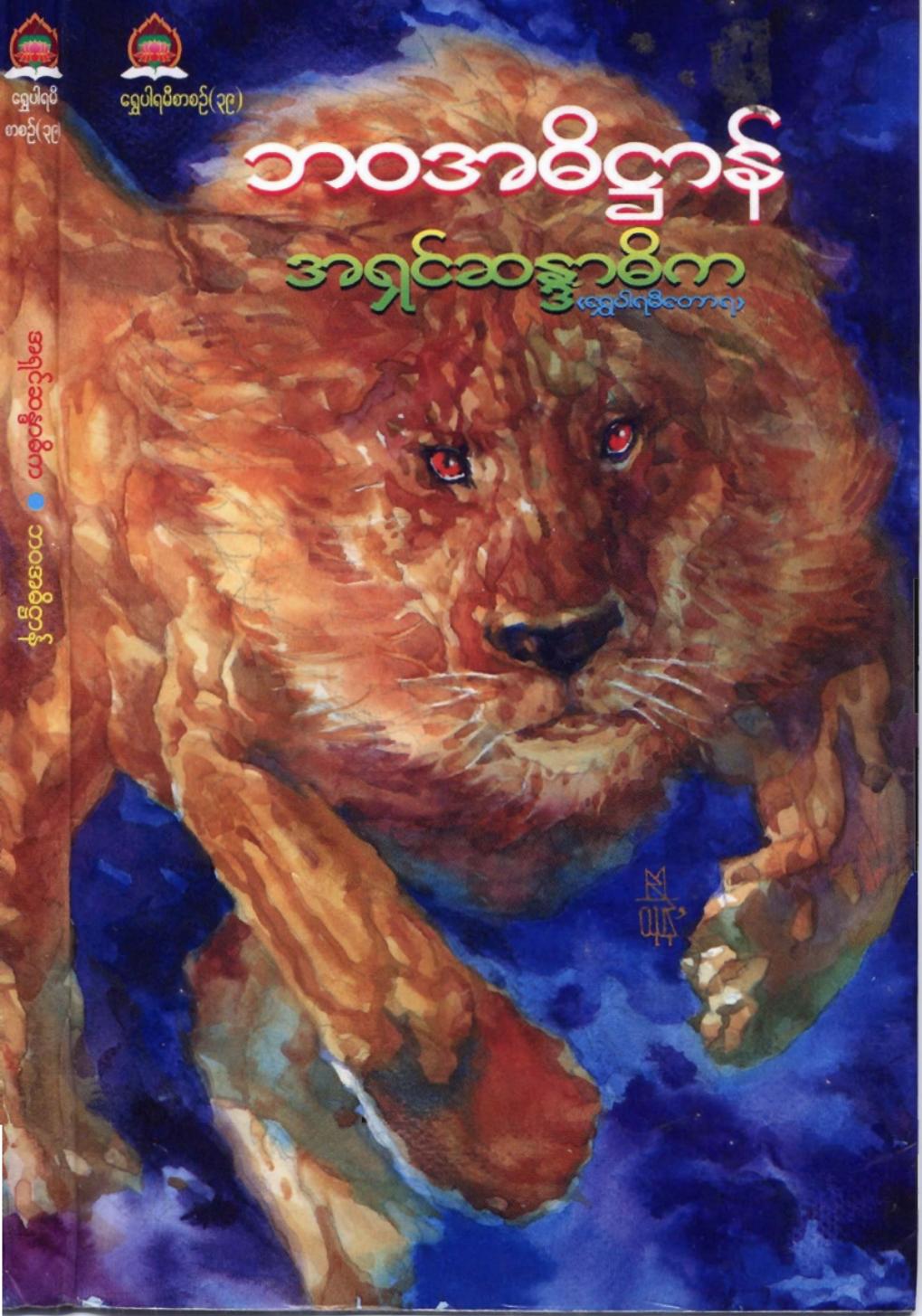
နှေပါရမိတ္တ။
နှေပါရမိတ္တ။

ဘဝအစိတ္တနှင့်

အရှင်ဆွဲနှစ်က

ဒုဇိုင်ဘာ

မြန်မာ

පිළිමුදු දුමුදු
දි අද්‍ය වුද්‍ය තා ප්‍රි
වා ආදුරු දුමුදු
මෙදු ආපුදු ඇංක්
දුරු මයි අධිරු
ඇවර් මු ය ගෙරුද් ඇදු
පිළි ඇදු පිබා
ඇමු ඇගු ප්‍රි ඇදු ගෙරුද්
පිළි ඇදු ගෙරුද් පිබා॥

ဝမ္မဝကား ငန့်တိုင်းကြေားကဲ ခိုတ္ထားသွေးလက်၊ သို့ဥျမှေးလက်၏

အရှင်ဆွဲနာစိတ်

မြေပါရမီးတောရ

ဘဝအမိန္ဒၗ

မြတ်စွာ သိရှိပေးသိမှု မြတ်စွာ သိရှိပေးသိမှု

မြေပါရမီးတောရ (၃၉)

www.shweparami.net

ရွှေပါရမီ ၂၀၀၇ အမှတ်(၉)

စာမျက်နှာပြုချက်

ရှေ့ကျော်

မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုချက်

ရှေ့ကျော်

၂၀၀၇ ခုနှစ် • ဒီဇင်ဘာလ • ဟထာမအကြံပို့ • ဧပြီရေ ၃၀၀၀၀

မျက်နှာပုံးပန်းသီး

ထော်

စာအုပ်ချက်

ကိုယ်ဝင်

မျက်နှာပုံးပုံးနှိပ်သူ

ဦးတိုးဝင်း(၀၂၃၃၁)၊ နေလရောင်ပုံးနှိပ်တိုက်

အမှတ်၉၆၊ သာလင်းလင်းဟတော်ပြို့နယ်။

အတွင်းပုံးနှိပ်သူ

ဦးကြင်္ခြား(၀၃၁၀၅)၊ ပိသားစုပုံးနှိပ်တိုက်

အမှတ်၉၀-အော်အောက်ကြည့်ပြင်တိုင်လင်း၊ အလုပ်ပြို့နယ်။

ထုတ်ဝေသူ

တက်လင်း ဦးရှိနိုင်း (၀၃၉၆၄)၊ ရွှေပါရပို့စွဲတော်ပြန်ပွားရေးအဖွဲ့

အမှတ်(၁၉-အော်/၂)၊ မိုလ်ရာညွှန့်လင်း၊ အရုပ်ပြို့နယ်။

ပြန်ဆိုရေး

ရွှေပါရမီစွဲတော်ပြန်ပွားရေးစာဌ္း

အမှတ်(၆၁)၊ ငိုးအိုးတန်းလင်း၊ လသာပြို့နယ်။

(**၂၂၂၂၆၀၀၂၁၀၄၆၂**)

တန်ဖိုး ၉၀၀ ကျပ်

အရင်ဆန္ဒမိတ်(ချွေပါရပီတော်)

- ဘုဇာကုန်စံ၊ ဖန်နဝါရီလ(၉)ရက်၊ အဂါန္တာတွင် ရေနံချောင်းမြှုပြုခိုင်းရောင် သူငြောက်နဲ့ရပ်ကွက်၌ သမည်းတော် ဦးစိန်ဝင်း၊ မယ်တော် ဒေါ်သိန်းသိန်းတို့မှ ဖွားမြင်သည်။
- ဘုဇာကုန်စံတွင် ဆယ်တန်းတော့ပွဲကို ရေနံချောင်းမြှုပြု၊ အထက်(၁)မှ ခြောက်ဘာသာ(ဘာသာစု)ရုဏ်ထုံးဖြင့် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး ခုတိယ ရလျက် အောင်မြင်သည်။ သုံးထပ်ကွမ်းလူရည်ချွောက်အဖြစ် စတန်း၊ ဥတန်း၊ ၁၀တန်းတို့၌ သုံးနှစ်ဆက်တိုက် ခွဲးချယ်ခံခဲ့ရသည်။
- ဘုဇာကုန်စံ၊ ဆယ်တန်းအောင်မြှင့်ပြီးနောက် သာသနု့ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး အမရပူရမြှုပြု၊ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်တွင် ပရီ ယဉ်းစာပေများလေ့လာဆည်းပူးခဲ့သည်။
- ဘုဇာကုန်စံတွင် ပထမကျော်ဘွဲ့နှင့် ဘုဇာကုန်စံတွင် ဝမ္မာစရိယဘွဲ့တိုက် ရရှိခဲ့သည်။
- ဘုဇာကုန်စံတွင် အသက်(၃၀)မြှုပ် ပုလဲရတုမွေးနေ့ အထိပ်းအမှတ် အဖြစ် တစ်ယောက်တည်းနေ တစ်စိတ်တည်းထားစာအုပ်ကို စတင် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။
- ယခုအခါ သထုံးမြှုပြု၊ ကေလာသတောင်၊ ချွေပါရပီတော့ရကျောင်း၌ တစ်ပါးတည်း ကော့ရှိတော့ရဆောက်တည်လျက် ပရီယတ်၊ ပဋိ ပတ်အလုပ် အားထုတ်လျက်ရှိသည်။ ။

သုတေသန ပညတေ ဇီနာတိ။

အလျော်အားလုံးတို့တွင် တရားအလျော်သည် အပြတ်ဆုံးပြစ်၏။

ပညာပါရမီအလု။

တိက်ရိုက်သာသနပြုအလုအဖြစ်

လုပ်ခန်းထားသော

ရွှေပါရမီစမ္မာပေပြန်ဘားရေး ထာဝရအလုပ်တော်ငွေဖြင့်

ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍ସିକ୍ସନ୍

ရွှေပါရမိဝမ္မတပေပြန်ဟားရေးအဖဲ့

ଶତିକା

୧॥	■ ହାତଫାଆଟୁଗ୍ର ଧାଵର୍ଗପଞ୍ଜ	୧
୨॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୨
୩॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୩
୪॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୪
୫॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୫
୬॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୬
୭॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୭
୮॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୮
୯॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୯
୧୦॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୧୦
୧୧॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୧୧
୧୨॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୧୨
୧୩॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୧୩
୧୪॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୧୪
୧୫॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୧୫
୧୬॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୧୬
୧୭॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୧୭
୧୮॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୧୮
୧୯॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୧୯
୨୦॥	■ କାଳ୍ପନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟତେବ୍ରପ୍ତପରିଦିରିବି	୨୦

၁၁။	■ နည်းလပ်းလေးသွယ်ဖြင့်	
	■ ပြိုးတပ်း ပါရပီဖြည့်ဝယ်	၉၂
၁၂။	■ ပါရပီဖြည့်တာ	
	■ အပျားချုပ်းသာဖို့အတွက်ပါ	၁၀၀
၁၃။	■ အပျားအတွက် အသက်ပေးခဲ့ပါ	
	■ ဘုရားဖြစ်ပယ်	၁၀၉
၁၄။	■ ပါရပီဆိုတာ ဖြည့်နေ့မှ ပြည့်တာပါ	၁၁၅
၁၅။	■ ကုသိုလ်ပြုတိုင်း	
	■ သာသနာပြုတာ ပဟုတ်ပါ	၁၁၉
၁၆။	■ လုပ်သင့်လိုလုပ်တာ	
	■ ဘယ်သူဘာပြောပြော နောက်ပဆုတ်ပါနဲ့	၁၃၂
၁၇။	■ ဒီနည်းနဲ့ ပရရင်	
	■ တို့နည်းနဲ့ ရအောင်လုပ်ပယ်	၁၄၆
၁၈။	■ ဘာပဲလုပ်လုပ် ပြတ်ပြတ်သားသားလုပ်	၁၅၄
၁၉။	■ ကုသိုလ်အလုပ်ဆိုတာ	
	စိတ်ရွင်းတဲ့အလုပ်ပါ	၁၅၉
၂၀။	■ ခွင့်လွှတ်ကြရင် ပျော်စရာ	၁၇၀
၂၁။	■ ကိုယ်ပါရပီ ကိုယ်ဖြည့်နေတာပါ	၁၇၃

ရွှေပါရပီဝန်းဖြင့် အောပြည်လုမ်းနိုင်ကြပါသော

တရားဖွင့်ဂုဏ်တော်ဟူး

အရဟံဌ

ကိုလေသကင်းစင်တော်မူသော မြတ်စွာဘူရား။

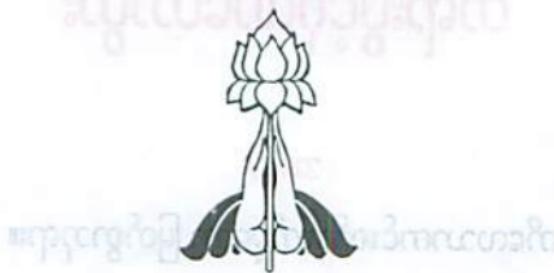
အရဟံဌ

ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၍ပင် မကောင်းမှုကို
ပြုတော်မူသော မြတ်စွာဘူရား။

အရဟံဌ

ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘူရား။

သာသနာဘတ္တက် ရှာသက်ပန်

အရှင်ဘုရား . . .

တပည့်တော် ရို့သေစွာဖြင့် စာရေးလျှောက်ထား
အပ်ပါသည်ဘုရား။ အရှင်ဘုရား ကိုယ်၏ ကျွန်းမာခြင်း၊
စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းဖြင့် သာသနာတော်အကျိုးကို ဆတက်
ထမ်းပိုး ထမ်းဆောင်နိုင်ပါစေလို့ ဆူမွန်ကောင်းတောင်း
အပ်ပါတယ်ဘုရား။

ဘုရားတပည့်တော်လည်း အရှင်ဘုရား၏ ပို့သ
သော မေတ္တာဓာတ်ကြောင့် အဆင်ပြွေစွာဖြင့် စွဲမ်းနိုင်သ
လောက် သာသနာတော်အကျိုးကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါ
တယ်ဘုရား။

အရှင်ဘုရား ဟောကြားအပ်သော တရားတော်
များကို နာကြားရင်း၊ ရေးသားအပ်သော စာပေများကို
ဖတ်ရှုရင်း၊ ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ၊ အရှင်ဘုရား၏ အဆုံး
အမများကို လိုက်နာလျက် စွမ်းနိုင်သလောက် မိမိစိတ်ကို
လည်း ဆုံးမ၊ အများအကျိုးကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်
ရှိပါတယ်ဘုရား။

ယောနိသော မန်သိကာရ ဆိုတဲ့ အကောင်းမြင်
စိတ်ကို နိုင်သလောက် မွေးမြှုရင်း အကုသိုလ်စိတ်တွေ မ
ဖြစ်အောင်၊ ကြိုလာသမျှ၊ ဆုံးလာသမျှ အာရုံတွေအပေါ်
နှလုံးသွင်းမှန်အောင် ကြိုးစားရင်း ကိုလေသာတွေ အပြင်း
အထန် မဖြစ်ပေါ်အောင် ရပ်တည်နေထိုင်ကြည့်နေပါ
တယ်ဘုရား။ (လွယ်တော့ မလွယ်လှပါဘူး။)

ဘဝသံသရာ အဆက်ဆက်က ပါရမီဓာတ်ခံ
အားနည်းခဲ့လိုလား မသိပါဘူး။ ရှုမှတ်မှုများတော့ မပိုပြင်
သေးပါဘူး။ ဆင်ခြင်မှုအနေနဲ့တော့ လောဘစိတ်၊ ဒေါသ
စိတ်တွေအပေါ် နည်းနည်းကြည့်တတ်လာပါတယ်ဘုရား။

အရှင်ဘုရားနဲ့ ဆုံးတွေ့ခဲ့ပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းကစလို့
အရှင်ဘုရားဆီက မာတ်ကောင်းလေးတွေကို တပည့်တော်
စိတ်သန္တာန်ထဲရောက်အောင် မိတ္တာ။ကူးနိုင်သလောက် ကူး
ထားခဲ့ပါတယ်ဘုရား။

အရှင်ဘုရားရဲ့ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ကြည်ညိုတဲ့
စိတ်၊ ရလာသမျှ လာသ်လာဘအပေါ် တပ်မက်ခြင်း ကင်း
တဲ့စိတ်၊ မေတ္တာအပြည့်အဝနဲ့ အားလုံးအပေါ် ခွင့်လွှတ်နိုင်
တဲ့စိတ်၊ လူတိုင်းအပေါ် အကောင်းမြင်နိုင်တဲ့စိတ်၊ ရေးပြရ
ရင်တော့ ကုန်နိုင်ဖွယ်မရှိပါဘူးဘုရား။

အထူးခြားဆုံးကတော့ သတ္တဝါတိုင်းအပေါ်
ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ခံစားစေလိုတဲ့စိတ် (လောကီ၊ လော-
ကုတ္တရာ)ပါပဲဘုရား။ တပည့်တော်တို့ကတော့ အရှင်ဘုရား
နဲ့ အနေနှီးလျက်တိုင်အောင် အဝေးမှာ နေနေဆဲပါဘုရား။
မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ ဂုဏ်တော်တွေကို ပွားမှားရင်း ဘုရား
ရှင်ရဲ့ ဂုဏ်သတ္တိတွေ ကိုနဲ့ဝဲပေါ်အောင် ကြိုးစားနေတဲ့ အရှင်
ဘုရားကိုတော့ တပည့်တော် ကြည်ညိုမဆုံးပါဘူးဘုရား။

အသိဉာဏ်နဲ့အကျင့် ထပ်တူညီညွတ်ဖို့ဆုံးတာ မ
လွယ်ပါဘူးဘုရား။ ကိုလေသာခေါင်းပါးစေတဲ့ အသိတွေ
ကိုတော့ သိပါရဲ့။ သိသလောက်လည်း ပြောနိုင်ပါရဲ့။ လက်
တွေနှင့်ယုံမှာတော့ ကိုလေသာ ပါးရှားအောင် ကျင့်နိုင်သူ
နည်းပါးဆဲပါ။ (တပည့်တော်တို့က ထိပ်ဆုံးက ထင်ပါတယ)

အရှင်ဘုရားရဲ့ အဆုံးအမတွေကြောင့်လည်း တ
ပည့်တော်ရဲ့ စိတ်အင်အားတွေ ပို၍ပို၍ ပြည့်ဝလာပါ
တယ်။ လောကဓာတ်ရားရဲ့ ရိုက်ခတ်မှုကတော့ တပည့်

တော်ရဲ ဆယ်တန်းအောင်စက စလို ခံခဲ့ရတာပါ။

ဆယ်တန်းအောင်စာရင်းထွက်ပြီး ၁၀ရက်အကြာ
မှာပဲ တပည့်တော်ဖော် ကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။ (ရှုတ်တရက်
ပါ)။ မိသားစုထဲမှာ တပည့်တော်က အကြီးဆုံးပါ။ အမေက
လည်း မြို့ခို့ဘဝနဲ့ နေခဲ့ရတယ်ဆိုတော့ တပည့်တော်ကပဲ
မိသားစု စားဝတ်နေရေးအတွက် ရှုန်းကန်လှပ်ရှားခဲ့ရပါ
တယ်။ ကျောင်းဆက်တက်ခွင့်မရတော့ဘဲ အလုပ်ခွင့်ထဲ
ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

ကံ-ကံရဲ အကျိုးကို အဲဒီကတည်းက တပည့်တော်
ရရှိခဲ့စားခဲ့ရပါတယ်။ ဘဝသံသရာတစ်လျောက်မှာ ယူခဲ့ပြီး
ရင် ပြန်ပေးရမှာပါ။ ဖြစ်လာသမျှ အရာအားလုံးကိုလည်း
အကောင်းမြင်ဝါဒပဲ လက်ကိုင်ထားပြီး ကျင့်သုံးခဲ့ပါတယ်။
တပည့်တော်နဲ့ ဆက်ဆံသူတွေအားလုံး စိတ်ချမ်းသာစေချင်
ပါတယ်။ တပည့်တော် အခက်အခဲကြံ့လာတိုင်းလည်း ဘဝ
လမ်းတစ်လျောက် ပြုခဲ့သမျှတွေထဲက အကောင်း၊ အဆိုး
အားလုံးကို မှန်တဲ့အတိုင်း သစ္စာဆို တိုင်တည်ပါတယ်။

အရှင်ဘုရားရဲ တရားတွေနာ၊ စာတွေ ဖတ်ပြီး
ကျွန်းနေတဲ့ ဘဝသက်တမ်းအတွက်လည်း အပူအပင်ရှုစရာ
မလိုတော့ပါဘူး။ ပစ္စာပြန်တည့်တည့်ကို ရှုတတ်တဲ့ အကျင့်
ကောင်းလေးတွေလည်း ရှိလာပါတယ်။ သတိတရားလေး

ဦးစီမံတိုင်း မျက်စီ နား၊ နှာခေါင်း၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်ကန္ဒ
သံသရာမလည်မိအောင် ကြီးစားနေထိုင်မိပါတယ်။ (သမာ
မိအားနည်းလို့ မေ့လျော့တဲ့အချိန်က များပါတယ်။)

အသေလှတဲ့သူဖြစ်ဖို့ အရှင်ဘုရား ဟောခဲ့တဲ့အ^၁
တိုင်း တစ်ကိုယ်ကောင်းမဆန်မိအောင် နေထိုင်ပါတယ်။
ချစ်စွဲ၊ မူန်းစွဲမရှိအောင် ကြီးစားအားထုတ်ပါတယ်။ ကု-
သိုလ် ပူးနွေးအောင် ပြုပြီးသမျှ ကုသိုလ်တရားတွေကိုလည်း
မကြာမကြာ ပြန်စဉ်းစားပါတယ်။ ကုသိုလ်တရား များများ
ဖြစ်ဖို့ကိုလည်း ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် အမြဲဆုံးမပါတယ်။ ကြုံသမျှ
အာရုံတိုင်းကိုလည်း ကုသိုလ်စိတ် ဖြစ်နိုင်ဖို့ အားထုတ်ကြည့်
ပါတယ်။ (လွယ်တော့ မလွယ်သေးပါဘူး။)

ရွေးသည် ဆိုတော့လည်း ‘မူသားမပါလက်ာ
မချော’ ကို လက်ခံကျင့်သုံးမိတဲ့အခါမျိုး ရှိခဲ့ပါတယ်။ သူ
တစ်ပါးအကျိုးစီးပွား ပျက်သွားအောင်တော့ မလုပ်ပါဘူး။
ကံငါးငါး မကျိုးမပေါက်အောင် နေထိုင်နိုင်ဖို့ တော်တော်
ကြီးကို ကြီးစားသွားရေးမှာပါလား လို့လည်း ကိုယ့်ကိုယ်
ကိုယ် မှတ်ကျောက်တင်မိပါတယ်။

အသိအမြင် မှန်ကန်ဖို့အတွက်တော့ အရှင်ဘုရား
ရဲ့ စာအုပ်တွေက တပည့်တော်ရဲ့ ဆရာပါပဲ။ ဓမ္မနယ်ပယ်
မှာတော့ အရှင်ဘုရားက တပည့်တော်ရဲ့ ဆရာသခင် ဖောင်

ပါ။ လောကီနယ်ထဲ နေထိုင်နည်းကိုလည်း အရှင်ဘုရားက
လမ်းညွှန်မှု ပေးနေပါတယ်။ လောကုတ္တရာအတွက်လည်း
သိသလောက် ကျွင့်နိုင်ဖို့ အရှင်ဘုရားက ဦးဆောင်လမ်းပြု
ပေးနေလျှက်ပါ။ အရှင်ဘုရားရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေကြောင့်
အသေမလှမှုာကိုလည်း ပူစရာမလိုတော့ပါဘူး။

ဒီဘဝ၊ ဒီခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ ကျွန်ရှိတဲ့အချိန်တွေအတွင်း
မသေခင်ဘာလုပ်ရမှုာကိုလည်း ကောင်းကောင်းကြီး
သဘောပေါက်နားလည်ခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ လောကရဲ့ဒဏ်
တွေကိုရော၊ လောကခံတရားတွေကိုရော ခံနိုင်ရည် အများ
ကြီး ရှိလာပါတယ်။ ဘဝသံသရာလည်ရှိုးမယ့် အကြေအ
နေတွေအတွက်လည်း ကံပေးတဲ့ဘဝတွေက ဘယ်လိုမို့ဗျား
တကျောပေးတဲ့ဘဝတွေက ဘယ်လိုမို့ဗျားတဲ့ဘဝတွေက သိခွင့်ရတဲ့
အတွက် ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း ဆင်ခြင်နေထိုင်တတ်သွား
သလို ကြုလို ပြောခွင့်ရတဲ့သူတွေကိုလည်း ပြောပြတတ်သွား
ပါတယ်။

အရှင်ဘုရားကို အကြောင်းပြုပြီးတော့လည်း အ
လင်းစေတော်မန်ဖြစ်ခွင့် ရခဲ့ပါတယ်။ (တရားပွဲတွေ ကျင်းပ
ပေးဖြစ်တာ၊ ကျင်းပခွင့်ရအောင် ကြိုးစားခဲ့ရတာတွေ အပါ
အဝင်ပါ။)

တပည့်တော်တို့က ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမ သာသနာ

တော်ကြီး ပြန့်ပွားလာအောင် တိုက်ရှိက်မစွမ်းဆောင်နိုင်
တာကြောင့်မို့လို စွမ်းဆောင်နိုင်တဲ့ အရှင်ဘုရားတို့ သံယာ
တော်တွေခဲ့ အားကို ရယူပြီး ဓမ္မသဘင်တွေ စီစဉ်ကျင်းပ
ခွင့် ရရှိနေတာကိုပဲ မဟာကံထူးရှင်အဖြစ် ခံယူမိပါတယ်။

အရှင်ဘုရားရဲ့ သာသနပြုလုပ်ငန်းကိစ္စတိုင်းမှာ
အရှင်ဘုရား ဆန္ဒရှိခဲ့ရင် တပည့်တော်ကို ဘယ်နေရာဖြစ်
ဖြစ် ဆောင်ရွက်ခိုင်းပါဘုရား။ အလုပ်များတယ်လို မရှိပါ
ဘူး။ အားလုံးကို စွမ်းနိုင်သလောက် ဆောင်ရွက်ပေးပါမယ်။
တပည့်တော်ကတော့ အရှင်ဘုရားနဲ့ ဆုံးတွေခဲ့ရတာကိုပဲ
ကျေနှပ်မဆုံး၊ ဝမ်းသာမဆုံး ဖြစ်နေရပါတယ်။

ရွှေပါရမီမြှုစိမ်း သာမဏေကျော်ပရီယတ္ထိစာသင်
တိုက်ကြီး အောင်မြင်သည်ထက် အောင်မြင်အောင်လည်း
တပည့်တော်တို့ အလင်းစေတမန်အဖွဲ့သားများ ဂိုင်းဝန်း
ကူညီဆောင်ရွက်နေကြပါတယ်။ ရဟန်းသာမဏေတွေက
လည်း ငယ်၊ ကပ္ပါယတွေကလည်း ငယ်ဆိုတော့ တစ်ခါ
တလေတော့လည်း ဘေးက ဝေဖန်တာတွေတော့ နှီးပါ
တယ်။ အနှစ်သာရရှိအောင်တော့ ကျောင်းမှာရှိတဲ့ သံယာ
တော်တွေအားလုံး ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေကြပါတယ်။

အလင်းစေတမန်အဖွဲ့သားအားလုံးလည်း အရှင်
ဘုရားရဲ့ ဆုံးမစကားကို ဦးထိပ်ထားပြီး ကြိုးစားဆောင်

ရွှေက်နေကြပါတယ်။ တပည့်တော်နဲ့ ကိုစိုးမြင့်ကတော့ အသက်ကြီးသူများဆိုတော့ ခေါင်းဆောင်တွေလိုပဲ ခံယူပြီး စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ဆောင်ရွှေက်နှင့်အောင် ဖေးမပေးနေပါတယ်။ အဖွဲ့သားအားလုံးကလည်း အရှင်ဘုရား ပြန်လာမယ့်ရက်ကိုပဲ မျှော်လင့်နေကြပါတယ်။

ကျောင်းနဲ့ ပတ်သက်သမျှတော့ တပည့်တော်တို့ နှစ်ယောက် ဦးဆောင်ပြီး ကျောင်းက ဦးပွဲ့ောင်းတွေနဲ့ ညီနှင့်းတိုင်ပင်ပြီး အဆင်ပြေအောင် ဆောင်ရွှေက်ပေးလျက် ရှိပါတယ်ဘုရား . . .။ စာချု၊ စာသင်၊ စာဖြေရမယ့်ကိစ္စတွေ ကိုတော့ ဦးကုမာရနဲ့ ဦးရာဇ်က ကြိုးစားဆောင်ရွှေက်ပေးနေကြပါတယ်။

တပည့်တော်တို့ကလည်း ကျောင်းတွင်းစာမေးပွဲ၊ အဝေးသွားဖြေဖို့ အရည်အချင်းစစ် စာမေးပွဲ အောင်မြင်တဲ့ ကိုရင်တွေကို သင့်တင့်တဲ့ ဆု ချီးမြှင့်ပေးဖို့ စီစဉ်ထားပါတယ် ဘုရား။ သာမကောကျော် ပရီယံ့စာသင်တိုက်ကြီး အရည်တည်တဲ့ အောင်မြင်သွားစေရန်အတွက် ဒကာအပိုင်းအနေနဲ့ တပည့်တော်တို့ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ကြိုးစားအားထုတ်သွားကြမှာပါဘုရား . . .။

အရှင်ဘုရားကိုယ်တိုင် ရွှေဆုံးက ဦးဆောင်ပြီး ဆွမ်းခံကြပေးခဲ့တဲ့အတွက်လည်း ဆွမ်းခံရာ လမ်းတစ်

လျှောက်မှာ အားလုံးအဆင်ပြေပါတယ်။ မြို့လူထူရဲ သဒ္ဓါ
တရားကလည်း သာမဏေကျော်စာသင်တိုက်အပေါ် အ^၁
လွန် ထက်သနကြပါတယ်။ အကြောင်းခံကတော့ အရှင်
ဘုရားရဲ ဂုဏ်တွေကြောင့်ပါပဲဘုရား . . . ။

သာမဏေကျော် ပရီယတ္ထိစာသင်တိုက်ကြီး ပို့မို့
တိုးတက်ရှင်သနလာဖို့ကိုတော့ တပည့်တော်တို့ ဒကာပိုင်း
က အစွမ်းကုန် ကြိုးစားအားထုတ်သွားမှာပါ။ ကျွန်းမာရေး
အပိုင်းကိုတော့ ဆရာ ဒေါက်တာဇ်လင်းထွင့်က တာဝန်
ယဉ်ထားပေးပါတယ်။ အလင်းစေတမန်အဖွဲ့အတွက်က
တော့ အရှင်ဘုရားရဲစာက လမ်းညွှန်မှုတစ်ရပ်ပါပဲ။

မြတ်စွာဘုရားရှင်နဲ့ ဝေးကွာခဲ့ရပေမယ့် ဘုရားရှင်
ရဲ အဆုံးအမ သာသနာတော်ကြီးနဲ့ ကွာဝေးမှုမရှိအောင်
နိုင်သလောက ကျင့်ကြိုးကုတ် အားထုတ်ပါမယ်။ လက်ရှိ
အခြေအနေအရ အရှင်ဘုရားနဲ့ အနေဝေးနေပေမယ့် အ
ဝေးနေ မဖြစ်ရအောင် စာအုပ်တွေဖတ်၊ တရားတွေနာ
နေပါတယ်။

ကုသိုလ်ဖြစ်စေတဲ့ လုပ်ရပ်တွေရဲ အဝေးမှာ မနေ
ပါဘူး။ ကိုလေသာ တိုးပွားစေမယ့် အကုသိုလ်တရား တိုး
ပွားစေမယ့် လုပ်ရပ်တွေနဲ့တော့ ဝေးလေကောင်းလေဖြစ်
အောင် ကြိုးစားသွားပါမယ်။

တပည့်တော် စာဖတ်ပြီး မှားယွင်းတဲ့ အသုံးအနှစ်နှုန်း
တွေ ပါသွားခဲ့ရင် ခွင့်လွှတ်ပါ။
အရှင်ဘုရား ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာ
ပါစေ။

ရိုသေစွာ ခြေစိုးခိုက် ရှိခိုးလျက် ...

တပည့်ဒါယကာ

ဦးဝင်းအောင်

သထုံးမြို့။

၈-၈-၀၆

မှတ်ချက် ။ ။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်က အမေရိကားရှိ ရွှေပါ-
ရမီတောရကျောင်းတွင် ၅ လကြာ သီ
တင်းသုံးစဉ်က သထုံးမြို့မှ ပေးပို့လိုက်သောပေးစာ ဖြစ်ပါ
သည်။ ဆရာတော်၏ အလင်းစေတမန်အဖွဲ့သို့ အမေရိက
မှ ပေးပို့လိုက်သော ပေးစာနှစ်စောင်ကို စာအုပ်နောက်ပိုင်း
တွင် ဖော်ပြပေးထားပါသည်။

[စီစဉ်သူ]

“ပါရရီဖြည့်ဖို့ လူဖြစ်လာတာ”
လို နှလုံးသွင်းထားပြီး
ကိုယ်အားသန်ရာ
ကုသိလ်အလုပ်တွေ၊
ကိုယ်စွမ်းနိုင်ရာ
ကုသိလ်အလုပ်တွေနဲ့
အမြဲတမ်း ပါရရီဖြည့်နေရပါမယ်။
ပရိယဉ်းသာသနာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့
ကုသိလ်အလုပ်တွေ၊
ပဋိပဇ္ဇိသာသနာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့
ကုသိလ်အလုပ်တွေက
သာသနာနဲ့ ကျေတုန်းပဲ
ရနိုင်တဲ့ ကုသိလ်အလုပ်တွေမို့
အမိကြီးစားပေးပြီး
လက်လှမ်းမိသလောက်
သိမ်းကျိုးလုပ်နေရမှာပါ။
ဘုရားအဆုံးအမ ပြန်ပွားအောင်လုပ်တဲ့
သာသနာပြုကုသိလ်အလုပ်တွေဟာ
ဒီဘဝအတွက်
ရတောင့်ရခဲ့ သိမ်းကျိုးယူရမယ့်
အဆင့်အမြင့်ဆုံး ပါရမိအလုပ်တွေပါပဲ။

၁၀။ အရိုင်္ဂာန်

ဘဝလူထံ ပြန်လွန်တော်မူခြင်း

ဒီနေ့ကျင်းပတဲ့ တရားပွဲက ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်
တော်မူသွားတဲ့ ကျေးဇူးတော်ရှင် ကျမ်းပြုအကျော် မဟာ
ဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူ
ခြင်း (၂၅)နှစ်ပြည့် ငွေရတုအထိမ်းအမှတ်အဖြစ်နဲ့ ကျင်းပ
တဲ့တရားပွဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာတော်သံယာတော်တွေ၊ ရဟန်းသာမကော်
တွေ ပျံလွန်တော်မူသွားတဲ့အခါမှာ သုံးနှုန်းနေကျ စကား
လုံးအတိုင်း ‘ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူတယ်’ လို့ သုံးနှုန်းရ
ပေမယ့် တကယ်တမ်းတော့ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်
ဘုရားကြီးဟာ ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူတာ မဟုတ်

လောက်ပါဘူး။ ‘ဘဝလူထံ ပျဲလွန်တော်မူတာ’ ပဲ ဖြစ်
လောက်ပါတယ်။

‘ဘဝလူထံ ပျဲလွန်တော်မူတယ်’ လို့ ကြားဖူးလား။
မကြားဖူးသေးဘူး။ အခု စ၊ ကြားဖူးတာပေါ့နော်။ လူပြည်
မှာ လူပြန်ဖြစ်တာကိုပဲ ‘ဘဝလူထံ ပျဲလွန်တော်မူတယ်’ လို့
ဦးဇိုးက သုံးနှုန်းလိုက်တာပါ။

ဝါဟာရအနေနဲ့ကတော့ မြန်မာမူနယ်ပယ်မှာ
ဆရာတော် သံယာတော်တစ်ပါး ပျဲလွန်တော်မူသွားတယ်၊
သေဆုံးသွားတယ်ဆိုရင်ပေါ့လေ။ ဆရာတော် သံယာတော်
တစ်ပါးပါး၊ ရဟန်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုရင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဆရာတော်
ကြီးပဲဖြစ်ဖြစ် သေဆုံးသွားတယ်၊ ကွယ်လွန်သွားတယ်၊ အနိ-
စ္စရောက်သွားတယ်ဆိုရင် ဘဝနတ်ထံ ပျဲလွန်တော်မူသွား
တယ်လိုပဲ သုံးနှုန်းကြတာပါပဲ။ တကယ်ဘဝနတ်ထံ ပျဲလွန်
တော်မူမူ မမူမူပေါ့လေ။

တခီးလည်း ဘဝင်ရဲထံ လျှိုးတော်မူတာလည်း
မရှိဘူးလား၊ ရှိတာပဲနော်။ ဒါပေမဲ့ လျှိုးတော်မူသည်ဖြစ်စေ
မမူသည်ဖြစ်စေ ဘဝနတ်ထံပျဲလွန်တော်မူတယ်လိုပဲ သုံးနှုန်း
ရတာပါပဲ။

‘သေခြင်းတရားသည် သူတော်ကောင်းတို့၏မိတ်
ဆွဲ’ ဆိုတဲ့ တရားမှာ ပျဲလွန်တော်မူတာနဲ့ ပတ်သက်လို့

နှစ်မျိုးခဲ့ပြီးတော့ ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။ ပုံလွန်တော်မူတာနဲ့
ပြန်လွန်တော်မူတာပေါ့။ ရပင့်ပျုံနဲ့ ယရစ်ပြန်။

ပြန်လွန်တော်မူတယ်ဆိုတာက . . သတ္တဝါတွေရဲ့
ကိုယ်ပိုင်အိမ်ဆိုတာက အပါယ်လေးဘုံး၊ သေဆုံးပြီးတဲ့
နောက် အပါယ်လေးဘုံးရောက်သွားတယ်ဆိုရင်တော့ ပြန်
လွန်တော်မူတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အပါယ်လေးဘုံးဆိုတဲ့
ကိုယ့်ကိုယ်ပိုင်အိမ် ကိုယ့်မူလအိမ်ကို ပြန်သွားတာမိမ့်လို့ ပြန်
လွန်တော်မူတယ်လို့ ခေါ်ရတာပေါ့။

ရဟန်းတစ်ပါး သေပြီးခဲ့တော့ သန်းဖြစ်သွားတာ
ကြားဖူးကြမှာပေါ့။ ကိုယ်ဝတ်မယ်လို့ရည်စူးထားတဲ့ သက်နှုံး
လေးကို စွဲပြီးတော့ သန်းဖြစ်သွားတာ။ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်
လေးတစ်ခုမှာ သံသယဖြစ်ပြီးတော့ သေသွားလို့ နဂါးဖြစ်
သွားတာလည်း ကြားဖူးကြမှာပါ။ နဂါးဖြစ်တယ်ဆိုရင်
လည်း တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သွားတာပဲ။ အဲဒါကျတော့ ပြန်လွန်
တော်မူတယ်လို့ ခေါ်ရတာပေါ့။

ငှက်တွေ ပုံတယ်ဆိုရင် ပစောက်ရပင့်သေးသေး
တင်ပုံတယ်လို့ သုံးနှုန်းပါတယ်။ ငှက်တွေ ပုံတယ်ဆိုတာ
နိမ့်ရာကနေ မြင့်ရာကို တက်သွားတာမို့ ပုံတယ်လို့ ခေါ်
ပါတယ်။

ဒီလူဘဝကနေ သေဆုံးပြီးတော့ နတ်ပြည် ရောက်

သွားတယ်၊ ပြဟ္မာ့ပြည် ရောက်သွားတယ်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်
သွားတယ် ဆိုရင် ဒါ အမြင့်ကို ပျုသွားတာမို့လို့ ပျုလွှန်တော်
မူတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

တကယ်လို့ သေဆုံးပြီးနောက် လူပြန်ဖြစ်တဲ့အခါ
ဒီဘဝထက် အဆင့်မြင့်တဲ့လူ ဒီဘဝထက် အထက်တန်းကျ
တဲ့လူဖြစ်တယ်ဆိုရင်လည်း ပျုလွှန်တော်မူတယ်လို့ ခေါ်ရ^၁
တာပါပဲ။

ဒါက ရဟန်းတော်တွေမှာမှ သုံးရတာ မဟုတ်ဘူး။
လောကဝါဟာရအနေနဲ့ ကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ သက်န်း
ဝတ်ထားတဲ့ ရဟန်းတော်တွေအတွက်ပဲ သုံးထားတဲ့ စကား
လုံးပါ။ လူဝတ်ကြောင်အနေနဲ့ ကြည့်မယ်ဆိုရင်လည်း ပြန်
လွှန်တော်မူတာနဲ့ ပျုလွှန်တော်မူတာရယ်လို့ နှုတ်မျိုးမရှိဘူး
လား။

လူဝတ်ကြောင်တွေလည်း သေဆုံးပြီးနောက် ငရဲ့
တိရစ္စာန်၊ ပြီတ္ထာ(တန္ဆာ၊ သရဲ)၊ အသူရကာယ်၊ အပါယ်လေး
ဘုံ တစ်ဘုံဘုံ ရောက်သွားမယ်ဆိုရင် ကိုယ်အိမ်ကို ပြန်တာ
မို့လို့ 'ပြန်လွှန်တော်မူတယ်' လို့ ခေါ်ပါတယ်။ နတ်ပြည်၊
ပြဟ္မာ့ပြည် ရောက်သွားတယ်၊ လူပြန်ဖြစ်ရင်လည်း ဒီဘဝ
ထက် အဆင့်မြင့်တဲ့ လူပြန်ဖြစ်တယ်ဆိုရင်တော့ မြင့်ရာကို
ပျုတက်သွားတာမို့ 'ပျုလွှန်တော်မူတယ်' လို့ ခေါ်ပါတယ်။

အခု တရားနာပရိသတ်များက ပြန်ချင်တာလား၊
ပျော်ချင်တာလား။ ပျော်ချင်တာ။ အဲဒါဆိုရင်တော့ တောင်ပံပါ
အောင် ကြီးစားလိုက်ပေါ့။ ‘တောင်ပံပါရင် မင်းဆိုကို’ ပျော်
မရဘူးလား။ ရတယ်နော်။

တစ်နည်းအားဖြင့် . . . ပျော်လွန်တော်မူတယ်ဆို
တာ ပစောက်ယရစ် နငယ်သတ်(ပြန်)ကနေ ပစောက်ရပ်င့်
သေးသေးတင် (ပျော်) သတ်ပုံပြောင်းသွားတဲ့သဘောလည်းပဲ
ယူလို့ရပါတယ်။ ဆရာတော်သံယာတော်တွေ ဆိုတာက
အများအားဖြင့် ပြဟ္မာ့ပြည်က လာကြတာလို့ ဒီလို့ဆိုတာ
ကိုးနော်။

ပြဟ္မာ့ပြည်က လာတဲ့သူတွေဟာ၊ တစ်နည်းအား
ဖြင့် ပြဟ္မာဝင်စားလူသားတွေဟာ အိမ်ထောင်သားမွှေး
အလုပ်ကို စိတ်မဝင်စားဘူး။ အိမ်ရာတည်ထောင် လူ
ဘောင်မှုနေပြီးတော့ လောကီအာရုံး ကာမဂ္ဂက်တွေနဲ့ မွေး
လျဉ်ပျော်ပါးနေရတာကို စိတ်မဝင်စားဘဲ တရားဓမ္မ^၁
အလုပ်၊ သံသရာဝန်ဆင်းခဲ့မှ ထွက်ပြောက်ကြောင်းအလုပ်
တွေနဲ့ပဲ မွေးလျဉ်ပျော်ပိုက်နေတယ်။

ပြဟ္မာဝင်စား လူသားတွေဟာ ဘုန်းကြီးဝတ်ရင်
ဝတ်၊ မဝတ်ရင် လူပို့ကြီးပဲလုပ်တယ်။ သီလရှင်ဝတ်ရင်
ဝတ်၊ မဝတ်ရင် အပို့ကြီးပဲလုပ်တယ်။ အများအားဖြင့် ပြော

တာပါ။ ပြဟ္မာဝင်စားတိုင်း ဘုန်းကြီး၊ သီလရှင် မလုပ်သလို ဘုန်းကြီး၊ သီလရှင်တိုင်းလည်း ပြဟ္မာဝင်စားတော့ မဟုတ်ပါဘူး။

ဘုန်းကြီးဆိုတာ များသောအားဖြင့် လူပို့ကြီးတွေ ပဲ များတာပါပဲနော်။ ကြီးမှဝတ်တဲ့ တောထွက်ဘုန်းကြီးတွေ လည်း ရှိတော့ ရှိတာပေါ့။ နည်းပါတယ်။ လူပို့ဘုန်းကြီးတွေ ပဲ များပါတယ်။ အခုတရားဟောနေတဲ့ဘုန်းကြီးကရော လူပို့လား၊ လူအိုလား။ လူပို့စစ်စစ်နော်။ ကမ္မာပေါ်မှာ ရည်းစားမထားဖူးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ ဦးဇုံးက ထိပ်ဆုံး နံပါတ်(၁) က ပါပါတယ်။

အိမ်ရာတည်ထောင်လူဘောင်ကို စိတ်မဝင်စားတဲ့ သံယာတော်တွေဟာ အများအားဖြင့် ပြဟ္မာပြည်က လာကြတာ . . . လို ဒီလို မြတ်မြတ်နှီးနှီး သုံးနှုန်းကြတာပေါ့။

တကယ့်ပြဟ္မာပြည်က လာတာ မဟုတ်ဘူးပဲ ထားပါဉီး၊ ကာမဂုဏ်စိတ် ခေါင်းပါးတာ၊ သို့မဟုတ် ကာမဂုဏ် စိတ်ကို ထိန်းချုပ်နိုင်တာကိုက ပြဟ္မာပြည်က လာတာနဲ့ သဘောချင်းတူနေတဲ့အတွက် ပြဟ္မာပြည်က လာတာလို တင်စားပြီး ပြောလို ရပါတယ်။

ပြဟ္မာပြည်မှာက စုံနှုန်းချမ်းသာနဲ့ပဲ နေကြတာဆိုတော့ ကာမရာဂစ်တ် လုံးဝ မရှိပါဘူး။ ပြဟ္မာပြည်ကနေ

လူပြည်ရောက်လာတော့လည်း ပြဟ္မာ့ပြည်က ကာမရာဂ^၁
စိတ်ကင်းတဲ့ အရှိန်လေး ပါလာတဲ့အတွက် ကာမရာဂစိတ်
လုံးဝ မကင်းတောင် အတော်ကို အားနည်းပါတယ်။ ပန်း
သေပန်းသိုးဖြစ်နေလို့ အားနည်းတာမျိုး မဟုတ်ဘူးနော်။

စျေန်ချမ်းသာကို နှစ်ပေါင်းများစွာ၊ ကဗျာပေါင်း
များစွာ ခံစားလာခဲ့တာဆိုတော့ ကာမရာက်ချမ်းသာကို ချမ်း
သာစာရင်းထဲတောင် မထည့်တော့ပါဘူး၊ သာယာစရာလို့
လည်း လုံးဝ မထင်တော့ပါဘူး။ အီမ်တောင်သားမွှေး
အလုပ်ကို အလိုလိုနေရင်း စက်ဆုပ်ရှုရှာနေတတ်ပါတယ်။

လူဘဝမှာ ရဟန်းဘဝနဲ့ သာသနု့အလုပ်တွေ
လုပ်တယ်။ သံသရာဝင့်ဆင်းခဲ့က လွတ်မြောက်ရာလွှတ်
မြောက်ကြောင်းအလုပ်တွေကို ကျင့်ကြိုကြိုးကုတ် အားထုတ်
တယ်။ သမထက္ခာဌာန်းလည်း တွဲအားထုတ်တယ်ဆိုရင်
တော့ စျေန်လည်း ရမှာပေါ့။ အဲဒီစျေန်မလျှောဘဲနဲ့ သေ
သွားတယ်ဆိုရင်တော့ ပြဟ္မာ့ပြည်ကိုပဲ ပြန်ရတယ်။ ဒါ
ကြောင့် ကိုယ်လာခဲ့တဲ့ ပြဟ္မာ့ပြည်ကို ပြန်ရလို့မို့လို့ ‘ပြန်လွန်
တော်မူတယ်’ လို့ ဒီလို သုံးနှုန်းတာနော်။

အဲဒီကနေ သတ်ပုံအဆင့်ဆင့်ရွှေ့လျော်ပြီးတော့
ပစ္စာက်ရပင့် သေးသေးတင် (ပျော်) ဆိုပြီးတော့ ပြောင်းသွား
တာပေါ့။ သတ်ပုံက (ပျော်) လို့ ပြောင်းသွားပေမယ့် အခိုပ္ပာယ်

က ကိုယ်လာခဲ့တဲ့ ပြဟ္မာပြည်ကို 'မြန်' တယ်လိုပဲ ဆိုလိုပါတယ်။ အဓိကကတော့ ပြဟ္မာပြည်ပေါ့လေ။ ပြဟ္မာပြည်လောက် မစွမ်းဘူးဆိုရင်လည်း နတ်ပြည်ကို ပျေပေါ့။ ဘုန်းကြီးတွေက နတ်ပြည်၊ ပြဟ္မာပြည်က လာတာ များတယ်နော်။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် လောကဝါဟာရအရကတော့ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့အောင် သူနေရာနဲ့သူ သုံးနှုန်းရတာပေါ့။ ရှင်ဘူးရင်ကျတော့ နတ်ရွာစံတယ်၊ ကံတော်ကုန်တယ် စ သည်အားဖြင့် ပြောကြတာပေါ့။ ရဟန်းသံယာများကျတော့ ဘဝနတ်ထဲ ပျေလွန်တော်မှုတယ်။ တခို့ကလည်း စကားလုံး ခုံခုံညားညားဖြစ်အောင်ဆိုပြီးတော့ 'ဘဝနတ်ကျောင်း ရွှေပြောင်းကျောင်းထိုင်တယ်' လို ဒီလိုလည်း ပြောကြပါတယ်။

နတ်ပြည်မှာ ကျောင်းသွားထိုင်တယ်ဆိုတာ နတ်ပြည်မှာ သူတော်ကောင်းနတ်သားအဖြစ်နဲ့ သာသနာပြုနတ်သားအဖြစ်နဲ့ သာသနာပြန်ပွားရေးအလုပ်၊ တရားမမွှေပြန်ပွားရေးအလုပ်တွေ ဆက်လုပ်နေလိမ့်မယ်လို ဆိုလိုတာပါ။ ဘုန်းကြီးစိတ်ဓာတ်နဲ့ ဘုန်းကြီးအကျင့်စရိတ် နတ်ပြည်ထိ ပါသွားမှာကို ရည်ရွယ်ပြီး 'ဘဝနတ်ကျောင်း ရွှေပြောင်းကျောင်းထိုင်တယ်' လို တင်စားပြီး ဂုဏ်ပြုပြောဆိုကြတာပေါ့လေ။ ပူးဇော်တယ် ဆိုပါတော့။

ပုံလွန်တယ်ဆိုတဲ့ စကားလုံးက အများသုံးမြို့ အများနဲ့ မတူအောင် ကိုယ့်ဆရာသမားကျတော့ ဘဝန်တ်ထံလွန်တော်မူတယ်လို့ ဒီလိုသုံးနှင့်ကြတာလည်း ရှိပါတယ်။ အခုချွေပြည်ဟိန်းတရားပွဲရဲ့ သတင်းစာကြော်ပြာမှာ ကြည့်လိုက်တော့ ‘ဘဝန်တ်ထံ လွန်တော်မူတယ်’ လို့ ‘စံ’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးလေးကို သုံးနှင့်ထားတာ တွေ့ရတယ်။

ဘဝန်တ်ထံ ပုံလွန်တော်မူတယ်လို့ အများက သုံးနှင့်ပေမယ့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကတော့ ဘဝလူထံ ပုံလွန်တော်မူလိမ့်မယ်လို့ ဦးဇော်တို့ကတော့ ထင်ပါတယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီဘဝသေလွန်သွားရင် နောက်ဘဝလူပဲပြန်ဖြစ်ချင်တာတဲ့။ ဒါဆရာတော်ဘုရားကြီး နှုတ်တော်ကန် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ တိုက်ရိုက်မိန့်တော်မူခဲ့တာနော်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုယ်တော်တိုင်ရေးတဲ့ တစ်ဘဝသံသရာစာအုပ်ထံမူးလည်း ပါတာပဲ။ ဒီတရားပွဲဟောမယ်ဆိုတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာအုပ်တွေ စုံအောင် ကြည့်မလိုပဲ။ ဒါပေမဲ့ တြေား အလုပ်တွေနဲ့ မအားတာနဲ့ တစ်အုပ်မှ မကြည့်ရဘူး ဖြစ်နေတယ်။

ဒီနွေးမနက်လည်း တစ်မနက်လုံး တြေားကိစ္စတွေနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်နေတယ်။ စာအုပ်ကိစ္စတွေ၊ တြေားသာသ-

နာရေးကိစ္စတွေနဲ့ အချိန်က ကုန်သွားတော့ စာက ဘာမှုကို
မကြည့်ဖြစ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ မှတ်မိန္ဒပါတယ်။ တစ်ဘဝ သံသ-
ရာစာအုပ်ထဲမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုယ်တိုင် ရေးထား
တာ . . . 'နောက်ဘဝ လူပြန်ဖြစ်ချင်တယ်' တဲ့။

လူတောင်မှ ဘယ်မှာ သွားဖြစ်ချင်သလဲဆိုတော့
အမေရိကားတို့၊ ဉာစတြေးလျတို့မှာ သွားမဖြစ်ချင်ပါဘူး။
မြန်မာနိုင်ငံမှာပဲ လူဖြစ်ချင်တယ် တဲ့။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ
တောင်မှ ရန်ကင်းမှာ လူမဖြစ်ချင်ပါဘူးတဲ့။ စစ်ကိုင်းတိုင်း
မှာပဲ လူဖြစ်ချင်တာတဲ့။ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ရွှေဘိုခရိုင်၊ ဝက်
လက်မြို့နယ်၊ သရိုင်ရွာ။ ဒီဘဝမှာ မွေးခဲ့တဲ့ရွာမှာပဲ လူပြန်
ဖြစ်ချင်တာတဲ့။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက . . . ရွှေဘိုနယ်ဘက်က
သရိုင်ရွာသားကိုးနော်။ နောင်ဘဝ လူပြန်ဖြစ်ရင်လည်း
အဲဒီသရိုင်ရွာမှာပဲ လူပြန်ဖြစ်ချင်ပါတယ်ဆိုတာကို ဆရာ
တော်ဘုရားကြီးကိုယ်တိုင်ရေးသားခဲ့တာ။ အပြင်မှာ အ
လွှတ်သော ဉာဝါဒပေးတဲ့အခါမှာလည်း လူပြန်ဖြစ်ချင်
တယ်လို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။

လူပြန်ဖြစ်ပြီးတော့ ဒီဘဝ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ရေး
ထားခဲ့တဲ့ တရားစာအုပ်တွေကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ပြန်လေ့လာ
ပြီးတော့ သာသနပြုချင်ပါသေးတယ် တဲ့။ ဆရာတော်

ဘုရားကြီးက မိန့်တော်မူလေ့ရှိပါတယ်။

တကယ်လိုများ ဆရာတော်ဘုရားကြီး လူဝင်စား
ပြန်ဖြစ်တယ်ဆိုရင်တော့ ဆရာတော်ရဲ့ဆန္ဒ ပြည့်ဝတယ်လို့
ပြောရမှာပေါ့။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ကိုယ်ကိုယ်တိုင်
ရေးခဲ့တဲ့ ကျမ်းစာတွေကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ပြန်ပြီးတော့ လေ့
လာချင်တယ်၊ သင်ယူချင်တယ်၊ ကျက်မှတ်ချင်တယ်။ ပြီး
တော့ သာသနာပြန်ပြုချင်တယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘာဖြစ်လို့ လူပြန်ဖြစ်ချင်
ရတာလဲ၊ မိမိရေးခဲ့တဲ့ ကျမ်းစာအုပ်တွေ မိမိပြန်ဖတ်ပြီး
တော့ ဘာဖြစ်လို့ သာသနာပြုချင်ရတာလဲ ဆိုတော့ ဆရာ
တော်ဘုရားကြီးက ပါရမီကို တန်ဖိုးထားတယ်။ ပါရမီဖြည့်
ချင်တယ်။ ဘုရားသာသနာရှိနေတဲ့အခိုက် သာသနဦးဝန်
ထမ်း ရဟန်းအဖြစ်နဲ့ပဲ ပါရမီဖြည့်ချင်တယ်။

လူပြန်ဖြစ်ချင်တာ

ပါရမိအြည့်ဖို့

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ကပျောတစ်ပုဒ်တောင် ရှိ
ပါတယ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလောင်းလျှောတုန်းက
နောက်ဆုံးအထိ ပါရမိ၊
လူနှစ်များစွာ ချမ်းသာရေးမို့
အသက်ပေးလို့ ဖြည့်ခဲ့သည်၊
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာအတွက်မို့
ငါပါအသက် ဆုံးစေမည်၊
နောက်မဆူတ်ပေါင် ခုလိုတွေးလို့
ကုသိုလ်ရေးမို့ ကြိုးစားမည်။
တရားနာပရီသတ်များ ဒီကပျောလေး ကြားဖူး

လား။ ဦးဇော်တို့ မဟာဂန္ဓာရုကျောင်းတိုက်မှာနေတုန်းက
နံနက်ခင်း အရှင်ဆွမ်း ဘုဉာဏ်ပြီးပြီဆိုရင် သံယာတော်
တွေ့အားလုံး သန့်ရှင်းရေးလုပ်တဲ့သံယာတော်တွေ၊ ကျောင်း
စောင့်တဲ့သံယာတော်တွေ တခါးကလွှဲရင် ကျောင်းတိုက်မှာ
ရှိတဲ့ သံယာတော်တွေအားလုံး ဉာဝါဒခန်းမကြီးထဲမှာ စုဝေး
ပြီးတော့ ဉာဝါဒနာယူကြရပါတယ်။

ဉာဝါဒမနာယူခင်မှာ ဘုရားဂုဏ်တော်တို့၊ တရား
ဂုဏ်တော်တို့၊ သံယာဂုဏ်တော်တို့၊ တခြားတရားဒေသနာ
တော်တို့ကို ရွှေတ်ဖတ်သရေဖွားယ်ကြရပါတယ်။ ပြီးရင် ကျေးဇူး
တော်ရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဉာဝါဒပေးပါတယ်။ ဆ
ရာတော်ဘုရားကြီးမရှိတဲ့နောက်ပိုင်းမှာလည်းပဲ ကျွန်တဲ့
ဆရာတော်ဘုရားတွေက ဉာဝါဒပေးပါတယ်။ ဆွမ်းကျွေး
ရှိတယ်ဆိုရင်လည်း ဉာဝါဒပေးပြီးတဲ့နောက် အနုမောဒနာ
တရား၊ ရေစက်ချေတရား၊ ဟောတာပေါ့။

တရားတွေဘာတွေ ဟောပြီးပြီဆိုရင် အရပ်ဆယ်
မျက်နှာ မေတ္တာပိုကြရပါတယ်။ မေတ္တာပိုပြီးရင် နောက်ဆုံး
ပိတ်အနေနဲ့ ‘ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလောင်းလျာတုန်းက’ ဆိုတဲ့ ကပ္ပါ
လေးကို နေ့တိုင်း ရွှေတ်ဖတ်ကြရပါတယ်။ အဲဒီကဗျာရွှေတ်ပြီး
ဆိုရင် သံယာတစ်ထောင်အားနဲ့ဆိုတော့ ကြက်သီးတဖြန်း
ဖြန်း ထရလောက်အောင်ကို ပိတိဖြစ်ပါတယ်။

တခြားကပျောတွေ၊ တခြားဂါထာတွေ ရွှေတ်ရတာ
ထက် ဒီကပျောလေးရွှေတ်လိုက်ပြီဆိုရင် စိတ်တွေကလည်း
ရွှေငလန်းလာတယ်။ အားမာန့်တွေလည်း ဝင်လာတယ်။ လူ
ကလည်း တက်ကြွဲလာတယ်။ စိတ်လည်း တက်ကြွဲ၊ လူလည်း
တက်ကြွဲလာတာပေါ့။

အဲဒီကပျောလေးနဲ့စလိုက်ရတဲ့ တစ်နေ့တာမှာ ဘာ
သာသွေးတွေ၊ သာသနာသွေးတွေ၊ ပါရမီသွေးတွေ တက်ကြွဲ
ပြီးတော့ တစ်နေ့လုံး ပရိယတ်၊ ပဋိပတ် အလုပ်တွေလုပ်လို့
သိပ်ကောင်းသွားပါတယ်။ သာသနာဘောင်မှာ နေရတာ
လည်း ပိုပြီး အဓိပ္ပာယ်ရှိသွားတယ်၊ ပိုပြီး ပျော်သွားတယ်။

ဒါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဆန္ဒကို ဖော်ပြတဲ့
ကပျောကလေးပါပဲ။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဘာဖြစ်လို့
လူပဲ ပြန်ပြန်ဖြစ်ချင်တာလဲဆိုတော့ ပါရမီဖြည့်ချင်လို့။ နတ်
ပြည့်ဆိုတာက စည်းစိမ်ချမ်းသာတွေတော့ ပြည့်စုံပါတယ်။
ဒါပေမဲ့ ပါရမီဖြည့်ဖို့ မလွှုပ်ဘူး၊ မလွှုပ်ဘူးဆိုတာက လျှော့
လျှော့ပေါ့ပေါ့ ပြောထားတာ။ အများအားဖြင့် ဖြစ်ကို မဖြစ်
နိုင်ဘူးနော်။ အပျော်အပါးတွေနဲ့ပဲ မွေ့လျှော်ပြီးတော့ နေပါ
တယ်။

ပါရမီဖြည့်စရာကလည်း သိပ်မရှိဘူးပေါ့လေ။ အ
စစာရာရာ အဆင်ပြောနေတော့။ ဥပမာဆိုပါတော့ အစစ

အရာရာပြည့်စုံပြီး ချမ်းသာနေတော့ ဆင်းရဲဒက္ခတွကို
သည်းခံရတဲ့ ခန္ဓိပါရမီဖြည့်ဖို့ အခြေအနေပေးပါဉိုးမလား။
မပေးတော့ဘူး။

ပါရမီဖြည့်ဖို့ အခြေအနေတွေက လူဘဝမှာ အ^၁
ကုန်ပေးနေတာပဲ။ ဒါကြာင့် လူဘဝမှာပဲ လူပြန်ဖြစ်ချင်
တယ်။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ ပါရမီတွေ ဖြည့်ချင်လိုတဲ့။
မြတ်စွာဘူးရား ပါရမီဖြည့်သွားတာကိုလည်း အားကျတယ်နဲ့
တူပါတယ်။

မြတ်စွာဘူးရားအလောင်းတော် ပါရမီဖြည့်စဉ်
ကာလတွေမှာ ကုသိုလ်တန်းကြာင့် နတ်ပြည့်၊ ပြဟ္မာပြည့်
ကို အကြိမ်ကြိမ်ရောက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်တော့မှ
သက်တမ်းစွေအောင် ကြာကြားမနေပါဘူး။

နတ်ပြည့်ဆိုတာ ကုသိုလ်အကျိုးကို ခံစားချုံသက်
သက်၊ ကာမဂ္ဂ်ချမ်းသာ ခံစားချုံသက်သက် ဘုံးနှာန ဖြစ်
နေလို့ ပါရမီဖြည့်လို့ မရတဲ့အတွက် ခေတ္တာခကာပဲ အပန်းဖြေ
တဲ့သဘာ နေပြီး သက်တမ်းမစွေခေါင် စောစောစီးစီး လူ
ပြည့်ပြန်ဆင်းပါတယ်။

‘နတ်ပြည့်မှာ မနေတော့ဘူး၊ လူပြည့်သွားပြီး ပါရ-
မီဖြည့်တော့မယ်’ လို့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်တာနဲ့ နတ်ပြည့်
ကနေ စုတေပြီး လူပြည့်မှာ လူလာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုဘေး

ခြင်းမျိုးကို 'အမိမုတ္ထိမရက - ဆုံးဖြတ်ချက်ချ သေခြင်း'
လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေတာ မဟုတ်ဘူးနော်။
ရှုတ်တရက်ကြည်ရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေတယ်လို့ ထင်
စရာပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်တဲ့အလုပ် လုံးဝ မလုပ်ပါဘူး။
နတ်ပြည်မှာ ပါရမီဖြည့်ခွင့် မရလို့ လူပြည်သွားပြီး ပါရမီ
ဖြည့်တော့မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ရုံလေးပါပဲ။ ပါရမီ
ဖြည့်ချင်တဲ့ဆန္ဒ၊ အများအကိုး လိုလားတဲ့ဆန္ဒ ပြင်းပြတဲ့
အတွက် ဆန္ဒပြည့်သွားတဲ့ သဘောပါပဲ။

နတ်ပြည်မှာ နတ်တိုင်း ပြည့်စုံနေတော့ ဘယ်သူကို
သွားလှုံးမလဲ။ လူပြည်မှာ ဆင်းရဲနှစ်မ်းပါးတဲ့သူတွေ၊ လိုအပ်
တဲ့သူတွေ အများကြီးရှိတော့ လူလိုက် မကုန်နိုင်ဘူး။ လူဗျာ
စရာပုဂ္ဂိုလ်၊ လူဗျာစရာ နေရာငွားန အများကြီးရှိတဲ့အတွက်
လူပြည်မှာမှ ဒါနပါရမီဖြည့်နိုင်တယ်။

နတ်ပြည်မှာ ကာမဂုံအာရုံတွေနဲ့ပဲ တစ်ချိန်လုံး
ပျော်မွေ့နေတော့ ဥပုသံလီလ ဘယ်လိုလုပ် စောင့်ထိန်းလို့
ရမလဲ။ ကာမဂုံအာရုံတွေကို စွန်းခွာပြီး ရသေ့ရဟန်းပြု
တဲ့အလုပ်၊ တော့ထွက်တဲ့အလုပ် ဘယ်လိုလုပ် လုပ်လို့ရပါ
တော့မလဲ။ သီလပါရမီ၊ နေကွာမွေပါရမီလည်း လူပြည်မှာမှ
ဖြည့်လို့ ရတာပဲ။

စားစရာဆိုလည်း အဆင်သင့်၊ ဝယ်စရာဆိုလည်း
အဆင်သင့်၊ ဘာမဆို အကုန်အဆင်သင့်ဖြစ်နေတော့? ကြိုး
စားအားထုတ်စရာ ဘာမှုမလို့၊ ဝိရိယပါရမီ ဘယ်လိုလုပ်
ဖြည့်ပါတော့မလဲ။ အသိဉာဏ်ပညာ ဆည်းပူးစရာမလို့၊
အသိဉာဏ်ပညာ ဖြန့်ဝေစရာ မလိုတဲ့အတွက် ပညာပါရမီ
ရော ဘယ်လိုလုပ် ဖြည့်လိုပါတော့မလဲ။

အဲဒီလိုအားဖြင့်ပေါ့လေ . . . ပါရမီ (၁၀) ပါးလုံး
ဟာ လျှပ်ပြည်မှာမှ ပြည့်ပြည့်စုစု ဖြည့်ကျင့်လို့ရတဲ့အတွက်
ဘုရားအလောင်းတော်တိုင်း လူဘဝမှာပဲ အများဆုံး နေ
လေ့ရှုပါတယ်။

ပြဟ္မာ့ပြည်ကတော့ ကာမဂ္ဂ်အာရုံတွေနဲ့ ပျော်
မွေ့နေတာမျိုး မဟုတ်ပေမယ့် စျောန်အာရုံ စျောန်ချမ်းသာနဲ့ပဲ
ပျော်မွေ့နေတာဆိုတော့ အများအကျိုးသယ်ပိုးတဲ့သော
မထင်ရှားဘဲ ကိုယ့်အတွက်ကိုယ်ပဲ ချမ်းသာခံစားတဲ့သော
ဖြစ်နေလို့ ကြာကြာမနေဘဲ လျှပ်ပြည်ဆင်းပြီး ပါရမီဖြည့်ပါ
တယ်။ ပါရမီဆိုတာက အဓိကအားဖြင့် အများအကျိုးကို
တကယ်လက်တွေ့၊ ထိထိရောက်ရောက် ရွက်ဆောင်ရတဲ့
သော ရှိတာကိုး။ ပြဟ္မာ့ပြည်က ကမ္မာနဲ့ချီပြီး သက်တမ်း
ရှည်တော့ ပိုတောင် မနေဖြစ်ပါဘူး။

အပြဟ္မာစရိယ (မမြတ်သော မထုန်အကျင့်) မှ

ရွှောင်ကြည်တဲ့ အကျင့် (အဆင့်မြင့်သီလပါရမီ) ဆိုတာ
လူပြည်မှာပဲ ကျင့်လို ရတာပါ။ နတ်ပြည်မှာ လုံးဝကျင့်လို
မရပါဘူး။ ပြဟ္မာ?ပြည်မှာ မမြတ်သောမေတ္နအကျင့် မရှိ
ဘူးဆိုတာကလည်း တမင်ကျင့်လို မရှိတာ မဟုတ်ပါဘူး။
အလိုအလျောက် မရှိတာပါ။

အထူးသဖိုင့် ဘုရားသာသနနာနဲ့ကြုံလို ရဟန်းဘဝ
နဲ့ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်အလုပ်တွေ လုပ်မယ်ဆိုရင် လူဘဝနဲ့ပဲ
လုပ်လိုရပါတယ်။ နတ်ဘဝ၊ ပြဟ္မာဘဝနဲ့ လုံးဝ လုပ်လို
မရပါဘူး။ ရဟန်းဘဝနဲ့ လုပ်တဲ့ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်အလုပ်
တွေကတော့ အဆင့်အမြင့်ဆုံး ပါရမီတွေပါပဲ။ ဘုရားဖြစ်မှ
သိနိုင်တဲ့ အသိတွေကို ကိုယ်တိုင်လည်း သိအောင် လုပ်ရတဲ့
အလုပ်၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သိအောင် ဖြန့်ဝေရတဲ့အလုပ်
လောက် အဆင့်အတန်းမြင့်တာ ရှိနိုင်ပါဘီးမလား။

ဘယ်ရှုထောင့်ကပဲ ကြည့်ကြည့်ပေါ့လေ . . . လူ
ဘုံ၊ လူဘဝသည်သာလျှင် ပါရမီဖြည့်ဖို့ အသင့်တော်ဆုံး
ဘဝ၊ ပါရမီ အပြည့်နိုင်ဆုံးဘဝ ဖြစ်ပါတယ်။ အကောင်း
အဆိုး ရောပြိုမ်းနေတဲ့ဘဝမို့ အကောင်းအဆိုးတွေအပေါ်
စိတ်စွမ်းရည် ပြည့်ဝအောင် လောကျင့်တဲ့အလုပ်ကို လူဘဝ
မှာပဲ လုပ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားအလောင်းတော်
တိုင်း လူဘဝ ပြန်ရောက်ဖို့ပဲ စိတ်ညွှတ်တော်မူကြပါတယ်။

ဘာဆုပန်ထားပြီးပြီလ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလောင်းလျှောတုန်းက . . . ‘ဗုဒ္ဓ’ ဆိုတာ
ဘာတဲ့တဲ့။ ဗုဒ္ဓ ဆိုတာ သစွာလေးပါးကို ကိုယ်တိုင်လည်း
သိသူ သူတစ်ပါးကိုလည်း သိအောင် ဟောပြောပြသဆုံးမ
နိုင်သူ။ ဒီလိုအမို့ယုံရပါတယ်နော်။ ကိုယ်တိုင်လည်း သိ
တယ်၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သိအောင် ဟောနိုင်တယ်။ အဲဒါ
ကို ဗုဒ္ဓလို့ ခေါ်ပါတယ်။

‘မြတ်စွာ’၊ ‘မြတ်’ ဆိုတာကတော့ မြင့်မြတ်တာပါပဲ။
‘စွာ’ ဆိုတာကတော့ ချစ်ခင်တာ၊ မြတ်နှီးတာ၊ တန်ဖိုးထား
တာကို ရှေးဝေါဟာရအနေနဲ့ သုံးတာပါ။ အဲဒီတော့ ‘ဗုဒ္ဓ
မြတ်စွာ’ ဆိုတာ ရင်ထဲ နှုန်းသားထဲကနေ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ

မြတ်နှီးရတဲ့ တန်ဖိုးထားရတဲ့ မြင့်မြတ်သောဗုဒ္ဓလို ဒီလို ဆိုလိုပါတယ်။

‘လောင်း’ ဆိုတာကတော့ ရည်ရွယ်တာ၊ ဖြစ်ဖို့ သေချာနေတာကို ပြောတာပါ။ ကိုရင်ဝတ်ဖို့ ရဟန်းဝတ်ဖို့ ရည်ရွယ်တဲ့သူ၊ ကိုရင်ဖြစ်ဖို့ ရဟန်းဖြစ်ဖို့ သေချာနေတဲ့သူကို ကိုရင်လောင်း၊ ရဟန်းလောင်းလို ခေါ်သလိုပေါ့။

ဘုရားဖြစ်ဖို့ ရည်ရွယ်ထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုရားဖြစ်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက် ခိုင်မာပြီးသားပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုရားဖြစ်ဖို့ သေချာနေ တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုရားဖြစ်ဖို့ တာစုနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဘုရားလောင်း လို ခေါ်တာပေါ့။

‘လျှာ’ ဆိုတာကတော့ လျှာထားတယ်ဆိုတဲ့ စကား လုံးနဲ့ အမိပ္ပါယ် အတူတူပါပဲ။ ဒါလေးကတော့ ဘယ်သူကို ပေးဖို့ လျှာထားတယ်ဆိုရင် အဲဒါလေးကို အဲဒီလူရဖို့ သေ ချာသွားတာပေါ့။ ‘လျှာ’ ဆိုတာ ရဖို့ သေချာတာ။ လောင်း + လျှာ = လောင်းလျှာဆိုတာ ဖြစ်ဖို့ သေချာနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဖို့ သေချာနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခေါ်တာပါပဲ။ ဗုဒ္ဓဖြစ်ဖို့ သေချာ နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဗုဒ္ဓအဖြစ်ကို ရဖို့သေချာနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတော့ ဗုဒ္ဓလောင်းလျှာပေါ့။

အခု တရားနာပရီသတ်တွေက ဘာအလောင်း တွေတုံး . . .။ မြတ်စွာဘုရား ပါရမိဖြည့်တော့ ဗုဒ္ဓလောင်း၊

ဘုရားလောင်းအဖြစ်နဲ့ ပါရမိဖြည့်ရတာပေါ့။ မြန်မာလို သက်သက်ပြောတော့ ဘုရားလောင်းပေါ့။ မြတ်စွာဘုရား ပါရမိဖြည့်စဉ်ကတော့ ဘုရားလောင်း။ အခု တရားနာပရိ- သတ်တိုက ဘာအလောင်းတွေတုံး။

သာဝကလောင်းတဲ့။ ကြီးကျယ်လိုက်တာ။ ဘယ် သူ သာဝကလောင်းတုံး။ သာဝကလောင်းဆိုတော့ သာဝက မဖြစ်သေးဘူးပေါ့လေ။ သာဝကဖြစ်ဖို့ တာစူတုံးပဲလား ဒကာကြီး ဦးလူမော်။ ‘သာဝက’ ဆိုတာ ‘ဘုရားစကားနား ထောင်သူ’ လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ အခု ဘုရားစကား နား မထောင်ကြသေးဘူးပေါ့လေ။

အနည်းဆုံး သောတာပန်ဖြစ်မှ ပကတိသာဝက စာရင်းဝင်တယ်ဆိုရင်တော့လည်း ပုထုဇ္ဈာတွေက သာဝက လောင်းတွေပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သာဝကဆိုတဲ့ စကားလုံးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်အတိုင်း ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ပုထုဇ္ဈာတွေဖြစ်ပေမယ့် ဘုရားစကား နားထောင်နေရင်၊ ဘုရားအဆုံးအမအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးနေရင် သာဝကပါပဲ။

သေချာတာကတော့ ဦးဇော်းအပါအဝင် တရားနာ ပရိသတ်များအားလုံးကတော့ မသာလောင်းတွေချည်းပဲ။ ဟုတ်လား။ မသာဖြစ်ဖို့ကတော့ မသေချာဘူးလား။ သေချာ တယ်။ မသာဖြစ်ဖို့ ရည်စူးထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၏ မသာဖြစ်ဖို့ သေ

ချာနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ မသာဖြစ်ဖို့ လျာထားခံရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နေလို အားလုံးကတော့ မသာလောင်းတွေ၊ မသာလောင်းလျာ တွေချည်းပါပဲ။

အခုတရားနာပရီသတ်တွင် မကဘူး။ သက်ရှိသဗ္ဗာဝါအားလုံး အောက်ထစ်ဆုံး၊ ကြမ်းခင်းစျေးအနေနဲ့ ရထားတဲ့ဂုဏ်ပုဒ်ကတော့ ဘာတုံး။ မသာလောင်း။ ‘မသာလောင်း’ ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်ရဖို့ကတော့ တမင်ကြိုးစားအားထုတ်ဖို့ လိုလား။ မလိုဘူးနော်။ ဒီအတိုင်းလည်း ဒီဂုဏ်ပုဒ်ကတော့ ရမှာပဲ။

အခုပလ္လာင်ပေါ်မှာ တရားဟောနေတာလည်း ဘာအလောင်းတုံး။ ရဲရဲသာပြောပါ။ အားမနာပါနဲ့။ မသာလောင်းနော်။ သေရင်တော့ မသာဖြစ်မှာ မသေချာဘူးလား။ သေချာတယ်။ ဒါကြောင့် ဦးဇိုးဇ်းလည်း မသာလောင်းပဲ။ မသာလောင်းက မသာနလောင်းတွေကို တရားဟောနေတာပေါ့နော်။

အမှန်ကတော့ သေမှ မသာဖြစ်တာတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ အသက်ရှင်နေစဉ်လည်းပဲ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး မသာမယာဖြစ်နေရင် ဒါကို မသာလို့ ခေါ်တာပဲ။ ဟုတ်လား။ ‘ဉော် ... ဉှဲကြည့်ရတာ မျက်နှာက မသာမယာနဲ့’လို့ မပြောကြဘူးလား။ အဲဒီမှာ မယာဆိုတာလေး ခဏဖြုတ်

ထားလိုက်ရင် မျက်နှာက မသာဘူး။ ဒါကြောင့် ဒေါသတွေ
ကြီးပြီး မျက်နှာကြီး စူပူပ်နေရင် မျက်နှာမသာဖြစ်နေတာ
ပေါ့နော်။ မျက်နှာလည်း မသာဖြစ်၊ စိတ်လည်း မသာဖြစ်။

ရေချိုးရမှာ ပုဂ္ဂိုးပြီးတော့ ကြုး(ရှိုး)ထူးနေမယ်၊
ညစ်ပတ်နံစော်နေမယ်ဆိုရင်တော့ ပြောစရာတောင် မလို
တော့ဘူးနော်။ ခန္ဓာကိုယ်လည်း မသာ၊ စိတ်လည်း မသာ။

အဲဒီတော့ မသာလောင်းကတော့ အားလုံး သေ
ချာပါတယ်။ မသာလောင်းအဆင့်နဲ့တွေ့ ကျေနပ်နေလို့
မဖြစ်သေးဘူး။ မြင့်မြတ်တဲ့အလောင်း တစ်လောင်းလောင်း
တော့ ဖြစ်မှ ဖြစ်မှာ။

ကိုယ်က စွမ်းရည်သတ္တိပြည့်စုံတယ်၊ စွန့်လွှာတိန့်
စွမ်း၊ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်း ကြီးမားတယ် ဆိုရင်တော့ ဘုရား
ဆုပန်။ ဘုရားဆုပန်မယ်ဆိုရင်တော့ ဘာဖြစ်မတဲ့။ ဘုရား
လောင်းဖြစ်မယ်။ ဘုရားဖြစ်အောင် ကြိုးစားဖို့ ခဲ့စွမ်းသတ္တိ
မရှိဘူး ဆိုရင်တော့ ပစ္စကပ္ပွါဆုပန်။ အဲဒါဆိုရင်တော့
ပစ္စကပ္ပွါလောင်း။

မြင့်မြတ်တဲ့အလောင်း(၅)မျိုးရှိပါတယ်။ အကျဉ်း
ချုပ်ကတော့ (၃)မျိုးရှိတာပေါ့လေ။ ဘုရားလောင်း၊ ပစ္စ^{ကပ္ပွါ}လောင်း၊ သာဝကလောင်း။ အဲဒီသာဝကမှာမှ (၃)မျိုး
ထပ်ခွဲလို့ရသေးတယ်။ အဂ္ဂသာဝကလောင်း၊ မဟာသာဝ

ကလောင်း၊ ပကတိသာဝကလောင်း။

အဂ္ဂသာဝက ဆိုတာက လက်ယာရုံ၊ လက်ဝဲရုံ၊
အဂ္ဂ ဆိုတာ မြတ်တာပေါ့။ အမြတ်ဆုံးသာဝက။ သာဝက
ဆိုတာက တပည့်နော့။ အဂ္ဂသာဝက ဆိုတော့ အမြတ်ဆုံး
တပည့်ပေါ့။ ဘုရားရဲ့ လက်ယာလက်ဝဲကနေရတယ်ဆို
တော့ ဒါ အမြတ်ဆုံးတပည့်ဖြစ်တာပေါ့။

ပညာအရာမှာ အသာဆုံးက ဘယ်သူလဲ။ အရှင်
သာရိပုတ္တရာ။ လက်ဝဲရုံလား၊ လက်ယာရုံလား။ လက်ယာ
ရုံ။ တန်ခိုးအရာမှာ အသာဆုံး၊ အမြတ်ဆုံးက အရှင်မဟာ
မောဂ္ဂဗျာန်။ လက်ဝဲရုံ။

ဒီနေရာမှာ ကောက်ချက်ချကြည့်။ တန်ခိုးရယ်၊
ပညာရယ် ဘယ်ဟာက မြတ်တုံး။ ပညာက မြတ်တယ်။
ဒါကြောင့် ပညာမှာ အသာဆုံးဖြစ်တဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာက
လက်ယာရုံ။ တန်ခိုးမှာ အသာဆုံးဖြစ်တဲ့ အရှင်မဟာမော-
ဂ္ဂဗျာန်က လက်ဝဲရုံ။

အဒီလို အရှင်သာရိပုတ္တရာတို့ အရှင်မဟာမော-
ဂ္ဂဗျာန်တို့လိုပုဂ္ဂလ်မိုး ဖြစ်ချင်တယ်၊ ဖြစ်အောင် ဆုတောင်း
ပြီးတော့ ပါရမိဖြည့်နေတယ်ဆိုရင်တော့ အဂ္ဂသာဝက
လောင်း။

မဟာသာဝကလောင်း ဆိုတာကတော့ အရှင်

မဟာကသုပတ္တာ၊ အရှင်အနန္တတို့ စသည်အားဖြင့်။ မ-
ဟာ ဆိုတာ ကြီးကျယ်တာပေါ့။ သာဝကဆိုတာက တပည့်။
အကြီးစားတပည့်။ တပည့်ကြီးတွေပေါ့လေ။ အဂ္ဂသာဝက
ကလွှဲလို့ရှိရင် သူတို့က အကြီးဆုံးတပည့်တွေပဲ။

အဲဒီလို မဟာသာဝကဖြစ်ဖို့ ဆုတောင်းပြီးတော့
ဆုတောင်းနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ ပါရမိတွေ ဖြည့်နေတယ်ဆိုရင်
တော့ မဟာသာဝကလောင်း။

ပကတိသာဝကဆိုတာကတော့ ရှိရှိရဟန္တာပေါ့။
သာမန်ရဟန္တာ။ အဲဒီလို ရှိရှိရဟန္တာ၊ သာမန်ရဟန္တာကျ
တော့ ပကတိသာဝက။ ရှိရှိတပည့် လိုခေါ်ပါတယ်။ အဲဒါ
ကတော့ ‘နိုဗ္ဗာနပစ္စယော’ ဆိုပြီးတော့ တခြားဟောဓိုက်
ဘာမှာ ထွေထွေထူးထူး မပြောတော့ဘဲနဲ့ နိုဗ္ဗာန်တစ်ခုတည်း
ကိုပဲ ရည်စူးပြီးတော့ ကုသိုလ်ပြု။ အဲဒါဆိုရင်တော့ ပကတိ
သာဝကလောင်းပါ။

ဒီတော့ မသာလောင်းဘဝနဲ့ပဲ တရားနာပရိသတ်
များ ကျေနပ်မှာလား။ မကျေနပ်နဲ့နော်။ ဘုရားလောင်း၊
ပစ္စကပုဒ္ဓိလောင်း၊ အဂ္ဂသာဝကလောင်း၊ မဟာသာဝက
လောင်း၊ ပကတိသာဝကလောင်း ဆိုတဲ့ . . . မြင့်မြတ်တဲ့
အလောင်းအလျာ(၅)မျိုးထဲက အလောင်းအလျာ တစ်မျိုး
မျိုးတော့ ဝင်အောင် ကြီးစားရမှာပါ။

ဘုရားဆုဆိတာ

—— သံသရာရည်တဲ့ဆု မဟုတ်ပါ ——

‘ဘာဆူတောင်းမလဲချစ်သူ’ ဆိုတဲ့အတိုင်းပဲ ဘာဆူတောင်းမလဲဆိုတာကတော့ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ဆုံးဖြတ်ရမှာနေ၏။ ဒကာကြီးဦးလူမော် ဘာဆူတောင်းမလဲ။ ပကတိသာဝက?။ ဘာဖြစ်လိုတဲ့?။ သမ္မာသမ္မာဘုရားရှင်ဆူရောမပန်ချင်ဘူးလား။ မပန်ချင်ဘူး?

ဘုရားဆူကို မပန်ခဲ့ကြဘူး။ ဘုရားဆူပန်ဖို့ဆိုတာ မလွယ်ဘူး။ ကျင့်ရတာ သိပ်ပြီးတော့ ပင်ပန်းတာပဲ။ စွန့်ရတာလည်း သိပ်များတာပဲ။ စွန့်ရတာ ကြောက်လိုဖြစ်မှာနေ၏။

သမ္မာသမ္မာဆူ ပကတိသာဝကဆူဆိုတဲ့နေရာမှာ

တကယ့်ဆူကြီးက ဘုရားဆူပေါ့လေ။ အမှန်ကတော့ ဒီ(၅)မျိုးလုံးက ဆူကြီးတွေပါပဲ။ ရိုးရိုးလူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ ဆုတောင်းတာနဲ့ နှိုင်းယူဉ်ကြည့်ရင်တော့ ဒီ(၅)မျိုးလုံး ဆူကြီးတွေချည်းပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီဆူ(၅)မျိုးထဲမှာ အကြီးဆုံးဆုက ဘာ ဆုလဲ။ ဘုရားဆူ။ ဒါကြောင့် ဘုရားဆူပန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဘာ လို့ခေါ်ကြတုံး။ ‘ဆူကြီးပန်’ လို့ ခေါ်ကြတယ်နော်။

‘ဘုရားဆူပန်ရင်တော့ . . . သံသရာရှည်ပါတယ်။ ပါရမိဖြည့်ရတာ ပင်ပန်းပါတယ်’ ဆိုပြီးတော့ တိုကတော့ မြန်မြန်ပဲ ကျွတ်ချင်တယ်လို့ ပြောကြတယ်။

မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တုန်းက . . . ဝက်တစ် ကောင်ပေါ့လေ။ စွဲ့အိုင်ထဲမှာ လူးနေတယ်။ မြတ်စွာဘုရား ရှင်က ဆွမ်းခံထွက်တော့ အဲဒီဝက်ကြီးလည်း မြင်ရော ပြီး တော်မူလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ အရှင်အာနန္တာက ‘ဘာလိုပြီး တာပါလဲ။ ပြီးတော်မူရခြင်းရဲ့အကြောင်းကို မိန့်တော်မူပါ’ လို့ လျှောက်ထားပါတယ်။

အရင်ဘုရားသာသနာတစ်ခုမှာတုန်းက သာသ နှုံးသောင်မှာ အင်မတန်ချိစွာကျမ်းဝင်ကြတဲ့ ရဟန်းတော် နှစ်ပါးရှုပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမအတိုင်း လိုက နာကျင့်ကြကြတယ်။ ဆွမ်းခံထွက်လို့ တောရတွေ ဆောက်

တည်လို့။ အဲဒီရဟန်းနှစ်ပါးက တစ်ပါးနဲ့တစ်ပါး သိပ်ချစ်ကြတာ မခွဲမခွာဆိုသလိုပါပဲ။

ဒါနဲ့ တစ်နေ့ကျတော့ အချင်းချင်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မေးကြတယ်။ မင်းက ဘာဆူပန်လဲ၊ ငါက ဘာဆူပန်လဲနဲ့ အပြန်အလှန်မေးကြတော့ ဦးဇိုးတို့ မြတ်စွာဘူရားလောင်းက ‘ငါကတော့ ဘူရားဆူပန်တယ်။ ဘူရားဖြစ်အောင် ကြိုးစားမယ်’။

အဲဒါနဲ့ သိတင်းသုံးဖော်က ‘ဟာ . . . ဘူရားဆူပန်တယ်ဆိုတာက သံသရာရှည်ပါတယ်။ ပါရမိဖြည့်ရတာလည်း ပင်ပန်းပါတယ်။ ငါကတော့ ပကတီသာဝကပဲ လုပ်မယ်။ မြန်မြန်ပဲ ကျွတ်အောင် ချမယ်’ ဆိုပြီးတော့ ဒီလိုပဲပြောပါတယ်။

အဲဒါနဲ့ မြတ်စွာဘူရားက ‘ဘူရားဆူပန်တာ သံသရာရှည်တယ်’ လို့ အပြောခံရတဲ့ ငါကတော့ ဘူရားဖြစ်နေပြီ။ ‘မြန်မြန်ပဲ ကျွတ်ချင်တယ်’ ဆိုတဲ့ ငါသူ့ယူယော်ချင်းကတော့ အခွဲ့အွှေ့အွှေ့တဲ့လူးနေတဲ့ ဝက်ပဲလို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။

မြန်မြန်ကျွတ်ချင်တိုင်းလည်း ကျွတ်ရဲ့လား။ မကျွတ်ဘူး။ ‘မျိုးမျိုးသာဝက ဆိုတာက ဘူရားလောင်းလို့မျိုးအသည်းအသန် ပါရမိဖြည့်ရတာမျိုးမဟုတ်ဘူး။ အေးအေးအေးဖြည့်လည်း ရတယ်’ ဆိုပြီးတော့ ‘အေးအေးအေး

ဆေးပေါ့' နဲ့ လုပ်နေတော့ လိုရာပန်းတိုင်ကို တော်တော်နဲ့
မရောက်တော့ဘူး။

'ပါရမိကလည်း သိပ်ပြီးတော့ အရမ်းကြီး ဖြည့်နေ
စရာ မလိုပါဘူးလော့၊ ပုံမှန်လေးလုပ်သွား ပြီးတာပဲ' ဆိုပြီး
တော့ ပါရမိကုသိုလ်တွေလည်း သိပ်များများစားစား မလုပ်
တော့ဘူး။ ကုသိုလ် အားနည်းသွားပြီဆိုရင် အကုသိုလ်က
လည်း ဝင်လာတတ်တယ်လော့။ အဲဒါနဲ့ အကုသိုလ်တွေက
အကိုးပေး။ သေခါနီး အကုသိုလ်အာရုံးတွေက ထင်လာ
တော့ ဒုဂိုတိဘဝ ရောက်သွားလိုက်။ အဲဒီလိုနဲ့ ဒုဂိုတိဘဝ
ရောက်သွားလိုက်၊ သုဂိုတိဘဝ ရောက်သွားလိုက်နဲ့ တော်
တော်နဲ့ကို မကျေတ်တော့ဘူး ဖြစ်သွားတယ်။

ဒါပေမဲ့ ပကတိသာဝကတိုင်း အဲဒီလိုဖြစ်တယ်လို့
တော့ မဆိုလိုပါဘူးနော်။ တချို့ ပကတိသာဝကတွေဆို
ဒီဘဝမှာ ဆုတောင်းတယ်။ နောက်ဘဝ ရဟန္တာဖြစ်တာ
တွေရှိတာပဲ။ ဝန်ဝါသီတိသာမကောဆိုတာ အရင်ဘဝ
တုန်းက ပုံဏ္ဏားကြီးဘဝနဲ့ ယျင်ပိုင်းလေးတစ်ထည်ရယ်၊ နှဲ
ယနာတစ်ခွက်ရယ် အရှင်သာရိပုံတ္ထရာကို လျှော့တာကိုး
နော်။

လျှော့ပြီးတော့ 'အရှင်ဘူးသိတဲ့ တရားတော်ကို
သိပါရစေ' ဆိုပြီးတော့ ပကတိသာဝကဆုကို တောင်းပြီး

တော့ ပါရမီတွေ ဖြည့်လိုက်တာပါပဲ။ နောက်ဘဝကျတော့
တိသုသာမဏေဆိုတဲ့ ကိုရင်လေးဘဝနဲ့ပဲ (၇)နှစ်အရွယ်
မှာ ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ်။ သူကျတော့ ကြာလား။ မကြာ
ဘူး။ တစ်ဘဝတည်းပဲ။

‘တစ်ဘဝတည်းပဲ’ ဆိုပေမယ့် တကယ်တော့လည်း
တစ်ဘဝတည်း ပါရမီဖြည့်ရတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒီ
ဘဝ (ပုဂ္ဂားကြီးဘဝ) မတိုင်ခင် . . . ဘဝပေါင်းများစွာ
ကတည်းက နိုဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်းတဲ့ ကုသိုလ်တွေနဲ့ ပါရမီ
ဖြည့်ခဲ့ပြီးသားပါ။ ပကတိသာဝကဆုံးတွက် အနည်းဆုံး
ကွဲ့ဗွဲ့တစ်ရာလောက်တော့ ပါရမီဖြည့်ရတယ် လို ဆိုပါ
တယ်။

ဦးလူမော်ရဲ့ သာဝကဆုံးရော ဘယ်လောက်
ကြာမှာတုံး။ ‘နည်းနည်းတော့ ကြာမယ်’ တဲ့။ နည်းနည်း
တော့ ကြာမယ်ဆိုရင်တော့ မလွယ်ဘူးနော်။ ဒီဘဝနဲ့ ပြတ်
အောင်ချမယ်ဆိုပြီးတော့သာ ချပေတော့။ ဒီဘဝနဲ့ ပြတ်
အောင်ချမယ်ဆိုမှုသာလျှင် ဒီဘဝမှာဖြစ်ဖြစ်၊ နောက်သုံး
လေးဘဝကျမှုဖြစ်ဖြစ် ကျွောတမ်းဝင်နိုင်မှာနော်။

ဘုရားဆုံးပန်တိုင်း သံသရာ မရှုည်ဘူး၊ ဘုရားဆုံး
မပန်တိုင်း သံသရာမတိဘူး ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်လို ပြော
မယ်ဆို ပြောစရာတွေ အများကြီးပါပဲ။ အချိန်ကြာသွားမှာ

စိုးလို့ နောင်ကြုံမှပဲ ပြောတော့မယ်နော်။ ဒါမှမဟုတ် ဆောင်းပါးသီးသန့် ရေးပေးမယ်ပေါ့။

ခေါင်းထဲ ရှုတ်တရက်ပေါ်လာလို့ နမူနာပြောရ ရင် ဦးဇော်တို့ ဘုရားအလောင်းတော် သုမေဓာရှင်ရသေ့ ဘဝတုန်းက ဒီပက်ရာမြတ်စွာဘုရားထံမှာ ဘုရားဆုပန် တော့ သူငယ်ချင်းရသောက ‘မင်းမြို့လို့ ဘုရားဆုပန်တယ်၊ သံသရာရှုည်လိုက်တာကွာ၊ ငါတော့ ဘုရားဆု မပန်ဘူး၊ သံသရာက မြန်မြန်လွှတ်အောင် လုပ်မယ်’ လို့ ပြောခဲ့ဖူး တယ်။

ဦးဇော်တို့ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်မှာ တစ်ခါ တော့ ရေကြောင်းခမိန္ဒာ ကုန်သွယ်ကြတဲ့ ကုန်သည်တစ်စု သဘောတစ်စီးနဲ့ ပင်လယ်ထဲ ထွက်သွားကြတယ်။ တစ်နေ ရာရောက်တော့ ဓရာမငါးကြီးတစ်ကောင်က သဘောကို သူအမြို့နဲ့ ပုံတ်ပြီး ရေထဲနှစ်တယ်။ သဘော်ပေါ် ပါလာတဲ့ လူတွေကို စားမလို့ပေါ့။

အဲဒီမှာတွင် သဘောပေါ်က ကုန်သည်တွေ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နဲ့ အော်ကြောစ်ကြတယ်။ တစ်ချို့ က ‘ဂေါတာမဘုရား ကယ်တော်မူပါ’ လို့ အော်ပြီး ဘုရားကို တဲ့ ကြတာပေါ့။ ‘ဂေါတာမ’ ဆိုတဲ့ အသံလည်း ကြားရော၊ ငါးကြီးဟာ သဘောကို အမြို့နဲ့ ပုံတ်တဲ့အလုပ် မလုပ်တော့

ဘ လုံးဝ ပြီမ်ကျသွားတယ်။

‘အလို . . . ဂေါတမ ဆိုပါလား . . . । ဒါဆို ငါ
သူငယ်ချင်း ဘုရားဖြစ်သွားပြီပေါ့ . . . । ဘုရားဆုပန်တာ
သံသရာရှည်ပါတယ်လို့ ငါပြောခဲ့တဲ့ ငါသူငယ်ချင်းတောင်
သံသရာက လွှတ်လို့ ဘုရားဖြစ်သွားပြီ . . . । ငါ တိရှိစာန်
ဘဝမှာပဲ ရှိနေပါသေးလား’

ဒီပက်ရာမြတ်စွာဘုရား သူမေဓာရသောကို ဗျာ
ဒီတ်ပေးတုန်းက ‘ဂေါတမ ဆိုတဲ့ အမည်နဲ့ ဘုရားဖြစ်လိမ့်
မယ်’ လို့ ဗျာဒီတ်ပေးခဲ့တာကို သူက ကြားဖူးထားတော့
ဂေါတမနာမည်ကြားတာနဲ့ ချက်ချင်း သတိရသွားတယ်။
သင်ဂေါတ္ထလည်း ရပြီး မျက်ရည်ဖြိုင်ဖြိုင်ကျလာတယ်။
သဘောကိုလည်း လွှတ်ပေးလိုက်တယ်။ လူတွေကို လုံးဝ
မစားတော့ဘူး။

သိပ်မကြာခင်မှာပဲ အဲဒီငါးကြီး သေပြီးတော့ သာ
ဝတ္ထီမှာပဲ ထင်ပါရဲ့။ သူငြေးသားဖြစ်၊ အရွယ်ရောက်တော့
ဘုရားတရားနာပြီး ရဟန်းပြု၊ ဝိပဿနာအလုပ်အားထုတ်၊
ရဟန္တာဖြစ်သွားပါတယ်။

ဘုရားဆုပန်တာ သံသရာရှည်ပါတယ်လို့ ပြောတဲ့
သူ၊ သံသရာက မြန်မြန်လွှတ်ချင်ပါတယ်လို့ ပြောတဲ့သူ
သံသရာမှာ ဘယ်လောက်ပဲ နေလိုက်ရလဲ။ သိပ်မကြာပါ

ဘူး။ လေးအသချိန့် ကမ္မာတစ်သိန်းလောက်ပါပဲနော်။
ကမ္မာပေါင်း လေးအသချိန့် တစ်သိန်းလောက်ပါပဲ။

ဒီလောက်ဆုံး အသေးစိတ် ကောက်ချက်ချွှမြန်
စရာ မလိုတော့ပါဘူး။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် အကျယ်ခဲ့ သ
ဘောပေါက်လောက်ပါပြီနော်။ သံသရာအရှည်အတိုဟာ
ပန်တဲ့ဆုံး ဘာမှု မပတ်သက်ပါဘူး။ ကိုယ်လုပ်တဲ့အလုပ်နဲ့
ပ ပတ်သက်ပါတယ်။

ကိုယ့်ရှုမှာ ဘုရားဆုံးပန်ပြီး ပါရမီဖြည့်၊ ပါရမီ
ပြည့်လို့ ဘုရားဖြစ်သွားကြတဲ့ သံသရာက လွှတ်သွားကြတဲ့
ဘုရားတွေ အသချိအနှစ် မရောမတွေက်နိုင်အောင် များ
ပြားလှပါပြီ။ ဦးဇေားတို့တစ်တွေ အခုချိန်ထိ သံသရာထဲမှာပဲ
ရှုနေကြပါသေးတယ်။ ဘုရားဆုံးပန်တဲ့သွေးတွေက ဘုရားဖြစ်
ပြီး သံသရာက လွှတ်သွားကြပြီ။ ဦးဇေားတို့တစ်တွေက အခု
ချိန်ထိ သံသရာက မလွှတ်ကြသေးဘူး။ ဘုရားဆုံးပန်တဲ့သွေး
တွေထက်တောင် သံသရာ ပို့ရှည်နေပါသေးလား။

တကယ်တော့ ဘုရားဆုံးဆိုတာ သံသရာရှည်စေ
တဲ့ဆုံး မဟုတ်ပါဘူး။ သံသရာတို့စေတဲ့ ဆုပါ။ ကိုယ်တစ်
ယောက်တည်းတွင် သံသရာဆုံးတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်နဲ့
ဆက်စပ်နေတဲ့ သတ္တဝါဝေနေယျအားလုံးပါ သံသရာတို့
တာပါ။

သုမေဓရ၏ရသောဝမှာ ရဟန္တဖြစ်သွားတာနဲ့
နှင်းယဉ်ရင်သာ သံသရာရှည်တယ်လို့ ထင်ရပေမယ့် သ-
သရာက လွှတ်မယ့်အချိန် အတိအကျ ရှုပြီးသားမို့ သံသရာ
ရှည်တယ်လို့ ပြောလို့ မရပါဘူး။ အလကားသက်သက် သ-
သရာမှာ နေနေရတာ မဟုတ်၊ သတ္တဝါအများ သံသရာက
လွှတ်ဖို့အတွက် နေနေရတာဖြစ်လို့ သတ္တဝါတွေကို စောင့်
ခေါ်တဲ့သဘောသာ ဖြစ်တဲ့အတွက် သံသရာရှည်တယ်လို့
ပြောလို့ မရပါဘူး။

ကိုယ် သံသရာက မြန်မြန်လွှတ်ချင်ရင် သာဝက
ဆုပန်ပြီး ဝိပဿနာအလုပ်ကို ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်
ပါ။ ဘုရားဆုပန်သူတွေကိုတော့ အပြစ်မပြောပါနဲ့။ ကိုယ်
အားထုတ်နေတဲ့ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ဟာ ဘုရားဟောလို့
သိရတာဆိုတာကိုတော့ လုံးဝ မမေ့လိုက်ပါနဲ့။ ဘုရားဆို
တာ မရှိဘဲ ကိုယ်သံသရာက မလွှတ်နိုင်ဘူး ဆိုတာ သိရင်
ဘုရားဆုပန်သူ ဆိုတာ ရှိကိုရှိရမယ်လို့ နားလည်လာပါ
လိမ့်မယ်။

သံသရာက လွှတ်စေတဲ့ ဆုမှုန်သမျှ ဘယ်ဆုမှု
သံသရာ မရှည်ပါဘူး။ ဘုရားဆုကလည်း သံသရာက လွှတ်
စေတဲ့ ဆုမြို့ သံသရာမရှည်ပါဘူး။ ပစ္စကဗုဒ္ဓိဆုကလည်း
သံသရာက လွှတ်စေတဲ့ ဆုမြို့ သံသရာမရှည်ပါဘူး။ အဂ္ဂ-

သာဝက၊ မဟာသာဝက၊ ပကတိသာဝကဆုကလည်း သံ-
သရာက လွတ်စေတဲ့ ဆူမြို့ သံသရာမရှည်ပါဘူး။

အများအတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှု အနည်း
အများပေါ် မူတည်ပြီးတော့ပဲ ပါရမီဖြည့်ချိန် အတိအရှည်
ကွဲသွားတာပါ။ ဆုအားလုံး သံသရာက လွတ်စေတာချည်းမြို့
ဘယ်ဆုပန်ရင် သံသရာရှည်တယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။

ဘာဆုမှ တိတိကျကျ မပန်ဘဲနေရင်သာ သံသရာ
ရှည်တာပါ။ ပါးစပ်ကနေ ‘သံသရာက မြန်မြန်လွတ်ချင်
တယ’ ပြောရုံနဲ့ သံသရာက တို့မသွားပါဘူး။ သံသရာပြုတ်
စေတဲ့ အလုပ်ကို တကယ်လက်တွေ့လုပ်နေမှ၊ ပြီးတော့
ပါရမီကလည်း ပြည့်ဦးမှ သံသရာက တို့သွားတာပါ။

အများအကိုးဆောင်ရင်းနဲ့လည်း

တရားထူးရနိုင်ပါတယ

ပကတိသာဝကဆိုပြီးတော့ ပေါ့ပေါ့နေလို့ မရဘူး။
ပကတိသာဝက လို့သာပြောတာ။ တကယ်တမ်းပါရမိဖြည့်
တဲ့အခါကျတော့ အများရဲ့အမြင်မှာ ‘သူကတော့ ဘုရား
လောင်းပဲဖြစ်မှာပဲ’ လို့ ထင်ရလောက်အောင်၊ ဘုရားဆူပန်
တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ထင်ရလောက်အောင် ပါရမိကို တကယ်ဖြည့်ရ
ပါတယ။ ပကတိသာဝက ဆိုပြီးတော့ ပေါ့ပေါ့လေး ဖြည့်ရ^၁
တာ၊ သက်သက်သာသာလေး ဖြည့်ရတာလို့တော့ မထင်နဲ့။

ဦးဇော်တို့ ကျေးဇူးတော်ရှင် မင်းကွန်းတိပိဋက
ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့ဆိုရင် ပကတိသာဝကဆုပဲ ပန်ပါ
တယ။ ရိုးရိုးရဟန်အဖြစ်နဲ့ ဒီသာသနာမှာပဲ ကျတ်တမ်း

ဝင်ချင်ပါတယ်။

ရွှေပိုင်း ဆူတောင်းတွေမှာတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ‘နောက်ဘဝမှာ ဓမ္မဓရ ဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ တာဝတီသာနတ်ပြည်မှာ သောတာပန်နတ်သား ဖြစ်ပါရ စေ’လို့ ဆူတောင်းတာပေါ့။ အရင်းကြီးကြီးနဲ့ အမြတ်နည်းနည်းပဲ လိုချင်တယ်တဲ့။ ဆရာတော်ရဲ့ ဒီဆူတောင်းက အင်မတန် ထင်ရှားပါတယ်။

ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ ဓမ္မဓရ ဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ သောတာပန်နတ်သားဖြစ်ပါရစေ ဆူတောင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ သက်တော်ကြီးလာတဲ့အခါကျတော့ စိတ်တွေလည်း ပြောင်းသွားမှာပဲ၊ သံဝေဂတွေလည်း ပိုအားကောင်းလာမှာပဲ။

သောတာပန်နတ်သားပဲ သေချာပေါက်ဖြစ်ပါရ စေလို့တော့ မဆိုလိုဘူးပေါ့။ ဒီဘဝ တကယ်လို့ ပုံထုဇူးဘဝနဲ့ပဲ သေသွားခဲ့ရင်တော့ နတ်ပြည်မှာပဲ သောတာပန်နတ်သား ဖြစ်ပါရစေလို့ ဆူတောင်းပါတယ်။ တစ်နည်းအားပြင် လည်း လူဘဝမှာ သောတာပန် ဖြစ်ပြီးတော့ ဟိုနတ်ပြည်မှာ သောတာပန်နတ်သား ဖြစ်ဖို့ ဆူတောင်းပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ နောက်ပိုင်းကျတော့ စိတ်ပြောင်းသွားတယ်။ ဆူတောင်းလိုက်တာနဲ့ တန်းပြီးတော့ သေဆုံးသွား

တာမှ မဟုတ်ဘဲ။ နှစ်တွေ အကြာကြီး နေရသေးတာပဲ။ အဲဒီနှစ်တွေမှာ ကြိုးစားအားထုတ်တဲ့အခါ ဒီဘဝမှာပဲ သောတာပန်ဖြစ်၊ သက္ကဒါဂါမိဖြစ်၊ အနာဂတ်ဖြစ်၊ ရဟန္တာ ဖြစ်နဲ့ အဆင့်ဆင့် တိုးတက်သွားနိုင်တာပဲနော်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူပြီးတဲ့နောက် တပည့်ရင်းများရေးတဲ့စာအုပ် ဖတ်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါကျ တော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီဘဝ ဒီခန္ဓာနဲ့ပဲ ပြီးပြတ်ပါ တယ် ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုး တွေ ရပါတယ်။ ဆရာတော် ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူတဲ့အခါမှာလည်း ဓာတ်တော်ကျ တယ်လိုလည်း ဆိုပါတယ်။ ဓာတ်ပုံပြုလိုလည်း ဦးဇော်တို့ ကြည့်လိုက်ရပါသေးတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူခါနီးအချိန် မှာ ‘ငါကတော့ လုပ်စရာရှိတာတွေ အကုန်လုံး လုပ်ပြီးသွားပြီ’၊ မင်းတို့ လုပ်ချင်သလို လုပ်ကြတော့’ ဆိုပြီးတော့ ဆရာ ဝန်တွေကို အဲဒီစကားလေးတစ်ခွဲနဲ့ မိန့်တော်မူတယ်။ ရဟန်းကိစ္စပြီးပြုလို ဒီလို တိုက်ရိုက်ကြီး ပြောတာတော့ မဟုတ်ဘူးနော်။

‘ငါလုပ်စရာရှိတာတော့ လုပ်ပြီးသွားပြီ’၊ မင်းတို့ လုပ်စရာရှိတာတော့ ဆက်လုပ်ကြတော့’ တဲ့။ ဆေးထိုးချင် သလိုထိုး၊ ပိုက်တပ်ချင်သလိုတပ် ဘာမှ မပြောတော့ဘူး။

လုပ်စရာရှိတာ လုပ်ပြီးသွားပြီ။ ဒါ ရဟန္တာဖြစ်သွားတယ် ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုးပေါ့။

အဲဒီတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ လုပ်ရပ်ကို ကြည့်လိုက်ရင် တကယ့်ဘုရားဆုပန်ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ထင်ရတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီဘဝ ဒီခန္တာ ဒီသာသနာမှာပဲ ရဟန္တာအဖြစ် နဲ့ ကျေတ်တမ်းဝင်သွားတာပါပဲ။

ဒီတော့ ပကတီသာဝက ဆိုပြီးတော့ ကုသိုလ် အလုပ်တွေ၊ ပါရမီအလုပ်တွေကို အေးအေးဆေးဆေး ပေါ့ပေါ့လျော့လျော့ နည်းနည်းပါးပါးလေး လုပ်ရမှာ ဟုတ်ရဲ့လား။ မဟုတ်ဘူး။ ဆုကြီးပန်လို့ ထင်ရလောက်အောင်ကို ကုသိုလ်ပါရမီတွေကို ဖြည့်နေရမှာပါ။

အများအကျိုးအတွက် လုပ်တဲ့ ပရဟိတအလုပ်တွေနဲ့ ပါရမီဖြည့်တာမျိုး၊ မဟုတ်တောင်မှ ကိုယ့်အတွက် ကိုယ် လုပ်တဲ့ တရားအားထုတ်တဲ့အလုပ်ကို အချိန်ပြည့် မနားမရပ် ကြားမပြတ် ရှုမှုတ်ပွားများ အားထုတ်ကြရမှာ ပေါ့။ ဒီဘဝနဲ့တွေ့ ကျေတ်တမ်းဝင်ချင်တယ်ဆိုရင်တော့ ဝိပသာသနာအလုပ် အားထုတ်တာကိုပဲ အဓိကထား လုပ်ရမှာ ပေါ့။

ပြီးတော့ မင်းကွန်းဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဘဝ ဖြစ်စဉ်ကို ကြည့်လိုက်ရင် အများအတွက်လည်း အပင်ပန်း

ခံပြီးတော့ လုပ်ခဲ့တာပဲ။ အများအတွက် လုပ်ရင်း ကိုယ့်အ^၁
တွက်ကိုယ် တရားအားထုတ်တာပေါ့။

လူတွေထင်တာက ဆရာတော်သံယာတော်တွေ
တရားဟောလိုက်၊ ခရီးတွေကြိုလိုက်နဲ့၊ စာတွေချုလိုက်၊ စာ
တွေ ရေးလိုက်နဲ့၊ စာရေး၊ စာချာ၊ တရားဟော၊ တရားပြ
အလုပ်တွေ အများအတွက် လုပ်နေတာ သူတို့အလုပ်တွေ
လစ်ဟင်းနေမှာပဲ။ ကိုယ့်အလုပ်လည်း ဘာမှုမလုပ်ကြဘူး။
ကိုယ့်ဘဝ လွှတ်မြောက်ဖို့အတွက်တော့ မလုပ်ကြဘူး။
အများအတွက်ပဲ အချိန်ဖြန်းနေကြတယ်လို့ တချို့က ဒီလို
အထင်သေးစကားပြောတတ်ကြတယ်နော်။

အမှန်ကတော့ ဆရာတော် သံယာတော်တွေဆို
တာ အဲဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။ အများအတွက် ဟောတဲ့အပိုင်း
ကဟော၊ ရေးတဲ့အပိုင်းကရေး၊ ပို့ချတဲ့အပိုင်းက ပို့ချာ၊ သင်
ယူတဲ့အပိုင်းက သင်ယူ၊ တစ်ဖက်ကလည်းပဲ မြတ်စွာဘူးရား
ညွှန်ကြားထားတဲ့အတိုင်း သတိပဋိဘန်စိပသုနာအလုပ်
တွေ ကြိုးစားအားထုတ်နေကြတာပါ။ သမထဝိပသုနာ
တွေ ပွားများအားထုတ်နေကြတာပါ။

ဒါပေမဲ့ ဘယ်သူကမှုတော့ အားထုတ်နေတာ
ဘယ်အဆင့်ရောက်ပြီ၊ ဒကာတို့ ဒကာမတို့ အားထုတ်ကြ။
ဘုန်းကြီးကတော့ဖြင့် သောတာပန်ဖြစ်ပြီ၊ ဒကာတို့ ဒကာမ

တို့လည်း အားထုတ်ကြ။ အားမလျှော့ကြနဲ့။ ဒီသာသနာမှာ
အနာဂတ် ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဘုန်းကြီးတောင်မှ အနာဂတ်ဖြစ်
သွားပြီ။ ဘုန်းကြီးတောင်မှ ကိစ္စတွေပြီးပြီလို့ ဘယ်သူကမှ
တော့ ထုတ်ပြောမှာ မဟုတ်ဘွား။

ဦးဇော်တို့ ကျေးဇူးတော်ရှင် ရွှေဟသံဃာတော်
ဘုရားကြီးလည်း ဒီလိုပဲပေါ့။ ရာသက်ပန် စာသင်တိုက်မှာပဲ
သိတင်းသုံးသွားတာပါပဲ။ တစ်ဖက်ကလည်း စာရေး၊ စာချု၊
တရားဟော၊ တရားပြီ၊ တစ်ဖက်ကလည်း သမထ ဝိပဿ-
နာတရားတွေ သွားရင်းလာရင်း လုပ်ရင်းကိုင်ရင်းနဲ့လည်း
ပွားများတယ်။ သီးသန့်လည်း အချိန်ပေးပြီးတော့ ပွားများ
တယ်။ ပျံလွန်တော်မူတော့လည်း နောင်တော်ကြီး ဓမ္မဒ္ဒေတ
ပြောပြလို့ ဓာတ်တော်ကျေတယ်ဆိုတာ သိရတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို မိုးသပြုဖို့ပြီးတော့ အရို့
ပြောတွေ ဓရာဝတီမြစ်ထဲမျောတော့ အိုးထဲကပြောတွေကို မြစ်
ထဲလည်း ပစ်ချလိုက်ရော အဲဒီမှာ ဓာတ်တော်တွေ ကျသွား
တာပဲ။ အဲဒီမှာ ဓာတ်တော်ကျမှန်း သိပြီးတော့ ကျွန်တဲ့
ပြောတွေကို ဆက်မသွားနဲ့နဲ့ သူတစ်ခု၊ ငါတစ်ခုနဲ့ အလု
အယက် ကိုးကွယ်ကြတာပါပဲ။ ဒါစာသင်တိုက်မှာ ရာသက်
ပန်နေသွားတဲ့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးနော်။ ဒါပေမဲ့ ရဟန်း
ကိစ္စ ပြီးသွားခဲ့တာပါပဲ။

အဲဒီလိအားဖြင့်ပေါ့လေ၊ ဒါက သိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
ပေါ့။ မသိဘဲနဲ့လည်း ဒီလိပဲ ရဟန္တာ မဖြစ်တောင်မှ အနာ-
ဂါမြဖြစ်တဲ့ ဆရာတော်သံယာတော်တွေ၊ သကဒါဂါမြဖြစ်တဲ့
ဆရာတော်သံယာတော်တွေ၊ သောတာပန်ဖြစ်ကြတဲ့ ဆရာ
တော်သံယာတော်တွေ အများကြီး ရှုပါတယ်။ ကိုယ်အတိ
အကျ မသိပေမယ့် ရှုကို ရှုနေမယ်ဆိုတာ သံသယဖြစ်စရာ
မရှုပါဘူး။

ဉာဏ်နှစ်၊ ကျွန်းကျွန်းမာမာနဲ့ တခြား သာသနာ
အလုပ်တွေ လုပ်နိုင်စဉ်မှာ မဖြစ်ဘူးပဲထား။ ပုံလွန်တော်မူ
ခါနီးမှာ တခြားအလုပ်တွေ အကုန်လုံး စွန်ခွာပြီးတော့
လျောင်းနေတယ် ဆိုကြပါစို့ပေါ့။ ရောဂါဝေဒနာနဲ့ ကြာကြာ
နားနေတဲ့အချိန်မှာတော့ တရားအားထုတ်လိုက်မယ်ဆိုရင်
အဲဒီအချိန်မှာလည်း တရားထူးတရားမြတ်တွေ ရသွားနိုင်
တာပါပဲ။

တစ်ဘဝလုံး လုပ်ခဲ့တာကလည်း အများအတွက်
အလုပ်။ အများအတွက်အလုပ်၊ သာသနာအတွက်အလုပ်
လိုဆိုပေမယ့် အကုန်လုံး ကုသိုလ်အလုပ်၊ တရားအလုပ်တွေ
ချည်းပဲ ဖြစ်နေတယ်။ ကိုယ်အလုပ်ထဲမှာ စိတ်နှစ်ပြီး လုပ်
တော့ သမာဓိကလည်း အားကောင်းနေတယ်။ တစ်ဖက်က
လည်း သီလကို ဖြည့်ကျင့်တော့ သီလကလည်း ဖြူစင်နေ

တယ်။

သီလကလည်း ဖြူစင်၊ သမာဓိကလည်း တည်
ကြည်ဆိုတော့ ဝိပဿနာအလုပ်ကို တကယ်လုပ်လိုက်တဲ့
အခါ ခဏလေးနဲ့ တရားထူးတရားမြတ်တွေ ရသွားပါ
တယ်။ ထုတ်ဖော်မပြောကြလို့သာ မသိတာပေါ့နော်။

လူတွေက တရားထူးတရားမြတ်ဆိုတာ လူတွေ.
လည်း မခံ၊ တခြားဘာအလုပ်မှုလည်း မလုပ်ဘဲနဲ့ ဝိပဿ-
နာအလုပ် တစ်ခုတည်း အေက်ချလုပ်နေမှ ရနိုင်တာလို့
ထင်နေကြတာ။ စာရေး၊ စာချု၊ တရားဟော၊ တရားပြ
အလုပ်တွေ လုပ်နေရင် တရားထူး တရားမြတ် ရနိုင်မှာ
မဟုတ်ဘူးလို့ ထင်နေကြတာ။ အဲဒီလို့ မဟုတ်ပါဘူး။

ဝိပဿနာအလုပ်ဆိုတာ လူတွေ မခံဘဲ လုပ်မှ
လုပ်လို့ရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အများအကျိုးပြု၊ သာသန?
အကျိုးပြုအလုပ်တွေ လုံးဝ မလုပ်ဘဲ လုပ်မှ လုပ်လို့ရတာ
မဟုတ်ပါဘူး။ လူတွေ ခံရင်း၊ အများအကျိုး၊ သာသန?
အကျိုး၊ သယ်ပိုးရွက်ဆောင်ရင်းနဲ့လည်း လုပ်လို့ ရပါတယ်။

လူတွေကြားမှာ အများအကျိုး သယ်ပိုးရင်း ဝိပ-
ဿနာအလုပ် တွဲလုပ်နေမယ်ဆိုရင် လူတွေကြားမှာအများ
အကျိုးသယ်ပိုးရင်းနဲ့ပဲ တရားထူးတရားမြတ် ရနိုင်ပါတယ်။
ဝိပဿနာအလုပ် လုပ်နေတယ်၊ မလုပ်နေဘူး ဆိုတာကို

ဘေးလူက လုံးဝ မသိနိုင်ပါဘူး။ ဝိပဿနာအလုပ်ဆိတာ
လူကိုယ်ကောင်ကြီးရဲ အလုပ်မှ မဟုတ်ဘဲ။ စိတ်ရဲ အလုပ်၊
ဉာဏ်ရဲ အလုပ်ပဲ့လေ။

လူတွေကြားမှာ အများအကျိုး သယ်ပိုးရင်းနဲ့မှ
တရားထူး တရားမြတ် ရမယ့်သူက လူတွေကြားမှာ အများ
အကျိုး သယ်ပိုးရင်းနဲ့ပဲ တရားအားထုတ်ရပါမယ်။ လူတွေ
မခံဘဲ တရားအားမထုတ်ရပါဘူး၊ အများအကျိုး မသယ်ပိုး
ဘဲ တရားအားမထုတ်ရပါဘူး။ အားထုတ်လည်း ဘာတရား
ထူး တရားမြတ်မှ ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ကိုယ်က အများအကျိုး ဘာမှ မလုပ်တာနဲ့ပဲ အ
များအကျိုးလုပ်နေတဲ့သူတွေကို တရားမေ့နေတဲ့သူတွေ၊
တရားလွှတ်နေတဲ့သူတွေလို ထင်ရင် မှားပါလိမ့်မယ်။ ကိုယ်
အများအကျိုး မလုပ်တိုင်း အများအကျိုး လုပ်နေတဲ့သူတွေ
ကို အထင်သေးနေတာ၊ အပြစ်ပြောနေတာကိုက ကိုယ်
တရားမေ့နေတာပါ၊ ကိုယ်တရားလွှတ်နေတာပါ။

တခို့ လူဝတ်ကြောင်တွေက တရားဟော၊ တရား
ပြ၊ စာရေး၊ စာချ သာသန့်အလုပ်တွေ အများကြီး လုပ်နေ
တဲ့ ဆရာတော် သံယာတော်တွေကို ‘အများအတွက်ပဲ အ
ချိန်ကုန်နေတယ်၊ ကိုယ့်အတွက်လည်း ဘာမှ မလုပ်ဘူး၊
သနားလိုက်တာ’ လို အထင်သေးစကား ပြောတတ်ကြပါ

တယ်။ ကိုယ့်ကို တရားအသိပေးတဲ့ ဆရာတော် သံယာ
တော်တွေကို စောကားတဲ့ အဲဒီလူဝတ်ကြောင် ဒကာ ဒကာ
မ ဘယ်တော့မှ တရားထူး တရားမြတ် ရုံးမဟုတ်ပါဘူး။
ကျေးဇူးရှင်ကို ပြစ်မှားတဲ့ အကုသိုလ်က တရားထူး တရား
မြတ်ကို တားဆီးနေလိုပါပဲ။

မိုးကွက်တရားသမားနှင့်

သီဟိုင်စွဲတရားသမား

သူတော်ကောင်းပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုတာကတော့ ကိုယ်ဘာလုပ်နေတယ်ဆိုတာကို ထုတ်ဖော်မပြောပါဘူး။ လူရှေ့သူရှေ့မှာ ကုန္ချိတစ်ခွဲသားနဲ့ ရှားရှားရှားနဲ့ တရားရှုမှတ်ပြီးတော့ မနေပါဘူး။

ဦးဇိုးတို့ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဂန္ဓာရုံးဆရာတော်ဘုရားကြီးဆိုရင် ပုတီးစိပ်တာ ဘယ်သူမှုတောင် မသိဘူးနော်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပုတီးစိပ်တယ် လိုလည်း ဘယ်သူမှ ထင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

တကယ့်ထောရပါဒစစ်စစ် ကျမ်းကန်တွေ ပြုစုနေတယ်။ စိပ်ပုတီးစိပ်ရင် ထောရပါဒစစ်စစ် မဟုတ်ဘူးလို့

လည်း တချိုက ပြောကြတာပေါ့။ ဒါကတော့ ပုံတီးကို
ဘယ်လိုစိပ်တယ်ဆိုတဲ့အချက်ပေါ်မှာ မူတည်ပါတယ်။

ပုံတီးစိပ်တာ ကုသိုလ်အလုပ်လား၊ အကုသိုလ်
အလုပ်လား၊ ကုသိုလ်အလုပ်ပါ။ အကုသိုလ် အလုပ်တော့
မဟုတ်ပါဘူး။ သို့သော် ဂုဏ်တော်ပွားတယ်ဆိုတာ အဆင့်
မြင့်မြင့် ပွားမယ်၊ အစစ်အမှန် ပွားမယ်ဆိုရင်တော့ စိတ်ထဲ
ကနေပဲ ဘုရားဂုဏ်တော်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေကို ဆင်ခြင်ရမှာ
ပေါ့။

ဒါပေမဲ့ စိတ်သက်သက်နဲ့ ပွားများဖို့ မစွမ်းနိုင်
သေးလိုပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဒါမှုမဟုတ် အကြိမ်များများ၊ အရှိန်များ
များနဲ့ ပွားများဖို့အတွက်ပဲဖြစ်ဖြစ် စိပ်ပုံတီး သုံးမယ်ဆို
သုံးလို ရပါတယ်။

တစ်ဆက်တည်း စိတ်တခြားလွင့်မသွားအောင်
ပွားများချင်တယ်၊ ဒါမှုမဟုတ် အရေအတွက်ကလေး မှတ်
သားချင်တယ်၊ ဒါမှုမဟုတ် တစ်ခါတစ်ရဲ စိတ်သက်သက်နဲ့
ပွားဖို့ အဆင်မပြေတဲ့အခါမြို့၊ သပ္ပာယမဖြစ်တဲ့အခါမြို့မှာ
စိပ်ပုံတီးလေးနဲ့ ပွားများတာမြိုးလည်း ရှိတာပါပဲ။ ထေရဝါဒ
နဲ့ မကိုက်ညီဘူးလို ပြောလို မရပါဘူး။

ပုံတီးလုံးသက်သက် တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ဒီအတိုင်း
ဆွဲချေနေရင်သာ ဘာမှ ကုသိုလ်မရလို ထေရဝါဒနဲ့ မကိုက်

တာပါ။ ဂုဏ်တော်ပါ၌၊ သိမဟုတ် ပါ၌မြန်မာ တစ်ခေါက
ရွှေတ်ဆိုလိုက်၊ ပုတီးလုံးတစ်လုံး ချလိုက်ဆိုရင်တော့ ဂုဏ်
တော်ရွှေတ်ဆိုမှုအတွက် ကုသိုလ်ရလို့ ထောရဝါဒနဲ့ ကိုက်ပါ
တယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး စိပ်ပုတီးစိပ်တယ် ဆိုတာ
ဘယ်ကျမှုသိတုံးဆိုတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျေလွန်
တော်မူတော့မှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ စာရေးစားပွဲ အံဆွဲ
လေး ဖွင့်လိုက်တော့မှ အဲဒီမှာ သက်နှုန်းအခေါက်ကလေး
ထဲမှာ စိပ်ပုတီးလေး သွားတွေ့တယ်။ ပုတီးသေးသေးလေး
တွေ စီထားတာနော်။ (၁၀၈)လုံးပုတီးတဲ့။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပုတီးစိပ်တော့မယ်ဆိုမှ
သက်နှုန်းခေါက်ထဲက ပုတီးထုတ်စိပ်။ စိပ်ပြီးပြီဆိုရင်လည်း
သက်နှုန်းခေါက်ထဲ ပြန်ထည့်ထား။ ဆရာတော်ကြီး ပုတီးစိပ်
မှုနှုန်းတောင် ဘယ်သူမှ မသိဘူးနော်။ နှုတ်တော်ကလည်း
ထုတ်မပြောဘူး။ လူမြင်အောင်လည်း ပုတီးကို ပြမထားဘူး။

အခုခေါ် ပုတီးသမားတွေက ဘယ်လို့တုံး။ လည်
ပင်းဆွဲပြီးတော့ကို နေကြတာနော်။ စိပ်တဲ့အချိန် ဆွဲတာ
ထားပါဉိုး။ မစိပ်ဘဲနဲ့ အလကားနေရင်း လူကြားသူကြားထဲ
စိပ်ပုတီး ဆွဲထားတာကတော့ တော်တော်ကို အမြင်မတော်
တာနော်။ တချို့လည်း လက်ကောက်ဝတ်မှာ ပတ်ထားကြ

တာပေါ့လေ။ တကယ်တော့ ကိုယ်ပုတီးစိပ်တာ လူသိစရာ
ကို မလိုပါဘူး။

အမှန်ကတော့ သွားရင်းလာရင်း စိပ်ချင်တယ်ဆို
ရင်လည်း ပိုက်ဆံအိတ်ထဲ ထည့်ထား၊ အကျိုအိတ်ထဲ ထည့်
ထားပေါ့။ စိပ်ချင်တဲ့အခါမှ ထုတ်ပေါ့။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ စိပ်ပုတီးကို သံယာတော်
တွေက၊ အနီးနေတပည့်တွေက ဘယ်လို နာမည်ပေးထား
လဲဆိုတော့ ‘မီးကွဲက်ပုတီး’ တဲ့။

မီးကွဲက်ဆိုတာ နောက်မှာ အပြင်မထွက်ဘူး၊ ဉာဏ်ကျမှပဲ အပြင်ထွက်တယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့
စိပ်ပုတီးကလည်း အလင်းရောင်ရှုတဲ့အချိန်တွေမှာ အပြင်
မထွက်ဘူး။ အံဆွဲထဲမှာပဲ နေတယ်။ ဉာဏ် မျှောင်ပြီဆိုမှ
အပြင်ထွက်တယ်။ သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က မမြင်တွေ့ရ
ဘူး။ ပျံလွန်တော်မူပြီး အခုလို အံဆွဲထဲက သက်န်းခေါက်ကို
ဖွင့်ကြည့်မှ မြင်တွေ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် မီးကွဲက်ပုတီးတဲ့။

အခုယောဂါတို့ စိပ်နေတဲ့ပုတီးက ဘာပုတီးလဲ။
မီးကွဲက်ပုတီးလား၊ သီဟိုင်စုံပုတီးလား။

မီးကွဲက်က နောက် ထင်ထင်ရှားရှား မပြဘူး။ ဉာဏ်မှ သူဘာသာသူ အစာရှာထွက်တာ။ မီးကွဲက်ကို လူမြင်
ရဲ့လား။ တစ်ခါတစ်ရဲ ရှားရှားပါးပါးမြင်တဲ့သူတွေတော့

ရှိချင်ရှိမယ်။ အင်မတန် မြင်ရခဲတာနော်။ ဒါပေမဲ့ လျှောင်
ထားရင်တော့ မြင်ချင်မြင်မှာပေါ့။ သဘာဝအတိုင်းသွားတဲ့
ဦးကွက်ကတော့ မမြင်နိုင်ဘူး။

သီဟိုင်စွဲကျတော့ မြင်ဖူးတယ် မဟုတ်လား။ သီ-
ဟိုင်စွဲအဆန်သက်သက်ပဲ မြင်ဖူးတာလား။ အပင်မှာ သီ-
ဟိုင်သီးသီးနေတာ မြင်ဖူးတာလား။ အပင်မှာ သီးနေတော့
သီဟိုင်စွဲလေးက အထဲထဲမှာလား။ အပြင်မှာ ထွက်နေတာ
လား။ အပြင်ဘက်ကို ပြူးနေအောင်ကို ထွက်နေတာနော်။

အများအားဖြင့် အသီးတွေ့ရဲ့ အစွဲဆိုတာ အသီး
ရဲ့ အတွင်းထဲမှာပဲ နေတာ။ သီဟိုင်စွဲကျတော့ အဲဒီလို
မဟုတ်ဘူး။ သီဟိုင်သီးရဲ့ အတွင်းထဲမှာ မနေဘဲ အသီးရဲ့
အပြင်ဘက်မှာ ထွက်နေတယ်။ ထွက်တာတောင် ရှိုးရှိုး
ထွက်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ ပြူးနေအောင်ကို ထွက်နေတာ။

တချိုကတော့ အဲဒီလိုပဲ။ ကိုယ်ကိုယ်ကို လျို့ဝှက်
မထားဘူး။ ပြူးနေအောင် အပြင်ထွက်ပြလေ့ရှိတယ်။ စိပ်
ပုံတီးလည်ပင်းဆွဲထား၊ လက်ပတ်ထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ပုံတီးက
ဦးကွက်ပုံတီး မဟုတ်ဘူး။ သီဟိုင်စွဲပုံတီး။ အပြင်မှာ ပြူးနေ
အောင်ကို ထုတ်ထားတာနော်။ ဒါ ပုံတီးစိပ်တာမှ မဟုတ်
ဘဲ။ ပုံတီးချိတ်ထားတာ။

ကျွန်တာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ တို့ကတော့ ဘယ်လို

အားထုတ်နေတယ်ဟူ။ ဘယ်အဆင့် ရောက်နေပြီဟူ။
တရားထူးရနေပြီဟူ ဆိုပြီးတော့ တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ သွယ်
ဂိုက်ဖြစ်စေ ထုတ်ဖော်ပြီး ကြွေးကြော်တယ်ဆိုရင် အဲဒီလူ
ဟာ သီဟိုင်းစွဲလိုလူပဲ။ သီဟိုင်းသရက်စွဲလိုလူပဲ။ ‘အရှုက်
မရှိတဲ့ သရက်စွဲ’ ဆိုတာ သီဟိုင်းသရက်စွဲကို ပြောတာ၊
အထဲမှာ မနေဘဲ အပြင်ထွက်နေတာ အရှုက်မရှိလိုပေါ့။

ဒါကြောင့် တရားအားထုတ်တဲ့ နယ်ပယ်မှာ
ယောဂိုက် ဖော်ရှုတဲ့ သီဟိုင်းစွဲယောဂို လို နှစ်မျိုး
ခွဲလိုက်ပေါ့နော်။

ယောဂိုက ဘယ်နှမျိုးရှိတဲ့။ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ ဒီ
ကွွက်ယောဂိုရယ်၊ သီဟိုင်းစွဲယောဂိုရယ်။

ဒီကွွက်ယောဂို ဆိုတာကတော့ ကိုယ်အားထုတ်
နေတာကို သူများ အသိမခံဘူး။ ရိပ်သာမှာ အားထုတ်တာ
ဆိုရင်တော့ အများနဲ့အားထုတ်တာဆိုတော့ သိသွားမှာပေါ့
လေ။ ကိုယ့်ဘာသာအားထုတ်တာဆိုရင်တော့ ကိုယ်အား
ထုတ်တာ သူများမသိစေရဘူး။ လျှို့လျှို့ဝှက်ဝှက် အားထုတ်
တယ်။

တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ ဘတ်(စံ)ကားစီး
ရင်းနဲ့လည်း အားထုတ်လို ရတာပဲ။ လမ်းဘေးပလက်-
ဖောင်းပေါ်မှာ လူအုပ်ကြားထဲ လမ်းလျှောက်သွားနေရင်းနဲ့

လည်း အားထုတ်လို့ ရတာပဲ။ ဘုရားရှုံးမှာ မျက်စီမံတ်၊
တင်ပျဉ်ခွေထိုင်နိုင်မှ မဟုတ်ပါဘူး။ သူလိုကိုယ်လို ပုံမှန်
အတိုင်း သွားလာလှပ်ရှား၊ စားသောက်ပြောဆို လုပ်ကိုင်
နေရင်းနဲ့လည်း တရားအားထုတ်လို့ ရပါတယ်။

ဘတ်(စိ)ကားစီးရင်း တရားအားထုတ်တယ်ဆို
တာ မျက်လွှာချပြီးတော့ ရှူးရှုံးရှုံးရှုံးနေရမှာ မဟုတ်ဘူး
...။ ဘေးလူက 'သွော်...' သူ တရားအားထုတ်နေတယ်။
မနောင့်ယှက်နဲ့။ အဲဒီလို့ ပြောရလောက်အောင်ဆိုရင်တော့
တရားအားထုတ်တာကို လူသိအောင် ကြားနေတာနဲ့ အတူ
တူပဲ။

တရားအားထုတ်တယ်ဆိုတာ စိတ်နဲ့ပဲ လုပ်ရတာ
ဆိုတော့ ဘေးလူသိစရာတောင် မလိုပါဘူး။ ကိုယ့်စိတ်နဲ့
ကိုယ် နှာသီးဝသတိကပ်၊ ဝင်လေထွက်လေ ရှုံး။ လေထိတိုင်း
သိ၊ လေတိုးတိုင်းသိ။ ဒါ သွားရင်းလာရင်း လုပ်လို့ရတဲ့
အလုပ်ပါပဲ။

အဲဒီလို့ သူများသိအောင် ဂုဏ်မဖော်ဘဲနဲ့ လျှို့လျှို့
ဂုဏ်ဂုဏ်၊ သို့သို့သိပ်သိပ်၊ ကျွမ်းကျွမ်းလျှစ်လျှစ်နဲ့ ကျွမ်းကြော်ကြော်း
ကုတ် အားထုတ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ဖို့ကွဲက်ယောဂါ။

ကိုယ်အားထုတ်တာကို လိုက်ပြီးတော့ ကြားနေတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ သိဟိုင်းစော်ယောဂါ။ တို့ကတော့ ဘယ်နှာရီ

ထိုင်နိုင်တယ်။ တိုကတော့ ဘယ်ညောက် ရောက်နေပြီ။ ဘယ်
အဆင့်ရောက်နေပြီ။ သောတာပန်ဖြစ်နေပြီ။ အနာဂတ်ဖြစ်
နေပြီ။ သောတာပန်ဖြစ်နေပြီ ဆိုပြီးတော့ ရဲရဲထုတ်ပြောတဲ့
သူလည်း ရှိတာပဲနော်။ အဲဒီလို ကိုယ်တရားအားထုတ်တာ
ကို ထုတ်ပြောတဲ့ ယောဂါကျတော့ သိဟို၌စွဲယောဂါ။ အခု
တရားပွဲမှာ ထိုင်နေကြတဲ့ ယောဂါတွေက ဘာယောဂါတွေ
တုံး။

အံမယ . . . ဗီကွက်ယောဂါတဲ့။ ဗီကွက်က အစာ
ရှာထွက်တဲ့ ဗီကွက်လား၊ အိပ်နေတဲ့ ဗီကွက်လား။ အားကို
မထုတ်တဲ့ယောဂါကျတော့လည်း ဘာယောဂါလို ပြောမတုံး။
အဲဒီကျတော့လည်း နဂါးယောဂါလို ပြောလိုက်တော့။ နဂါး
လို အိပ်နေတဲ့ယောဂါပေါ့။ ဟိုလို တကယ်အိပ်နေတာ
မဟုတ်တောင် မေ့လျော့ခြင်းမှာ အိပ်နေတဲ့သူပေါ့။

အစားပဲ သောင်းကျန်းနေတဲ့ ယောဂါကျတော့
ဘီလူးယောဂါပေါ့။ စကားများတဲ့ယောဂါကျတော့ စာက
လေးယောဂါပေါ့။ သာလိုကာယောဂါပေါ့။ အဲဒီလိုအားဖြင့်
ယောဂါအမျိုးမျိုးကို ခွဲတတ်ရမှာပါပဲ။

ဘုရားဆုပန်တဲ့သူ

ရိုက်ရိုရမယ်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလောင်းလျှောတုန်းက၊ နောက်ဆုံးအ^{ထိ}ပါရမီ။

ပထမအကြောင်းပဲ ရှိသေးတယ်နော်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
လောင်းလျှောတုန်းကဆိုတဲ့ အချက်ကလေးကို ကြည့်ပြီး
တော့ ကိုယ့်အနေနဲ့ ကောက်ချက်ချတော့ ငါလည်း လောင်း
လျာငါးမျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုးတော့ဖြစ်အောင် ကြီးစားရ^{မယ်}။ ဆုငါးမျိုးထဲက တစ်ဆူဆူတော့ အတိအကျုံ ပန်ထား
မှ ဖြစ်မယ်။ ကိုယ်ပန်ထားတဲ့ဆူနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ ပါရမီကို
လည်း ကြီးစားပြီးတော့ ဖြည့်ရမယ်။

ဘုရားဆုပန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို သွားပြီးတော့ အပြစ်မ

ပြောနဲ့နော်။ ဘုရားဆူပန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မရှိရင် ဘုရားဘယ်လို
လုပ် ဖူးရမလဲ။ ဘုရားသာသနာ ဘယ်လိုလုပ် ကြိုရမလဲ။
ဘုရားတရားတော်တွေ ဘယ်လိုလုပ် နာရမလဲ။ သံသရာ
ဝင့်ဆင်းရဲက လွှတ်မြောက်ရာ လွှတ်မြောက်ကြောင်း နည်း
လမ်းတွေ ဘယ်လိုလုပ် သီတော့မလဲ။ သတ္တဝါတွေ သံသရာ
ဝင့်ဆင်းရဲက ဘယ်လိုလုပ် လွှတ်မြောက်တော့မလဲ။

ဒုံးကြောင့် လောကမှာ ဘုရားဆူပန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ရှိကို
ရှိရမယ်။ သူဆူနဲ့သူ အသီးသီး ရှိရမှာပဲ။ သူတော်ကောင်း
ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ကောင်းတဲ့ သူတော်ကောင်းပဲ
ဖြစ်ဖြစ် ရှိကိုရှိရမှာပဲ။

ဒါပေမဲ့ မဟာယာနတွေလိုမျိုး ရှိသမျှ ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဝင်အကုန်လုံး ဘုရားဆူပန်လိုတော့ ဖြစ်ပါမလား။ မဖြစ်
ဘူးနော်။ အကုန်လုံး ဘုရားဆူပန်ပြီး အကုန်လုံး ဘုရားဖြစ်
နေတော့ ဘယ်သူသွားချုတ်မတုံး။ သူလည်းဘုရား၊ ကိုယ်
လည်းဘုရား ဆိုတော့လေ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်ချုတ်ရုပဲ ရှိ
တော့တာပဲ။

ဘုရားဆိုတာရှိမှ သတ္တဝါတွေ တရားသီပြီး ကျတ်
တမ်းဝင်ကြမှာမို့ ဘုရားဆူပန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိကိုရှိရမှာ
ပါပဲ။ ဘုရားကြောင့် တရားတွေ သီနောရာ တရားတွေ ကျင့်
နေရာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ ပြုလုပ်နေရပါလျက်၊ ဘုရား

ကြောင့် သံသရာဆိုတာကိုသီပြီး သံသရာက လွတ်အောင် လုပ်ခွင့်ရန်ပါလျက် ဘုရားဆုပန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုရားဆုပန် ပြီး ပါရမီဖြည့်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ‘သံသရာရှည်ပါတယ’ လို့ အပြစ်ပြောနေတာဟာ ဘုရားကို စောကားနေတာနဲ့ အတူတူပါပဲ။ ဘုရားကို ကျေးဇူးမသိတတ်တာနဲ့ အတူတူပါပဲ။

မျက်မှုဗ်က်ခေတ် အခုလို ဘုရားသာသနာနဲ့ ကြံ့နေတဲ့အချိန်မှာတော့ ဘုရားဆုပန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုတာ အ များကြီးရှိနိုင်တာပဲနော်။ အထူးသဖြင့် ရဟန်းသံယာလောကမှာ အများကြီး ရှိနိုင်ရာပေါ့။ တရားဝင် ထုတ်ဖော် ကြေညာထားတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတွေလည်း ရှိတာပါပဲ။ ကြားချင်လို့ ကြေညာတာတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။

အများက ရဟန်းလို့ ထင်မှုဗိုးလို့ အရိယာလို့ ထင်မှုဗိုးလို့ ဒီလိုထုတ်ဖော်ပြောတာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ။ ရည်မှန်းချက် မပောက်အောင်၊ ပါရမီအလုပ်တွေ လုပ်ဖြစ် အောင် ကိုယ်ကိုယ်ကို နှီးဆောင်တဲ့သောနဲ့ ထုတ်ဖော်ပြောတာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ။ ကိုယ် အခုလို ဘုရားဆုပန်တာကို အားကျေးမှုးတော့ စွမ်းနိုင်တဲ့ တွေ့ဗြားပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ဘုရားဆုပန်စေချင်တဲ့စိတ် ထက်သန်လာစေချင်လို့ ထုတ်ဖော်ပြောတာလည်း ဖြစ်နိုင်တာပါပဲ။

မနေ့က ဟောသွားတဲ့ နောင်တော်ကြီးဓမ္မဒူတ (ဓမ္မဒူတ အရှင်ဆေကိန္ဒ) ရဲ ဆရာ၊ အခု သက်တော်ထင်ရှား မရှိတော့တဲ့ ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတဆိုတာလည်း ဘုရားဆုပန်ထားတာပဲပေါ့။ ဆရာတော်ဘုရားရေးတဲ့ ကျမ်းစာအုပ်တိုင်းရဲ နောက်ကျောတိုင်းမှာ ဤကျမ်းစာ ရေးသားရတဲ့ ကောင်းမှုကြောင့် အရဟတ္ထမဂ်ဉာဏ်နှင့် သွားသွားရတဲ့ ကျောတိုင်းလွှာယ်ကူသောအကျင့်၊ လျင်မြန် သောအသိဉာဏ်ဖြင့် ရရှိ . . . စသည်အားဖြင့် ဘုရားဖြစ်ဖို့ ဆုတောင်းထားတာ ပါပါတယ်။

အခု ရွှေပြည်ဟိုနဲ့ကျောင်းဆရာတော်ရဲ ကျေးဇူး ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးလည်းဖြစ်တဲ့ ကမ္မာ့ဗုဒ္ဓသာသနာ ပြု သီတဂ္ဂဆရာတော်ဘုရားကြီးလည်း ဘုရားဆုပန်ထားတာပဲ။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော်ပြီးတော့ စာနဲ့ ရေးထားတာနော်။

‘သီတဂ္ဂမော်ကွန်း’ ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုယ်တိုင် ‘စံ မေ အာသီ စေတနာ’ ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်လေးနဲ့ ‘ကျွန်ုပ်သည် ဘုရားဆုပန် သာမန်ရဟန်း မျှသာ ဖြစ်သည်’ ဆိုပြီးတော့ အဂ်လိုပ်လိုရော၊ ပါ့ဌ့လိုရော၊ မြန်မာလိုရော သုံးဘာသာလုံးနဲ့ ရေးသားထားပါတယ်။ အဲဒီလိုအားဖြင့်ပေါ့လေ။ တခြားလည်း ရှိကြမှာပေါ့။

ပါရမီမဖြည့်ဘဲ

နိဗ္ဗာန်မရောက်နိုင်ပါ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလောင်းလျှောတုန်းက၊ နောက်ဆုံးအထိ
ပါရမီ။

‘နောက်ဆုံးအထိ ပါရမီ’... ပါရမီကို နောက်ဆုံး
အထိ ဖြည့်ကျင့်တယ်။ ပါရမီ ဆိုတာ ဘာတုံး။ ပါရမီရဲ့
အဓိပ္ပာယ်ကတော့ အများကြီးရှိပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ
လက်တွေ့ဘဝအတွက် အသုံးကျဆုံး အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်
နှစ်ခု၊ ဦးဇော်တို့ရဲ့ စာအုပ်တွေမှာလည်း မကြာမကြာ ပါပါ
တယ်။

ပါရမီဆိုတာ မြင့်မြတ်သူတွေရဲ့ အလုပ်။ နောက်
တစ်ခုက ပါရမီဆိုတာ မြင့်မြတ်သူဖြစ်ကြောင်းအလုပ်။

မြင့်မြတ်သူတွေရဲ့ အလုပ်ဆိုတာ ဘုရား၊ ပစ္စက-
ပုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာ အဲဒီလို မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ဘုရားလောင်း၊
ပစ္စကပုဒ္ဓါအလောင်း၊ ရဟန္တာအလောင်း စတဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေ လုပ်တဲ့အလုပ်ကို ပါရမိလို့ ခေါ်ပါတယ်။

မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလုပ်တဲ့ အလုပ်မို့လို့လည်း
ပါရမိ။ နောက်တစ်နည်း မြင့်မြတ်သူဖြစ်ကြောင်းအလုပ်
မို့လို့လည်း ပါရမိ။ ဒီအလုပ်ကို လုပ်မှ မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်
လာနိုင်တယ်။ မြင့်မြတ်တဲ့သူဖြစ်ချင်ရင် ဒီအလုပ်တွေ လုပ်
ရမယ်။ အဲဒီလို မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အကြောင်း
တရား၊ အလုပ်တွေမို့လို့လည်း ပါရမိလို့ ခေါ်ပါတယ်။

မြင့်မြတ်သူဖြစ်ကြောင်းအလုပ်ကို ပါရမိလို့ ဆို
ထားတော့ ဒီဘဝနဲ့ ရဟန္တာဖြစ်ဖို့လည်း ပါရမိ မလိုဘူးလား။
ပါရမိဆိုတာ မြင့်မြတ်သူဖြစ်ကြောင်းအလုပ်လို့ ဆိုထား
တော့ ဒီဘဝနဲ့ ကျွတ်တမ်းဝင်တဲ့ ရဟန္တာဆိုတာလည်း မြင့်
မြတ်တဲ့သူပဲ မဟုတ်ဘူးလား။

မြင့်မြတ်တဲ့ ရဟန္တာဖြစ်ကြောင်းအလုပ်ဆိုတော့
ပါရမိပေါ့။ တဗြား ဒါနာ၊ သီလာ၊ ဘာဝနာ မလုပ်ဘူးပဲထား
ဦး။ ဝိပသုနာကို အချိန်ပြည့် ကြိုးကြိုးစားစား ရှုမှတ်နေ
တာကိုက ဘာလုပ်နေတာတုံး။ ပါရမိဖြည့်နေတာ။

ပါရမိဆိုလို့ ဘုရားဆုံးပန်ပြီးတော့ ပရဟိတာအလုပ်

တွေ လိုက်လုပ်မှ ပါရမီလိုခေါ်တာ မဟုတ်ဘူးနော်။ ဝိပ-
သာနာရှုမှတ်နေတာလည်း ပါရမီပါပဲ။

နောက်အမိပ္ပာယ် တစ်ခုလည်း ရှိပါသေးတယ်။
'ပါရ' ဆိုတာ သံသရာရဲ တစ်ဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန် လို ယူပြီး
တော့ 'မီ' ဆိုတာက ရောက်စေနိုင်တဲ့တရား။ ရောက်စေနိုင်
တဲ့အလုပ်။ ပါရနဲ့ မိနဲ့ ပေါင်းတော့ ပါရမီပေါ့။ သံသရာတစ်
ဖက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်စေနိုင်တဲ့ အလုပ်တွေမို့လို ပါရ-
မီ။ တစ်နည်းပြောရင်တော့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အလုပ်
ကို ပါရမီလို ခေါ်တာပါ။

ဒါဆိုရင် ဒီဘဝနဲ့ တရားရဖို့ ပါရမီ မလိုဘူးဆိုတာ
သဘာဝကျပါဉီးမလား။ မကျဘူး။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း
အလုပ်ကို ပါရမီ လို ခေါ်တာဆိုတော့ ပါရမီ မလိုဘူးဆိုရင်
နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းအလုပ်တွေ လုပ်စရာမလိုဘူး ဆိုတဲ့
အမိပ္ပာယ် သက်ရောက်နေတာပေါ့။

ဒါပေမဲ့ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘူးများ
က ပါရမီကိုချည်းပဲ လွှဲချပြီးတော့ ပျင်းရိနေကြမှုစိုးလို
'ပါရမီကိုချည်းပဲ လွှဲမချနဲ့။ ဒီဘဝနဲ့ပဲ ကျေတ်တမ်းဝင်ချင်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပကတိသာဝကပုဂ္ဂိုလ် ပါရမီ မလိုပါဘူး' လို ဆရာ
တော်ဘူးများက မိနဲ့တော်မူးကြပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ လူတွေက အမိပ္ပာယ်ကောက်လွှဲကြပါတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားများ မိန့်တော်မူလိုရင်း အဓိပ္ပာယ်က
ပါရမိကို လွှဲချုပြီးတော့ . . . လူတွေကလည်း ပြောကြတာပဲ
လော့။ ပါရမိ မပါလို ရိပ်သာမသွားနိုင်သေးဘူး။ ပါရမိမပါ
လို ဘုန်းကြီးမဝတ်နိုင်သေးဘူးနဲ့ မပြောကြဘူးလား။ ပါရမိ
ကိုပဲ လွှဲလွှဲချုပြီးတော့ ဝိပဿနာအလုပ်တွေ မေ့မေ့နေကြလို
ပါရမိ လွှဲမချဖို့အတွက် 'ပါရမိ မလိုပါဘူး။ အားထုတ်ဖို့ပဲ
လိုပါတယ်' လို ညွှန်ကြားကြတာပါ။

ကိုယ်က အဓိပ္ပာယ်ကောက်မလွှဲဖို့ လိုတယ်နော်။
ပါရမိရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကိုသိရင် အဓိပ္ပာယ်ကောက် မလွှဲတော့
ပါဘူး။ မြင့်မြတ်သူဖြစ်ကြောင်းအလုပ်၊ မြင့်မြတ်သူလုပ်တဲ့
အလုပ်၊ သံသရာတစ်ဖက်ကမ်း နိုဗ္ဗာန်ကို ရောက်စေနိုင်တဲ့
အလုပ်ကို ပါရမိလိုခေါ်တယ်။ ဒါဆိုရင်တော့ မြင့်မြတ်သူ
ဖြစ်ချင်သူတိုင်း ပါရမိဖြည့်ရမှာပဲ။ သံသရာတစ်ဖက်ကမ်း
နိုဗ္ဗာန်ကို ရောက်လိုသူတိုင်း ပါရမိဖြည့်ရမှာပဲ။

ပါရမိ မဖြည့်ဘဲ နိုဗ္ဗာန် လုံးဝ မရောက်နိုင်ပါဘူး။
ပါရမိ မဖြည့်ဘဲ နိုဗ္ဗာန်ရောက်သွားတဲ့သူ ဒီနေ့ခါခိုန်အထိ
တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မရှိသေးပါဘူး။ ပါရမိဖြည့်ရင်း
တရားအားထုတ်သွားမှ နိုဗ္ဗာန်ရောက်မှာပါ။

ပါရမိဆယ်ပါးဆိတာ

—မြင့်မြတ်သူတွေရဲ စွမ်းရည်ဆယ်မျိုးပါ—

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလောင်းလျာတုန်းက၊ နောက်ဆုံးအထိ
ပါရမိ။

အဲဒီပါရမိက ဘယ်နှုပါးရှိတုံး။ အစဉ်အတိုင်း ရေ
ကြည့်ပါ၌။ မကျော်စေနဲ့နေ။

က ... ဆောင်ပုံဖြစ်လေးနဲ့ မှတ်ကြစို့။

ဒါန်၊ သီလ၊ နေက္ခမ္မ၊ ပည့်၊ ဝိရိယာ။

ခုနှီး၊ သစ္စာ၊ ဓိဋ္ဌာနာ၊ မေတ္တာ၊ ဥပေက္ခာ။

နိက္ခမ မဟုတ်ဘူး။ နိက္ခမ ဆိုရင် ထွက်မြောက်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်။ နေက္ခမ္မ ဆိုမှု ထွက်မြောက်ခြင်း။

ဒီပါရမိ (၁၀)ပါးကို ရအောင် ကျက်ထားရမှာ

နော်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း ကိုယ်လုပ်ရမယ့် အလုပ်ကို သိထားရမယ်။ နွားကျောင်းသားတစ်ယောက် ကိုယ်ကျောင်းရမယ့်နွား ဘယ်နှုကောင်ရှိမှုန်း မသိဘဲနဲ့ နွားကျောင်းတဲ့ အလုပ် အဆင်ပြေပါမလား။ မပြေဘူး။ ကိုယ် ကျောင်းနေတာ ဘယ်နှုကောင်ရှိမှုန်းမသိ ဉာဏ် နွားတွေ ပြန်သွင်းတဲ့ အချိန်ကျတော့ နွားပိုင်ရှင်ကို ဘယ်နှုကောင် ပြန်ပေးရမှုန်း မသိရင် နွားပျောက်လို့ လော်ရမှာပဲ။ မလော်နိုင်ရင်တော့ ကျွန်းခံရမှာပဲ။

ကိုယ်က မြင့်မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ချင်ရင်တော့ ပါရမီ ဖြည့်ရမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်ဖြည့်ရမယ့် ပါရမီက ဘာမှုန်းမသိဘူးဆိုရင် ဘာဖြည့်ရမှုန်း မသိတော့ဘူးပေါ့နော်။ ဒါကြောင့် အစဉ်အတိုင်း မရတောင်မှ (၁၀)ပါးလုံးကိုတော့ ပြည့်အောင် သိထားရမယ်။

အခုခိုလိုက်တဲ့ ဆောင်ပုဒ်လေးနဲ့ မှတ်ထားမယ် ဆိုရင်တော့ အစဉ်အတိုင်း သိသွားမှာပါ။ အစဉ်အတိုင်း သိထားရင်တော့ အကောင်းဆုံးပါပဲ။ ပါရမီ (၁၀)ပါး အစဉ်ရဲ့ လေးနှက်တဲ့ အမိပ္ပါယ်လည်း သီးခြားရှိသေးတယ်လေ။ အဲဒါတော့ နောင်ကြံမှာပဲ ပြောပါတော့မယ်။

‘ဒါန’ ဆိုတာကတော့ စွန်ကြီပေးကမ်း လူ။ဒါန်းတာပါပဲ။ အသေးစိတ်တော့ မပြောတော့ပါဘူး။ ဒီ(၁၀)ပါး

အကျယ်ပြောရင်ကို တစ်ညလုံးပြောလို မကုန်နှင့်ဘူးနော်။ ဒါနဲ့တာက ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်တဲ့ပစ္စည်းဝထ္ထာတွေကို စွဲနဲ့လွတ်တာပါ။ လိုရင်းကတော့ စွဲနဲ့လွတ်နိုင်တဲ့ စေတာနာမာတ်လေးပါ။

‘သီလ’ ဆိုတာ ကိုယ်၊ နှဲတ် လွှန်ကျူးမှုတွေကို စောင့်ထိန်းတာပါပဲ။ ‘နေက္ခမ္မ’ ဆိုတာ ကာမဂ္ဂက်အာရုံတွေ ကနေ ထွက်မြောက်တာ။ ကိုလေသာကနေ ထွက်မြောက်တာ။ အဆင့်အမြင့်ဆုံးကတော့ တော့ထွက်တာပေါ့။ တကယ့်တော်ကြီးမျက်မည်းအထိ မထွက်တောင်မှ ကာမဂ္ဂက်အာရုံတွေ၊ ကိုလေသာတွေကနေ ခေတ္တာက ထွက်မြောက်နေတယ်ဆိုရင်လည်း အဲဒီအခိုက်အတန်မှာတော့ နေက္ခမ္မပါရမိ ဖြည့်နေတာပါပဲ။

အခု တရားလာနာနေကြတာ တရားနာနေဆဲ အခိုက်အတန်မှာ တရားနာပရီသတ်များရဲ့ စိတ်က ကာမဂ္ဂက်အာရုံတွေဆီ မရောက်ဘူးဆိုရင် နေက္ခမ္မပါရမိ ဖြည့်နေတာပါပဲ။ အခုတရားနာနေဆဲအခိုက်အတန်မှာ ကိုလေသာ မဖြစ်ဘူးဆိုရင် နေက္ခမ္မပါရမိ ဖြည့်နေတာပါပဲ။ ကာမဂ္ဂက်ကနေ ခေတ္တာက ထွက်မြောက်တာနော်။

အခု တရားနာပရီသတ်များက တော့ထွက်ပြီး တော့ နေက္ခမ္မပါရမိ ဖြည့်ချင်လား၊ မြို့ထဲမှာပဲ နေက္ခမ္မပါရမိ

ဖြည့်ချင်လား။ ဒက္ခာကြီးညီးလွှဲမော် . . . . । မြို့ထဲမှာပဲ ဖြည့်
ချင်တယ်? ဖြည့်စေသတည်း . . နော်။

နောက် 'ပညာ' ။ အသိပညာမျိုးစုံ၊ အတတ်ပညာ
မျိုးစုံကို သိတာ၊ တတ်တာပေါ့။ ကိုယ်သိထားတဲ့အသိ၊ ကိုယ်
တတ်ထားတဲ့အတတ်ကို သူတစ်ပါးကို ဖြန့်ဝေပေးတာ။
ကိုယ်လည်း သိ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ဖြန့်တာကို ပညာပါရမိ။
အမိကကတော့ ဖြန့်တာပေါ့။ ကိုယ့်အသိ၊ ကိုယ့်ပညာ သူ
တစ်ပါးကို ဖြန့်ဝေပေးတာ ပညာပါရမိ။

'ဝိရိယ' ကတော့ ကုသိုလ်ကိစ္စတွေကို ကြီးကြီးစား
စား အားထုတ်တာပါပဲ။ အကုသိုလ်ကိစ္စတွေကို ကြီးကြီး
စားစား ရှောင်ကြည်တာပါပဲ။ အကုသိုလ်ကို ရဲရဲရင့်ရင့်
ရှောင်ကြည်နိုင်တဲ့ဓာတ်၊ ကုသိုလ်ကို ရဲရဲရင့်ရင့် လုပ်ဆောင်
နိုင်တဲ့ဓာတ်ကို ဝိရိယလို ခေါ်ပါတယ်။

ခန္ဓာ သစ္စ၊ မို့ဗာနာ၊ မေတ္တာ၊ ဥပော်ဘာ။

ခန္ဓာ ဆိုတာ သည်းခံတာပါပဲ။ အများနားလည်သ
လို ပြောလိုက်တာပါပဲ။ သည်းကဘာတုံး၊ ခံက ဘာတုံး၊
သည်းဆိုတာ အသည်းအသန်ဆိုတဲ့အထဲက 'သည်း' ဆိုတဲ့
သဘောပါပဲ။ အခံရခက်လောက်အောင် သည်းထန်တဲ့
သဘောတရားတွေ။ အကောင်းဆိုလည်း အခံရခက်အောင်
သည်း၊ အဆိုးဆိုလည်း အခံရခက်အောင် သည်း။ သည်း

လွန်းတဲ့ အကောင်း၊ သည်းလွန်းတဲ့ အဆိုး၊ ပြင်းထန်တဲ့ အကောင်း၊ ပြင်းထန်တဲ့ အဆိုးတွေကို ခံနိုင်ရည်ရှိတာကို သည်းခံတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ခုံးဆိုတာကတော့ ပါဉ်စကားလုံးပါပဲ။ အဲဒီပါဉ်စကားလုံးလေးကိုပဲ အဲဒီပါဉ်စကားလုံးရဲ့ အသံထွက်အတိုင်း မြန်မာလို့ အဓိပ္ပာယ်ပြန်တဲ့အခါကျတော့လည်း ခုံးဆိုတာ တည်တည်လေး ခံတာကိုပဲ ‘ခံတည်’ လို့ ခေါ်တာ နော်။ ခံတာကတော့ အကုန်လုံး ခံနေရတာပါပဲ။ ကောင်းတာလည်း ခံရဲ့ ဆိုးတာလည်း ခံရနဲ့။ မခံရဘူးလား။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီခံတာကို တည်တည်လေး ခံမှာလား၊ မဲ့ပြီးတော့ ခံမှာလား။ တည်တည်လေး ခံမယ်။ အဲဒီလို့ တည်တည်လေးခံတာကိုပဲ ခံတည်လို့ ခေါ်တာ။ ‘ခံမဲ့’ မဖြစ် စေရဘူးနော်။ မဲ့မဲ့ရွှေရွှေနဲ့၊ မကျေမနပ်နဲ့ ဒေါသတွေ ဖြစ်ပြီးတော့ ခံလိုက်ရတယ်ဆိုရင်တော့ ဒါ ခုံး မဟုတ်တော့ဘူး။ ပြန်မလုပ်တိုင်း ခုံးလို့ ခေါ်တာ မဟုတ်ဘူးနော်။

ကိုယ့်ကို လာချေတယ်။ ပြန်မလုပ်လိုက်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ စိတ်ထဲကတော့ မကျေမနပ်နဲ့ ဒေါသထွက်နေတယ်ဆိုရင် ဒါ ခုံးဟုတ်ခဲ့လား။ မဟုတ်ဘူး။ သူက တည်တည်ခံတာမှ မဟုတ်ပဲ။ မဲ့မဲ့ရွှေရွှေ ခံတာကိုးနော်။ ‘ခံတည်’ မဟုတ်ဘူး။ ‘ခံမဲ့’ မကျေမနပ်နဲ့ ခံတာ၊ စူစူပုပ်ပုပ်နဲ့ ခံတာမ့်လို့ ခုံး

မဟုတ်ဘူး။ မတည်မငြိမ် ခံတာမို့လို့ ‘ခံမတည်’။ ခန္ဓိဆိုတာ ခံတာကို တည်တည်လေး ခံတာကို ခေါ်တာပါ။ တည်တည် လေးခံမှု ‘ခံတည်’။

ဆောင်ပုဒ်ထဲက ‘သစ္စ’ဆိုတာ ‘သစ္စာ’ လို့ပြောတာ။ သစ္စာပါရမီ။ မှန်မှန်ကန်ကန်ပြော၊ မှန်မှန်ကန်ကန် လုပ်ပါတဲ့။ ‘မိဋ္ဌာန်’ ဆိုတာ ‘အဓိဋ္ဌာန်’။ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီ။ ကုသိုလ် ကိစ္စတွေကို ကိုယ်ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့အတိုင်း လုပ်တာကို အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီလို့ခေါ်တာပါ။ ကိုယ်ရည်မှန်းထားတဲ့ ကုသိုလ် ကိစ္စတွေကို လုပ်ဖြစ်သွားအောင် အခိုင်အမာ ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့သောာပါပဲ။

ဆောင်ပုဒ်ထဲက ‘မေတ္တာ’ ဆိုတာက ‘မေတ္တာ’၊ မေတ္တာပါရမီ။ အများရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတဲ့ စိတ်ကလေးကို မေတ္တာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ စိတ်ထဲကနေ အများ အကျိုး လိုလားနေရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူး။ နှုတ်ကလည်း အများ အကျိုးရှုံးမယ့်စကားတွေ ပြောရမယ်။ အများစိတ်ချမ်းသာ မယ့်စကားတွေ ပြောရမယ်။ ကိုယ်ကလည်းပဲ အများ အကျိုးရှုံးမယ့်အလုပ်တွေ၊ အများစိတ်ချမ်းသာမယ့် အလုပ် တွေ လုပ်ရမယ်။

အမှန်ကတော့ ပါရမီတော် တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဆက်စပ်နေတာပါပဲ။ ဒီပါရမီလေးတစ်ခုတည်းပဲ ဖြည့်တယ်လို့

ဒီလို မရှိဘူး။ တစ်ခုဖြည့်ရင် ကျန်တာတွေလည်း ပါလာ
တာပါပဲနော်။ ထင်ရှားတဲ့ အခြင်းအရာကို ကြည့်ပြီး ဘာ
ပါရမိလို့ ပြောလိုက်ပေမယ့် အဲဒီပါရမိထဲမှာ တဗြားပါရမိ
တွေလည်း အကုန်ပါပါတယ်။

ဥပမာ . . . ကိုယ်စားမယ့် အစားအစာလေး
တစ်ခု ကိုယ်မစားတော့ဘဲ သူများကျွေးလိုက်တယ်ဆိုရင်
အထင်ရှားဆုံးဖြစ်တဲ့ ဒါနပါရမိလည်း ပါတယ်၊ ကိုယ်ဆာ
တာလေး သည်းခံလိုက်တဲ့အတွက်ကြောင့် ခန္ဓိပါရမိလည်း
ပါတယ်။ ဒါလေးစားပြီးတော့ ကျန်းမာပါစေ ချမ်းသာပါစေ
ဆုံးတော့ မေတ္တာပါရမိလည်း ပါတယ်။

တရားသောနည်းနဲ့ ရထားတဲ့ အစားအစာဆို
တော့ သီလပါရမိလည်း ပါတယ်။ အများကြီးပါပဲနော်။
ကံကံရဲ့အကျိုးကို ယုံကြည်တယ်ဆိုတော့ ပညာပါရမိလည်း
ပါတယ် စသည်အားဖြင့်ပေါ့။ ကောင်းမြတ်တဲ့အလုပ်တစ်ခု
လုပ်လိုက်ရင် ပါရမိ(၁၀)ပါး တစ်ခုနဲ့တစ်ခု အနည်းအများ
သာ ကွာမယ်။ အကုန်ပါတယ်။

ခန္ဓိထင်ရှားတာမျိုးရှိတယ်။ ဒါနထင်ရှားတာမျိုး
ရှိတယ်။ တစ်ခုခုထင်ရှားတာသာသာရှိတာ။ ကျန်တာတွေ
လည်း အကုန်ပါတာပဲ။

အခုံတရားနာနေတယ်ဆိုတော့ ဘာပါရမိတွေ

ဖြည့်နေတာတုံး။ ထင်ရှားတာကတော့ ပညာပါရမီပေါ့
နော်။ အသိဉာဏ်ပညာတွေ ဆည်းပူးနေတာ။ ဟောတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ကိုယ်သိထားတဲ့ အသိတွေ ဖြန့်ဝေနေတာ
ဆိုတော့ ပညာပါရမီတွေ ဖြည့်နေကြတာပဲ။

ဒါပေမဲ့ ညောင်းတာလည်းပါတော့ ညောင်းတာ
ကို သည်းခံတဲ့ ခန္ဓိပါရမီလည်း မပါဘူးလား။ မဲ့ခံမှာလား၊
တည်းခံမှာလား။ တည်းခံနော်။ တည်တည်လေးပဲ ခံနော်။
တည်းခံမှု ခံတည်(ခန္ဓိ)။ မဲ့ရင်တော့ တရားသိမ်းလိုက်မှာ။
အဲဒီတော့ ခန္ဓိတွေကလည်း ပါတာပါပဲ။ ဟောနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
ကလည်း သိကြပါစေ၊ ကျင့်နိုင်ကြပါစေ ဆိုပြီးတော့ ဒီမေ-
တ္တာလေးကလည်း ပါနေတော့ မေတ္တာပါရမီလည်း ပါနေ
တာပါပဲ။ အဲဒီလိုအားဖြင့်ပေါ့လေ။ ပါရမီတစ်ခုဖြည့်ရင်
ကျန်တာတွေလည်း အကုန်ပါတာပါပဲ။

‘ဥပေကွာ’ ဆိုတာ ဘယ်သူကိုမှ ဂရုမစိုက်ဘဲ လျှစ်
လျှော့ရှုတာကို ပြောတာ မဟုတ်ဘူးနော်။ အရပ်ထဲပြောတဲ့
ဥပေကွာဆိုတာက သူကို ငါတော့ လှည့်ကို မကြည့်တော့ဘူး။
သူကို မြှေ့ကိုက်နေတာတောင်မှ လိုက်ခြောက်မပေးတော့
ဘူးဆိုပြီးတော့ အဲဒါကို ဥပေကွာလို့ ထင်နေကြတာနော်။
အဲဒါ ဥပေကွာမဟုတ်ဘူး။ ဒေါသနော်။

သူအကြောင်း ဘာမှလာပြောမနေနဲ့။ မကြားချင်

တော့ဘူး။ ဥပေက္ခာပြုလိုက်ပြီလို မပြောကြဘူးလား။ အဲဒါ
က ဥပေက္ခာမဟုတ်ပါဘူး၊ ဒေါသပါ။

ဥပေက္ခာဆိုတာက ကိုယ့်ကိုချစ်တဲ့သူကိုလည်း ပြန်
မချစ်ဘူး၊ ကိုယ့်ကို မုန်းတဲ့သူကိုလည်း ပြန်မမုန်းဘူး။ ကိုယ့်ကို
ချစ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ်မှာလည်း ချစ်စိတ် မဖြစ်၊ ကိုယ့်ကို မုန်းတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ပေါ်မှာလည်း မုန်းစိတ်မဖြစ်ဘဲနဲ့ အလယ်အလတ်
ဖြစ်နေတာကို ဥပေက္ခာလို ခေါ်တာ။ ပြန်မချစ်၊ ချစ်စိတ်
မဖြစ်ဆိုတာ တက္ကာနဲ့ မချစ်တာကို ပြောတာပါ။ မေတ္တာနဲ့
ကတော့ အားလုံးကို ချစ်ပါတယ်။

ဥပ+က္ခာ = ဥပေက္ခာ။ ဥပဆိုတာ အလယ်
အလတ်၊ က္ခာက္ခာဆိုတာ ရှုမြင်တာ။ ကြည့်တာပါပဲနော်။
ချစ်တဲ့စိတ်နဲ့လည်း မကြည့်၊ မုန်းတဲ့စိတ်နဲ့လည်း မကြည့်၊
အလယ်အလတ်စိတ်နဲ့ပဲ ကြည့်တာပါ။ အလယ်အလတ်
စိတ်ဆိုတာ ဘာတွေလဲဆိုတော့ ခုနပြောတဲ့ မေတ္တာစိတ်တို့
သွေ့စိတ်တို့ ကောင်းမြတ်တဲ့စိတ်တွေနဲ့ပေါ့။

သူက ကိုယ့်ကို အကျိုးပျက်စီးအောင် လုပ်လိုဆိုပြီး
တော့ အဲဒီပေါ်မှာ မုန်းတဲ့စိတ်မထားဘူး။ သူ ကိုယ့်အပေါ်
မှာ မကောင်းပြောတာကို လျစ်လျှော့လိုက်တယ်။ လျစ်လျှော့
ရှုပြီးတော့ သူရဲ့ အကျိုးကို ဆက်လက်ပြီးတော့ အောင်ရှုက်
လိုက်တယ်။ ဒါ ဥပေက္ခာလို ခေါ်တာနော်။

သူအကျိုးကို ငါလုံးဝ လုပ်မပေးတော့ဘူး။ ငါကို
ဘာမှ အကူအညီလာမတောင်းနဲ့။ ငါသူအတွက်ဆိုရင်
တော့ ဘာမှလုပ်မပေးနိုင်တော့ဘူးဆိုရင်တော့ ဒါဥပေကာ
ဟုတ်ရဲ့လား။ မဟုတ်ဘူးနော်။ ဒါစေတနာမွဲတာလိုပဲ ပြော
ရမှား။ မေတ္တာတုံးတာလိုပဲ ပြောရမှာပေါ့။

ဥပေကာ ဆိုတာ ဦးဇော်တို့ အတ်တော်တွေကို
ကြည့်ပေါ့။ ဘုရားလောင်းမျာ်က်မင်းက မူဆိုးတစ်ယောက်
ကို တွင်းထဲကနေ ဆယ်ပြီးတော့ လမ်းပြေားတယ်။ ရွှာ
ရောက်ခါနီးကျေမှ ပင်ပန်းလို့ ပေါင်ပေါ်မှာ ခဏအိပ်တာ။
အဲဒါ ကျောက်တုံးကြီးနဲ့ ထူးပြီးတော့၊ အိမ်ပြန်ရောက်ရင်
မယားကို မျက်နှာလုပ်ဖို့ မျာ်သားဟင်း ချက်စားမယ်
ဆိုပြီးတော့ ကိုယ်ကို ချောက်ထဲကနေ ကယ်တင်ပြီး လမ်းပြေားတဲ့
မျာ်က်ကို သတ်ဖို့ ကြံစည်တာနော်။

မျာ်က်မင်းကြီးကလည်း ပင်ပန်းလွန်းလို့ အိပ်
ပျော်နေတဲ့အချိန်ဆိုတော့ ပထမတစ်ချက်ထူးလိုက်တော့ ခံ
လိုက်ရတာပေါ့။ ထူးလိုက်မှန်းလည်း သိရော ချက်ချင်းပဲ
သစ်ပင်ပေါ်ကို တက်ပြီးတယ်။ သေမှာကြောက်လို့ မဟုတ်
ပါဘူး။ ဒီမှာဆိုး သူအိမ် ပြန်မရောက်မှာစိုးလိုပါ။ သူသေ
သွားရင် ရှုံးဆက်ပြီးတော့ လမ်းပြလို့မှ မရတော့ဘဲ။
အဲဒီတော့ သစ်ပင်ပေါ်တက်ပြီးတော့ သစ်ပင်

ပေါကနေ သွေးစက်တွေနဲ့ လမ်းပြသွားပါတယ်။ ငယ်ငယ်
တုန်းကများ ဒီဇာတ်တော်ကို ဖတ်လိုက်ရရင် မျက်ရည်
တောင် ကျတာနော်။ သွေးစက်တွေနဲ့ လမ်းပြတယ်။

င့်ကို ကျောက်တုံးနဲ့ ထုတဲ့ကောင် တော်ပြီ လမ်း
မပြတော့ဘူး။ ဒီကနေပဲ လှည့်ပြန်တော့မယ်ဆိုရင် ဟိုမှာဆိုး
လည်း ကိုယ့်ရွာကိုယ် ပြန်ရောက်ပါဉီးမလား။ မရောက်
တော့ဘူး။ မျောက်မင်းကြီးက အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်
အပေါ်မှာ ဒုက္ခပေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်းပဲ မှန်းတဲ့စိတ်မဖြစ်
ဘူး။ မှန်းတဲ့စိတ်မဖြစ်အောင် လျှစ်လျှော်ထားလိုက်တယ်။
လျှစ်လျှော်တယ်ဆိုတာ ချစ်စိတ်မှန်းစိတ်ကို လျှစ်လျှော်ရမှား။
လူကို လျှစ်လျှော်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။

ပုဂ္ဂိုလ်ကို လျှစ်လျှော်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်
ရဲ့ ကိုယ့်အပေါ် ကောင်းတဲ့သဘော၊ မကောင်းတဲ့သဘော
ကို လျှစ်လျှော်ရမှား။ အဲဒီလို သူက ကိုယ့်အပေါ်မှာ မှန်းစ
ရာကောင်းအောင် လုပ်တာကို လျှစ်လျှော်ပြီးတော့ မမှန်းဘဲ
သူအကျိုးစီးပွားကို ရှေ့ဆက်ပြီးတော့ ဆောင်ရွက်ပေးတယ်။
အဲဒါကို ဥပေကွာလို့ ခေါ်တာနော်။

ချစ်တာနဲ့ ပတ်သက်လို့လည်း ဒီအတိုင်းပဲပေါ့။
ကိုယ့်အပေါ်မှာ တအားကောင်းလို့၊ တအားဂရုစိုက်လို့
ဆိုပြီးတော့ တက္ခာရာဂတွေ မဖြစ်စေရဘူး။ မဖြစ်အောင်

လို စောင့်ထိန်းရတယ်။ တက္ကာဖြစ်တယ်၊ သံယောဇ်တွေယ်
ပြီး ချစ်နေတယ်ဆိုရင်တော့ ဥပေကွာပါရမီ အားနည်း
သေးတယ်လို ပြောရမှာပေါ့။

အဲဒီပါရမီ(၁၀)ပါးကို မြင့်မြတ်လိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၊
သံသရာတစ်ဖက်ကမ်း နိုဗ္ဗာန်ကို တက်လှမ်းလိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
တိုင်း ဖြည့်ကျင့်ရမှာပါ။

ပါရမီ (၁၀) ပါးဆိုတာ မြင့်မြတ်လိုသူတိုင်းရဲ့
သန္တာန်မှာ မရှိမဖြစ် ရှိရမယ့် စွမ်းရည် (၁၀) မျိုးပါ။ ပါရမီ
(၁၀)ပါးဆိုတာ မြင့်မြတ်သူတိုင်းရဲ့ သန္တာန်မှာ မရှိမဖြစ်
ရှိနေတဲ့ စွမ်းရည် (၁၀)မျိုးပါ။ ပါရမီ (၁၀)ပါးဆိုတာ မြင့်
မြတ်သူတွေရဲ့ စွမ်းရည် (၁၀)မျိုးပါပဲ။

ဘယ်လိုပုံစံမျိုးနဲ့ပဲ နိုဗ္ဗာန်ရောက်ချင် ရောက်ချင်၊
နိုဗ္ဗာန်ရောက်ချင်တဲ့သူတိုင်း ပါရမီ (၁၀)ပါးကို မဖြည့်မဖြစ်
ဖြည့်ကို ဖြည့်ရပါမယ်။ ပါရမီ (၁၀)ပါးပြည့်မှ နိုဗ္ဗာန်ကို
မျက်မောက်ပြနိုင်တာပါ။

နည်းလမ်းလေသွယ်ဖြင့်

မငြို့တန်းပရရီဖြည့်မယ်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလောင်းလျာတုန်းက နောက်ဆုံးအထိ
ပါရမီ . . .

အဲဒီပါရမီက ဘယ်အချိန်အထိ ဖြည့်ရမှာတုံးဆို
တော့ ‘နောက်ဆုံးအထိ’ တဲ့။

နောက်ဆုံးဆိုတာက ဘာကို ပြောတာတုံး။ ဘုရား
ဆုပန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် ဘုရားဖြစ်တဲ့အထိပေါ့။ ပစ္စကဗုဒ္ဓိ
ဆုပန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင်လည်း ပစ္စကဗုဒ္ဓိဖြစ်တဲ့အထိပေါ့။
အဂ္ဂသာဝကဆုပန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် အဂ္ဂသာဝကဖြစ်တဲ့
အထိပေါ့။ မဟာသာဝကဆုံး ပကတီသာဝကဆုပန်တဲ့ ပု-
ဂ္ဂိုလ်ဆိုရင်လည်း ကိုယ်တောင်းထားတဲ့ဆု ပြည့်တဲ့အထိ

ပါရမီတွေ ဖြည့်ရမှာပါပဲ။

မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော် ပါရမီဖြည့်တော့
ဘာဝနာ(င့်)ပါးနဲ့ ဖြည့်ပါတယ်။ ပထမဆုံးဘာဝနာက
သဗ္ဗာသမ္မာရဘာဝနာ။ ‘သဗ္ဗာသမ္မာရဘာဝနာ’ ဆိုတာ ပါရမီ
တွေအားလုံးကို ဖြည့်တယ်။ ဟိုပါရမီပဲ ဝါသနာပါတယ်ဆို
ပြီးတော့ ဟိုပါရမီပဲဖြည့်၊ ဒီပါရမီတော့ ချွန်ထား။ ဒီပါရမီပဲ
အားသန်တယ်ဆိုပြီးတော့ ဒီပါရမီပဲဖြည့်၊ ဟိုပါရမီတော့
ချွန်ထား။ အဲဒီလို မလုပ်ပါဘူးတဲ့။ ရှိသမျှပါရမီ (၁၀)ပါး
အကုန်လုံး ဖြည့်ပါတယ်။

နောက်ဘာဝနာတစ်ခုက နိုရွှေရဘာဝနာ။ ‘နို-
ရွှေရဘာဝနာ’ ဆိုတာ ပါရမီတွေကို အဆက်မပြတ် ဖြည့်
တယ်၊ မနားမရပ် ဖြည့်တယ်။ တစ်ရက်ဖြည့်လိုက်၊ နား
လိုက်။ တစ်နှစ်ဖြည့်လိုက်၊ နားလိုက်။ တစ်ဘဝ ဖြည့်လိုက်၊
နားလိုက်။ အဲဒီလို မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း၊
တစ်ဘဝမှာလည်း အချိန်တိုင်း အချိန်တိုင်း မနားမရပ်
အဆက်မပြတ် ဖြည့်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက စီရကာလဘာဝနာ။ ‘စီရကာလ
ဘာဝနာ’ ဆိုတာ အချိန်ကာလ ကြာမြင့်စွာ ဖြည့်ကျင့်တယ်။
တစ်ကဗ္ဗာလောက်၊ ဆယ်ကဗ္ဗာလောက် အဲဒီလို ဖြည့်ကျင့်
တာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားဆုံးပန်ထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် လေး

အသချိန့် ကမ္မာတစ်သိန်း၊ ကမ္မာပေါင်းလေးအသချိန့်
နောက်ထပ်အစွန်းထွက် တစ်သိန်းပေါ့နော်။ အဲဒီလို လေး
အသချိန့် ကမ္မာတစ်သိန်း အနည်းဆုံးပေါ့။

ဦးဇော်တို့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ပညာဓိကဘုရား
ရှင်ဖြစ်တဲ့အတွက် လေးအသချိန့် ကမ္မာတစ်သိန်းဖြည့်ရ^၁
တယ်။ လေးအသချိန့် ကမ္မာတစ်သိန်းဆိုတာကလည်း
ဗျာဒီတ်ရပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းကို ပြောတာပါနော်။ ဗျာဒီတ်မရ
ခင်မှာလည်း ဗျာဒီတ်ရဖို့အရေး ပါရမိတွေ ဖြည့်ခဲ့ရသေး
တာပါပဲ။

ခု ဘုရားဖြစ်ချင်၊ ခုချက်ချင်း ဗျာဒီတ်ရတာမဟုတ်
ဘူးနော်။ ဗျာဒီတ်ရတဲ့အဆင့်အထိ ရောက်ဖို့ဆိုတာက
မလွှယ်ဘူး။ ဗျာဒီတ်ရခြင်းအဂိုဒ်တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။
အဲဒီအထဲမှာ တစ်ခုက ဒီဘဝနဲ့တွင် ရဟန္တာဖြစ်နိုင်လောက်
တဲ့ပါရမိလည်း ပြည့်ဖိုးသား ဖြစ်ရမယ်။ ဗျာဒီတ်ရမယ့်ဘဝပဲ
ရှိသေးတယ်နော်။

ဗျာဒီတ်ရပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာသာ လေးအသချိ
န့် ကမ္မာတစ်သိန်းပါ။ ဗျာဒီတ်မရခင်မှာလည်း ဘယ်
လောက်လို့ ခန့်မှန်းလို့ မရလောက်အောင် ပါရမိတွေဖြည့်
ခဲ့တာပေါ့နော်။

စိန္တိတ် သတ္တာသချိယျုံး စိတ်နဲ့ ဘုရားဆုံးပန်မယ်လို့

ကြေစည်နေတာလည်း ခုနစ်သချိတဲ့။ နဝသချိယျဂါစကာ
နှုတ်နဲ့ပဲ ထုတ်ဖော်ပြီးတော့ ပါရမီတွေ ဖြည့်နေတာလည်း
ကိုးအသချိတဲ့။ စိတ်နဲ့ကြံ့တယ်၊ နှုတ်နဲ့ ထုတ်ပြောတယ်ဆို
ပေမယ့် တစ်ဖက်ကလည်း အလုပ်ကတော့ ပါပြီးသားပါပဲ။

အလုပ်မပါဘဲ စိတ်သက်သက်နဲ့ တွေးနေတာ
တော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ ဗျာဒီတ်မရခင်မှာကိုက ကဗ္ဗာအသ-
ချိ ပါရမီဖြည့်မှ ဗျာဒီတ်ရတဲ့အဆင့်ကို ရောက်တာပါ။
ဗျာဒီတ်ရပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာလည်း လေးအသချိနဲ့ ကဗ္ဗာ
တစ်သိန်းပတ်လုံး အချိန်ကာလ ကြာမြင့်စွာ ပါရမီဖြည့်ရ
တယ်။

သွှေ့မိကဘူးရားဆိုရင်တော့ ရှုစ်အသချိနဲ့ ကဗ္ဗာ
တစ်သိန်းပေါ့။ ဝိရိယာမိကဘူးရှင်ဆိုရင်တော့ တစ်ဆယ့်
မြောက်အသချိနဲ့ ကဗ္ဗာတစ်သိန်းပေါ့။ ဗျာဒီတ်ရပြီးနောက်
ပိုင်းနော်။ အဲဒီလို အချိန်ကာလ ကြာမြင့်စွာ ჰွဲကောင်း
ကောင်းနဲ့ ပန်းတိုင် မရောက်မချင်း ပါရမီ ဖြည့်ရပါလိမ့်
မယ်။

နောက်ဘာဝနာတစ်ခုက သက္ကစားဘာဝနာ။ ရှိရှိ
သေသာ၊ လေးလေးစားစား၊ စိတ်ပါလက်ပါ၊ ပျော်ပျော်ရွင်
ရွင်၊ တက်တက်ကြွာကြွာ၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ၊ အားရပါးရ
ဖြည့်ကျင့်ပါတယ်။ ဖြည့်ချင်သလိုလို မဖြည့်ချင်သလိုလိုနဲ့

ဖြည့်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ သူများအတွက် ပါရမိဖြည့်တာ
ကို ကိုယ့်အတွက်ရမယ့်သဘောမျိုးနဲ့ကို တစ်ခါတည်း ပျော်
ပျော်ရွင်ရွင် တက်တက်ကြကြနဲ့ ဖြည့်ပါတယ်။ ဒီဘာဝနာ
(၄)ပါးက အင်မတန် အရေးကြီးပါတယ်။

သက္ကစ္စကိုပဲ ပိုပြီး ပေါ်လွင်အောင် နှစ်မျိုးထပ်ခဲ့
ရင်တော့ သက္ကစ္စနဲ့ အဘိရတိလို့ ထပ်ခဲ့ရမှာပေါ့။ သက္ကစ္စ-
ဘာဝနာ - ရိုရိုသေသေ၊ လေးလေးစားစား၊ စိတ်ပါလက်ပါ
ဖြည့်တာ။ အဘိရတိဘာဝနာ - ပျော်ပျော်ရွင်ရွင်၊ တက်
တက်ကြကြ၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြည့်တာ။ အဲဒီလို့ နှစ်မျိုး
ခဲ့ရင်တော့ ဘာဝနာ(၅)ပါး ဖြစ်သွားတာပေါ့။

အခုတရားနာပရီသတ်များက ဘာအလောင်း
တွေတုံး။

‘မသာလောင်းတွေပါဘူးရား’

အော်... မသာလောင်းဆုံးတော့ ဒီဘာဝနာ(၄)
ပါး၊ သို့မဟုတ် ဘာဝနာ(၅)ပါး မဖြည့်တော့ဘူးပေါ့လေ။
အနည်းဆုံးတော့ ပကတီသာဝကလောင်းလောက်တော့
ဖြစ်ရမှာပေါ့။ ဒီဘာဝနဲ့ ကျွတ်ချင် ကျွတ်၊ မကျွတ်လည်းပဲ
ဒီဘူးသာသနာမှာကျွတ်၊ ဒီဘူးသာသနာမှာ မကျွတ်
ရင်လည်း ဘူးတစ်ဆူဆူရဲ့ သာသနာမှာ ကျွတ်ပေါ့။

လူအများစုအနေနဲ့ကတော့ ပကတီသာဝကဆုံး

ပန်ပြီးတော့ ပါရမိတွေ ဖြည့်ကျင့်ကြရမှာပဲ။ အဲဒီတော့
သာဝကဆုဆိုတာ အသာထားပေါ့လေ။ သံသရာနဲ့ချီပြီး
ပါရမိဖြည့်တာ အသာထား၊ ပစ္စဗြန်တည့်တည့် လက်တွေ၊
ဘဝတစ်ခုတည်းအနေနဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင်လည်း ဝိပဿနာ
အလုပ်ကို အားထုတ်နေတဲ့အခါမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကုသိုလ်
ကောင်းမှုတွေ ပြုနေတဲ့အခါပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီ ဘာဝနာတရား
(၄)ပါးနဲ့ ပြည့်စုံရမှာပဲနော်။

သွားသမ္မာရဘာဝနာ၊ ကုသိုလ်အားလုံးကို လုပ်ရ
မယ်။ ဒါနဲ့ ဝါသနာပါတယ် ဆိုပြီးတော့ ဒါနတွေချည်းပဲ
လုပ်မနေရဘူး။ သီလကိုလည်း လုံအောင် ထိန်းရမယ်။
သမထလည်း ပွား၊ ဝိပဿနာလည်း ရှုံး။ ကုသိုလ်(၄)မျိုးစုံ
မှ နို့တွေနဲ့ ရောက်နိုင်တာနော်။

ဘုရားဖြစ်မယ့်ပုဂ္ဂိုလ်မှ ဒီဘာဝနာ(၄)မျိုး ဆောင်
ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ နို့နိုး ဒီဘာဝနဲ့ ရဟန်ဖြစ်ချင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
ကလည်း ဒီဘာဝနာ(၄)မျိုး ဆောင်ရမှာပါပဲ။

သွားသမ္မာရဘာဝနာ၊ ဒါနဲ့ သီလာ၊ ဘာဝနာ၊ ၁၀-
ယျာဝစ္စ စတဲ့ကုသိုလ်တွေ အကုန်လုပ်ပါ။ ကြံ့ရင်ကြံ့သလို
လုပ်ပါ။ လက်လုမ်းမီရင် မိသလိုလုပ်ပါ။ ကိုယ့်ရှုံးမှောက်
ရောက်လာရင် ရောက်လာသလို လုပ်လိုက်ပါ။ ဟိုဟာတော့
မလုပ်ချင်ဘူး၊ ဒီဟာတော့ မလုပ်ချင်ဘူးနဲ့ ဒီလို ငြင်းတာ

မျိုး၊ စွန့်တာမျိုး၊ မဖြစ်ပါစေနဲ့။

နိရိုက်ရသာဝနာ၊ တစ်ရက်လုပ်လိုက်၊ တစ်ရက် နား
လိုက်။ ရိပ်သာမှာ တစ်ပတ်လောက် သွားအားထုတ်လိုက်၊
အိမ်ရောက်တော့ အေးအေးပြန်နားလိုက်။ အဲဒီလို လုပ်ရ^၁
မှာလား။ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ မနားမရပ် ကြားမပြတ်၊ အဆက်
မပြတ်ကို အားထုတ်ကြရမှား။ ဝိပသုနာတစ်ခုတည်း
မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်ကုသိုလ်မဆိုပဲနော်။

နောက်သာဝနာတစ်ခုက စီရကာလသာဝနာ။
ကြာမြင့်စွာ လုပ်ရမယ်။ တစ်နှစ်လောက်တော့ လုပ်ပြီး
တော့ တော်ပြီ ဆိုပြီးတော့ ရပ်မထားရဘူး။ ဒီသာဝနဲ့ ပြော
မယ်ဆိုရင်တော့ မသေမချင်းပေါ့နော်။ မသေခင်မှာ ရဟ-
န္တာဖြစ်မယ်ဆိုရင်လည်း ရဟန္တာမဖြစ်မချင်းပေါ့။

ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတော့လည်း ချမ်းချမ်းသာသာ နေ
ရဖို့ သတိဉာဏ်ထင်ရှုးဖို့အတွက်တော့ အခြားအားထုတ်နေ
ကြရတာပါပဲ။ အဲဒီလို ကြာမြင့်စွာလည်း အားထုတ်ရမယ်။

ပြီးတော့ သက္ကစ္စသာဝနာ။ ပျော်ပျော်ခွဲငွှင်း
တက်တက်ကြကြ၊ လေးလေးစားစားနဲ့လည်း အားထုတ်ရ
မယ်။ ရည်းစားခိုးတာလောက်တောင်မှ မတက်ကြဘူးလို့
တော့ မဖြစ်စေရဘူးနော်။ ဟုတ်လား။ လူပို့သာဝ ကိုယ်
ကြိုက်တဲ့သူ ပိုးတာကျေတော့ မတက်ကြဘူးလား။ တက်

ကြွတယ်။ ညနေတိုင် ညနေတိုင် အပြင်ထွက်တော့မယ်
ဆိုရင် ရေမိုးတွေ ချိုးလို့ သနပ်ခါးလေး လိမ်းလို့ ရေမွေး
လေး ဆွဲတဲ့လို့။

အဲဒီတော့ ပါရမိဖြည့်တဲ့အခါမှာ ကိုယ့်ရည်းစား၊
ကိုယ့်ချစ်သူကို ပိုးတာပန်းတာလောက်တောင်မှု၊ ကိုယ့်
ရည်းစားနဲ့ တွေ့ရမှာလောက်တောင်မှု မတက်ကြွားဆိုရင်
တော့ ပါရမိပြည့်ဖို့ လွှယ်ပါမလား။ မလွှယ်ဘူး။

ဒါကြောင့် ဒီဘာဝနာက အရေးကြီးတယ်။ ပေါ်
ပေါ်ရွှင်ရွှင်၊ တက်တက်ကြွကြနဲ့ကို ပါရမိဖြည့်ရမှာနော်။
ပါရမိတွေဖြည့်နေရတာကို ရည်းစားနဲ့ တွေ့ရခါနီး တက်
ကြနေသလိုမျိုး၊ ရည်းစားနဲ့ ခိုးပြေးခါနီး တက်ကြွနေသလို
မျိုးကို တက်ကြနေရပါမယ်။

ကဗျာထဲက ‘နောက်ဆုံးအထိ’ ဆိုတာက ‘စီရကာ
လဘာဝနာ - ကြာမြင့်စွာ ဖြည့်ကျင့်ခြင်း’ ကို အဓိကရည်
ညွှန်းပါတယ်။ ကြာမြင့်စွာ ဖြည့်ကျင့်ခြင်းကို ရည်ညွှန်းပြီး
ပြောလိုက်ရင် အားလုံး အစုံအလင် ဖြည့်ကျင့်ခြင်း၊ အဆက်
မပြတ် ဖြည့်ကျင့်ခြင်း၊ တလေးတစား ဖြည့်ကျင့်ခြင်းတွေ
လည်း အကုန်ပါဝင်သွားပါတယ်။

ပါရမီယာ

အများချမ်းသာဖိအတွက်ပါ —————

လူနတ်များစွာ၊ ချမ်းသာရေးမြို့ . . .
 မြတ်စွာဘုရား ပါရမိတွေ ဖြည့်တာ ဘုန်းတန်ခိုး
 ကြီးချင်လိုလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အများရဲ့ ပူးကော်လိုးခိုက်တာ
 ခံချင်လိုလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ သူများကို ဆရာကြီးလုပ်ချင်
 လိုလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ လူ၊ နတ်၊ ပြဟွာ၊ သတ္တဝါတွေ
 ချမ်းသာဖို့အတွက် ပါရမိတွေ ဖြည့်ခဲ့တာပါ။

ତାପ୍ରିକଲବ୍ୟଃ ହୃଦୀଃ ଅଧିପଞ୍ଜିତା ଶ୍ରୀତାଯି ॥ ହୃଦୀଃ
ଆନ୍ତ୍ରିକାଂଶ୍ଚହିତେଷୁଲବ୍ୟଃ ଭୃତ୍ତୁଂଦିତ୍ତେଷୁଫର୍ତ୍ତି ଵ୍ୟବ୍ହାତେଷ୍ଵ
ତେଷୁଗୋତାନ୍ତା ତାତ୍ତ୍ଵାଂଦେ ଯର୍ତ୍ତଣ୍ଟୁପ୍ରେଷିଲେ ॥ ହୃଦୀଃ ହୃଦୀଃ
ତା ବାଯିଲ୍ଲିତଫଳକ୍ଷିଃ କ୍ରିଃତାଯି ॥ କ୍ରିଃ ବ୍ୟପ୍ତୁଯିତ୍ତେକ୍ଷି ଫଳକ୍ଷିଃ କ୍ରିଃ

တယ်။

ဒါတွေကို ဖတ်ပြီးတော့ ကိုယ်က အားကျတယ်။ ဘုရားလို တန်ခိုးတွေ ကြီးချင်တယ်။ ဘုရားလို တန်ခိုးကြီးပြီးတော့ သူတစ်ပါးညီးခိုက်ရှိခိုးတာ ခံချင်လို ဘုရားဆုပန်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရှုတယ်။ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကတော့ ဘုရားဆု ဗျာဒိတ်ရှုဖို့တောင် မလွယ်ပါဘူးနော်။

ညီးဇော်တို့ တာဝတ်သာနတ်ပြည်မှာ အသိဓမ္မာ တရားဟောပြီးတော့ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ညာမှာ သက်သု-နိဂုံးပြည်ကို ပြန်ဆင်းလာတော့ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ ကျက်သရေတော်ကို ကြည့်ပြီးတော့ ဘုရားဆုပန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အများကြီးပါပဲ။ အများကြီး မဟုတ်ဘူး။ အကုန်လုံးပဲ။

မြတ်စွာဘုရား နတ်ပြည်ကနေ ရွှေစောင်းတန်း၊ ငွေးစောင်းတန်း၊ ပတ္တာမြားစောင်းတန်း၊ စောင်းတန်းကြီး သုံး သွယ့်နဲ့ နတ်တွေ၊ ပြဟ္မာတွေ၊ သီကြားတွေ၊ နဂါးဂြိုန် ကု-မွှေ့က်ယက္ခတွေ ခြုံပြီးတော့ နတ်ပြည်ကနေ ဆင်းသက်လာ တယ်။ လူတွေကလည်း နတ်တွေကို မြင်ရတယ်၊ နတ်တွေက လည်း လူတွေကို တိုက်ရှိက်မြင်ရတယ်။

အဲဒီလိုမြင်ရတော့ မြတ်စွာဘုရားကို နတ်ပြဟ္မာ တွေ ရွှေနောက်ပဲယာ ခြုံပြီးတော့ ရွှေစောင်းတန်း၊ ငွေးစောင်းတန်း၊ ပတ္တာမြားစောင်းတန်းနဲ့ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်။

တောက်တောက်ပပ၊ ထိန်ထိန်ဝါဝါ ဆင်းသက်လာတာတွေ၊
တော့ အဲဒါကို ဖူးတွေ့ရတဲ့ လူသားတွေ အကုန်လုံး ငါ
ဘုရားဖြစ်ရင် ကောင်းမှာပဲ ဆီပြီးတော့ ဘုရားဆုပန်ကြ
တယ်။ ဘုရားဆုတောင်းကြတယ်။ ဘုရားဖြစ်ချင်တဲ့စိတ်
အင်အားကြီးမားစွာ ဖြစ်ကြတယ်။

ဒါပေမဲ့ သူတို့ဖြစ်ချင်တာက သတ္တဝါတွေ ကယ်
တင်ချင်လို့ ဟုတ်ရဲ့လား။ မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားတန်ခိုးရှိတာ
ကို ကြည့်ပြီးတော့ အားကျေတာ။

(၆)နှစ်သား ကလေးတစ်ယောက်ပြောသလိုပေါ့
လေ။ သား တရားအားထုတ်ရဲ့လားလို့ မေးကြည့်တော့
တစ်နေ့ (၇)မိနစ်လောက် တရားထိုင်တယ်တဲ့။ ဘာဖြစ်လို့
တရားထိုင်တာလဲဆိုတော့ ရူးခုံးလို့ တန်ခိုးကြီးအောင်လို့
တဲ့။ သူက ရူးခုံးကား နေ့တိုင်းကြည့်နေတာကိုးနော်။

ရူးခုံးရဲ့ ပုံတာတွေ လွှားတာတွေ မြင်နေရတော့
အဲဒီလို့ တန်ခိုးကြီးချင်လို့တဲ့။ ဘုန်းဘုန်းဘုရားတဲ့။ သား
ဘယ်နှုန်းလောက်ကြောရင် ရူးခုံးလို့ ဖြစ်မှာလဲတဲ့။ ကလေး
ဆိုတော့လည်း ပြောရတာပေါ့။ သား တစ်နေ့ကို အနည်း
ဆုံး (၇)မိနစ်လောက် စွဲစွဲမြှေ့မြှေ့ အားထုတ်သွား။ နောက်တစ်
နှစ် ဆိုရင်တော့ သားက ရူးခုံးထက်ကို သာသွားမှား။
ဒီလို့ပြောရတာပေါ့။ ဒါမှုလည်း အားထုတ်ချင်မှာကိုးနော်။

တကယ်လို ဂူခုန်းလို မဖြစ်ဘူးဆိုရင် ဘယ်အား
ထုတ်ဖြစ်ပါတော့မလဲ။ အခုံတရားပရီသတ်ရော တရား
တွေ အားထုတ်ကြတယ်မဟုတ်လား။ ဘာဖြစ်ချင်လိုတုံး။
ဂူခုန်းထက်သာချင်တဲ့သူတွေ ပါလား။ မပါဘူး ဟုတ်လား။

လူနှစ်များစွာ ချမ်းသာရေးမြို့ ...

လူနှစ် ပြဟ္မာ သတ္တဝါတွေ ချမ်းသာဖို့ဆိုတဲ့ နေ
ရာမှာ လောကီချမ်းသာအနေနဲ့လည်း ပစ္စည်းဉာဏ်တွေ ချမ်း
သာကြွယ်ဝလို့ အနာရောဂါတွေ ကင်းရှင်းလို့ စသည်အား
ဖြင့် လောကချမ်းသာနဲ့လည်း ချမ်းသာစေချင်တာပါပဲ။

လောကုတ္တရာချမ်းသာလိုခေါ်တဲ့ မဂ်ဖို့လ်နိုဗာန်
ချမ်းသာနဲ့လည်း ချမ်းသာစေချင်တာပါပဲ။ လောကီချမ်း
သာရော၊ လောကုတ္တရာချမ်းသာရော ချမ်းသာ(၂)မြို့လုံး
နဲ့ ချမ်းသာစေချင်တာပါပဲ။

အမိကကတော့ လောကုတ္တရာချမ်းသာပေါ့။
လောကုတ္တရာချမ်းသာကို အပြည့်အဝ မရသေးခင်မှာ
လည်း လောကီချမ်းသာနဲ့ ပြည့်စုစွဲချင်တာပဲ။ ဆင်းရဲမွဲ
တေပြီးတော့ ဒုက္ခတွေရောက်နေတာကို မြတ်စွာဘုရား မ
မြှင့်ချင်ပါဘူး။ အလောင်းတော်ဘဝမှာကတည်းကိုက အ
များချမ်းသာအောင် လုပ်ခဲ့တာပါပဲ။

ဘုရားဖြစ်တဲ့ဘဝမှာလည်း ... နိုဗာန်ရောက်

ကြောင်းတွေပဲ ဟောနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ နိဗ္ဗာန်ရောက်
ကြောင်းနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းပေါ့။
လောကီကြီးပွားရာကြီးပွားကြောင်းနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို
တော့ လောကီကြီးပွားရေးတရား ဟောပေးတာပါပဲ။ ဈေး
သည်သုတေသနတို့ဘာတို့တောင် ရှိသေးတယ်နော်။ ဈေးသည်
တွေ ကြီးပွားကြောင်းတရားတွေ ဟောထားတာနော်။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက လောကီကြီးပွားရေး
တရားတွေရော၊ လောကုတ္တရာကြီးပွားရေးတရားတွေရော
ဟောတာပါပဲ။ ပါရမီဖြည့်စဉ်မှာလည်း လောကီရေးရာ၊
လောကုတ္တရာရေးရာ အများအကျိုးစီးပွားဖြစ်ဖို့ ကြီးစား
တော်မူခဲ့တာပါပဲ။

မိမိကိုယ်တိုင်ကတော့ ပုထုလှုံးဘဝနဲ့ပဲ ပါရမီဖြည့်
ခဲ့ရတာပေါ့။ ဘုရားလောင်းဆိုတာက သောတာပန် စသည်
ဖြစ်လို့မှ မရဘဲကိုးနော်။ သောတာပန် စသည် ဖြစ်သွားရင်
လည်း ဘုရားမဖြစ်နိုင်တော့ဘူးလေ။ အဲဒီတော့ ပုထုလှုံး
ဘဝနဲ့ပဲ ပါရမီဖြည့်ရတယ်။

ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ပုထုလှုံးဖြစ်ပေမယ့် ဘုရားသာသ
နာနဲ့ ကြီးတဲ့အခါမှာ သာသန့်သောင်ဝင်လို့ ပရီယတ် ပဒ္ပါ
ပတ်တွေ ကြီးစားအားထုတ်လို့ တပည့်တပန်းကို ဟောပြော
ပြသလို့ ကိုယ်ကတော့ ပုထုလှုံးဘဝနဲ့ပဲ ပါရမီဖြည့်ပေမယ့်

ကိုယ့်ဆီမှာ တပည့်ခံလို ရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မ
ရေမတွက်နိုင်ဘူး။ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမဲ၊ အနာဂတ်
ဖြစ်သွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မရေတွက်နိုင်ပါဘူး။

ရဟန္တာဆီသွားပြီး တပည့်ခံမှ ကိုယ်က ရဟန္တာဖြစ်
မှာ မဟုတ်ဘူးနော်။ ပုထုဇွဲဆီ တပည့်ခံလည်း ရဟန္တာ
မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

ဆေးပေါင်းခတဲ့မျက်ရည်စာအုပ်မှာ မဟာသီဝ
မထောက်ကြီးဆိုရင် ဒီအတိုင်းပဲပေါ့နော်။ ပုထုဇွဲဘဝတုန်းက
ကိုယ့်ဆီ နည်းခံပြီးတော့ ရဟန္တာဖြစ်သွားတာက ခြောက်
သောင်းတောင်ရှိတယ်။ ကျမ်းတစ်စောင်ကတော့ သုံး
သောင်းပေါ့လေ။ အနာဂတ်စသည်ဖြစ်တာကတော့ ရေ
တောင် မရေတွက်နိုင်ဘူးတဲ့။ ကိုယ်ကတော့ ပုထုဇွဲပဲရှိ
သေးတယ်။

မှတိကမှတာဝတ္ထုမှာလည်း ကြည့်လိုက်ပေါ့
နော်။ ရဟန်းတော်အပါး(၆၀)က ပုထုဇွဲပဲ ရှိသေးတယ်။
မှတိကမှတာကတော့ ဘာဖြစ်သွားတုံး။ အနာဂတ်ဖြစ်
သွားတယ်။ ပုထုဇွဲဆီတပည့်ခံပြီးတော့ အနာဂတ်ဖြစ်သွား
တာနော်။

ရွှေ့မင်တောရဆရာတော်ဘုရားကြီးရှိတုန်းက
ဒကာတစ်ယောက်က ဆရာတော်ဘုရားကြီးမြို့တစ်မြို့သွား

တော့ ကားပေါ်မှာ လိုက်ပါသွားရတယ်။ လိုက်သွားတော့ နောင်တော်ကြီးခမ္မဗူးတရဲ့ တရားခွဲ ဖွင့်ထားတာပေါ့။ တိပိ ခွဲထဲမှာလည်း ‘ဦးအင်းက ပုထုလှုပဲရှိသေးတယ်’ လို့ နောင်တော်ကြီး ပြောလိုက်တာ ပါသွားတယ်။

ပါသွားတော့ အဲဒီဒကာကြီးက ဘာပြောလဲဆို တော့ . . .

‘ဆရာတော်ဘုရား . . . । ဒီလောက် ပရီယတ်၊ ပဋိပတ်နဲ့ ပြည့်စုံပြီး ဒီလောက် အပင်ပန်းခံ ကြီးစားအား ထုတ်နေတဲ့ ဆရာတော်တောင်မှ အခုမှ ပုထုလှုပဲရှိသေးတယ်ဆိုတော့ . . . တပည့်တော်တို့ဆိုရင်တော့ ဘယ်တော့ မှ တရားရမှာ မဟုတ်တော့ဘူး’

အဲဒီလို့ ပြောတယ်နော်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဘာပြန်ပြောလဲဆိုတော့ . . .

‘သူများပုထုလှုဖြစ်တာ မဖြစ်တာ ကိုယ်နဲ့ ဘာမှ မဆိုင်ပါဘူး။ ကိုယ်တရားကိုယ် အားထုတ်နေဖို့ အဓိကပါ’

ကိုယ်တရားကိုယ် အားထုတ်နေရင် ဟောတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပြသတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ပုထုလှုဖြစ်ပေမယ့် ကိုယ်ကတော့ ရဟန်အထိ မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။ ဖြစ်နိုင်တယ်။

သူများ ပုထုလှုဖြစ်တာ၊ မဖြစ်တာ ကိုယ်နဲ့ ဘာမှ မဆိုင်ပါဘူးနော်။ တရားမှန်ဖို့သာ အရေးကြီးပါတယ်။

တရားသာမှန်လိုကတော့ တရားပြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ပုထုဇွန်အကြီး
စားပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ပုထုဇွန်အသေးစားပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်တရားရ^၁
မှာပါပဲ။ နောင်တော်ကြီး ဓမ္မဒ္ဓတပြောထားတာတော့
‘ဦးဇုံးက ပုထုဇွန်ပဲရှိပါသေးတယ်။ ပုထုဇွန်မှာတောင်မှ
ပုထုဇွန်အသေးစားပဲ ရှိပါသေးတယ်’ တဲ့။

ပုထုဇွန်ပဲရှိသေးတယ်ဆိုတာကလည်း အကြောင်း
အမျိုးမျိုး ရှိနိုင်ပါတယ်။ တကယ်လို့ နောင်တော်ကြီးဓမ္မဒ္ဓတ
ဘုရားဆုပန်ထားတယ်ဆိုရင်တော့ ဒီဘဝ သောတာပန်
ဖြစ်နိုင်ပါဦးမလား။ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ပန်တယ် မပန်ဘူးဆိုတာ
ကတော့ ကိုယ်လည်း မသိဘူးနော်။

လူနတ်များစွာ၊ ချမ်းသာရေးမြို့ ...

မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်ဘဝ ပုထုဇွန်ဖြစ်
ပေမယ့် ကိုယ့်အကြောင်းပြုပြီးတော့ မဂ်ဖိုလ်နိုဗ္ဗာန်ရသွားတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မရေတွက်နိုင်လောက်အောင်ပါပဲ။ အလောင်း
တော်ဘဝကတော်းကိုက အများအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခဲ့
တာပါပဲ။ ကိုယ့်ကြောင့် သူတစ်ပါး ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ
ပြုပြီးတော့ ကောင်းကျိုးတွေ ရသွားတာကတော့ ပြောမနေ
နဲ့တော့ပေါ့။

ဘုရားဆုပန်ချင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း စဉ်းစားရမှာ
က ငါဘာလို့ ပန်ချင်တာလဲ။ ဘုရားရဲ့ တန်ခိုးကြီးတာတွေ

ကို အားကျလိုလား။ ဘုရားရဲ့ ကျက်သရေတော်တွေကို
အားကျလိုလား။ အဲဒီလို အားကျရင်တော့ဖြင့် ဘုရားဆု
ပန်မနေနဲ့တော့။ ဘုရားသာသနာနဲ့ လွှဲရုံပဲ အဖတ်တင်
လိမ့်မယ်နော်။

တကယ်ကို သတ္တဝါတွေရဲ့ ဆင်းခဲ့ခုက္ခကို ညာက်နဲ့
မြင်လို ကိုယ်တရားရသလို သူများလည်း တရားရစေချင်
တယ်။ ကိုယ်နိုဗ္ဗာန်ရောက်ရင် သတ္တဝါတွေလည်း ရောက်
စေချင်တယ်။ ကိုယ်သံသရာဝန်ဆင်းရဲကနေ လွှတ်မြောက်
ရင် သူတို့တွေလည်း လွှတ်မြောက်စေချင်တယ်ဆိုတဲ့ မေတ္တာ
အစစ်အာမှန်ရှိမှ ဘုရားဆုပန်ပါ။

ကိုယ့်မှာ တကယ်မေတ္တာရှိမရှိ မေးဦးပေါ့နော်။
'တစ်လောကလုံးမှာ အမြှတ်ဆုံး' ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်
ကို လိုချင်လို ဘုရားအလောင်းတော်တွေ ဘုရားဆုပန်ကြ
တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်သံသရာက လွှတ်သလို သတ္တဝါ
တွေလည်း သံသရာက လွှတ်စေချင်လို့ ကိုယ် နိုဗ္ဗာန်ချမ်း
သာ ရသလို သတ္တဝါတွေလည်း နိုဗ္ဗာန်ချမ်းသာ ရစေချင်လို့
ပါ။ ပါရမီဖြည့်တယ် ဆိုတာကလည်း အများချမ်းသာ
ကြောင်းအလုပ်တွေ လုပ်ပေးတာပါပဲ။

အများအတွက် အသက်ပေးရမှု

ဘုရားဖြစ်မယ်

လူနှစ်များစွာ ချမ်းသာရေးမို့

အသက်ပေးလို့ ဖြည့်ခဲ့သည် . . .

ပါရမီတွေ ဖြည့်ခဲ့တာက ဘယ်လောက်အထိ
အောင် ဖြည့်ခဲ့တာတုံး။ အသက်ပေးပြီးတော့ကို ဖြည့်ခဲ့တာ
ပါ။ အသက်တွင် ပေးတာလားဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး။
အသက်ကတော့ အထွေတ်အထိပ်ပေါ့။

ပါရမီက သုံးမျိုးရှိတယ်လေ။ ပါဉိုလိုပြောမယ်ဆို
ရင်တော့ မူးလပါရမီ၊ ဥပပါရမီ၊ ပရမတ္ထပါရမီ ဆိုပြီးတော့
ပါရမီတစ်မျိုးတစ်မျိုးမှာ ဘယ်နှုမျိုးကဲ့သွားလဲ။ သုံးမျိုးကဲ့
သွားတယ်။

ဒါနပါရမိမှာပဲ မူလဒါနပါရမိဆိုရင် ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်
တဲ့ ပစ္စည်းဝတ္ထုတွေကို စွန့်လွှတ်တာ။ ပြင်ပပစ္စည်းဝတ္ထုတွေ၊
စိန်တွေ၊ ရွှေတွေ၊ ဆွမ်းတွေ၊ သက်န်းတွေ စသည်အားဖြင့်
ပေါ့။ အဲဒီလို ပြင်ပရုပ်ဝတ္ထုတွေကို စွန့်တဲ့ ဒါနပါရမိကျတော့
ဘာဒါနပါရမိတဲ့တုံး။ မူလဒါနပါရမိ။ တစ်နည်းပြောရင်
တော့ ရှိုးရှိုးဒါနပါရမိပေါ့။

ကိုယ်ခန္ဓာရဲ့ အဂီးဖြစ်တဲ့ မျက်စီ၊ နား၊ နှာ၊ ခြေ
လက်တွေကို စွန့်လွှတ်ပြီးတော့ လျှော့န်းတာကျတော့ ဒါန
ဥပပါရမိ။ သွေးလျှော့တယ်ဆိုရင်လည်း ဒါနဥပပပါရမိ ဖြစ်
သွားတာပေါ့နော်။ ရိုးရိုးပါရမိ မဟုတ်တော့ဘူး။ ကိုယ့်ရဲ့
အသွေးအသားကို လျှော့လိုက်တာနော်။ တချို့ အသည်းတွေ
လျှော့တယ်၊ ကျောက်ကပ်တွေလျှော့တယ်ဆိုတာ မရှိဘူးလား။
ရှို့တယ်နော်။ မျက်မျှက်ဘဝမှာကိုပဲ မြင်နေရတာပဲ။ အဲဒီ
လို ကိုယ့်ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကို စွန့်လွှတ်ပြီး
တော့ လျှော့န်းတာကျတော့ ဒါနဥပပပါရမိ။

ဒါနပရမတ္တပါရမိ ဆိုတာက အသက်ကိုပါ စွန့်
လွှတ်ပြီးတော့ လျှော့န်းတာ။ ဘုရားလောင်း ယဉ်မင်းဘဝ
တုန်းက ကိုယ့်မှာ လျှေ့ဖွယ်ဝတ္ထုက မရှိလို့၊ ကိုယ့်မှာရှိတဲ့
လျှေ့ဖွယ်ဝတ္ထု မြေက်ကလည်း ဘယ်သူမှ စားမှာမဟုတ်လို့ဆို
ပြီးတော့ အခုန်များ အလျှော့ပုဂ္ဂိုလ်လာရင် ငါ မိုးပုံကြီးထဲ

ခုန်ဆင်းပြီးတော့ အသားကို အလျော့ပုဂ္ဂိုလ်ကို လျှော့လိုက်
မယ်။ ဒီလို စိတ်ကူးထားတာနော်။ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီအနေနဲ့
လည်း ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။

တကယ်လို့ အလျော့ပုဂ္ဂိုလ်က ငါအသားစားချင်
ပါတယ်ဆိုပြီးတော့ အလျော့လာခံရင် ငါမီးပုံကြီးထဲ ဆင်းပြီး
တော့ လျှော့လိုက်မယ်။ အဓိဋ္ဌာန်ထားတယ်။ သိကြားမင်းက
သိတော့ ပုံဏားယောင်ဆောင်ပြီးတော့ ယုန်ကလေးဆီ
လာအလျော့ပါတယ်။ ယုန်သားလေး စားချင်လိုပါ ဆိုတော့
မပူးနဲ့ဆိုပြီးတော့ မီးဖို့ကြီး ဖို့ခိုင်းပြီးတော့ မီးဖို့ကြီးထဲ ခုန်
ဆင်းတာပဲ။

ဒါပေမဲ့လည်း ဘုရားလောင်းရဲ့ ပါရမီတန်ခိုး
တော်ကြောင့် မီးတော့ မလောင်ဘူးပေါ့။ ငါမီးပုံကြီးထဲကို
ခုန်ဆင်းလည်း လောင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အိုက်တင်လုပ်
ပြီးတော့ ခုန်ဆင်းလိုက်ဦးမယ် ဆိုပြီးတော့ ခုန်ဆင်းတာ
ဟုတ်ရဲ့လား။ မဟုတ်ဘူးနော်။

အခု ယောဂိုတို့ မီးပုံကြီးထဲ ခုန်ဆင်းဆိုရင် ခုန်
ဆင်းရဲပါမလား။ တကယ်မလောင်ဘူးလော့။ လောင်ရင်
လည်း နောက်ကနေ ရေလောင်းပေးပါမယ်။ ဟုတ်လား။
အဲဒီလို အိုက်တင်လုပ်ပြီးတော့ ခုန်လို့ မရဘူးနော်။

အခု ယုန်က အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ တကယ်ကို

လောင်ပြီးတော့ ယဉ်သားလေး မွမွလေး စားရပါစေ ဆိုပြီး
 တော့ အာရုံပြုထားတာနော်။ ဘယ်လောက်များ မေတ္တာ
 တရား ကြီးမားသလဲဆိုတော့ မီးပုံထဲ ခုန်ဆင်းတော့မယ်
 ဆိုတော့ ခန္ဓာကိုယ်ကို ခါလိုက်သေးတယ်။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆို
 တော့ သူအမွှေးတွေကြားထဲမှာ ညပ်နေတဲ့အကောင်လေး
 တွေ မီးလောင်ပြီးတော့ သေမှာစိုးလိုတဲ့။

ကိုယ့်အသက်သာ စွဲနှုန်းတာနော်။ ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်
 မှာရှိတဲ့ အကောင်လေးတွေကို မသေစေချင်ဘူး။ အဲဒီတော့
 ဒါနပါရမိလို ဆိုပေမယ့် အကောင်လေးတွေ မသေစေချင်
 တာကျတော့ မေတ္တာလည်း ပါသွားပါတယ်။ သီလလည်း
 ပါသွားပါတယ်။ ပါရမိတွေ အများကြီးပါတာပါပဲ။ ပါရမိ
 တစ်ခု ဖြည့်လိုက်ရင် ကျွန်တဲ့(ခု)ပါးက တစ်စွဲယ်ငင်တစ်စင်
 ပါ အကုန်လုံး ပါတာပါပဲ။ ဒီယုန်ဘဝမှာ ဒါနပါရမိကို အ
 သက်ပေးပြီးတော့ ဖြည့်တာပေါ့။

အသေခံပြီး စွဲနှုန်းမယ်ဆိုတဲ့စိတ် ရှုပြီးသား ဖြစ်နေ
 တဲ့အတွက်ကြောင့် တကယ်မသေပေါ်မယ့် ဒါနပာမတ္တပါရမိ
 လိုပဲ ဆိုရမှာနော်။ တကယ်သေသွားတာ မဟုတ်ဘူး။ သေ
 သွားတဲ့ဘဝတွေလည်း ရှုပါတယ်။ ခန္ဓိပါရမိနဲ့ ပတ်သက်လို
 လက်ဖြတ်၊ ခြေဖြတ် ခန္ဓိဝါဒီရသေ့တို့ ကြားဖူးပြီးသားနော်။
 ဝတ္ထုကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်လို ဦးဇိုးတို့ သိပ်မပြောတော့

ဘူး။

လူနတ်များစွာ၊ ချမ်းသာရေးမြို့၊ အသက်ပေးလို
ဖြည့်ခဲ့သည် . . .

အဲဒီတော့ ပါရမိတစ်မျိုးတစ်မျိုးကို သုံးမျိုးသုံးမျိုး
ဆိုတော့ ပါရမိဆယ်ပါးနဲ့ မြောက်လိုက်တော့ ဘယ်နှုမျိုးဖြစ်
သွားတုံး။ သုံးဆယ်။ အဲဒါကိုပဲ ပါရမိဆယ်ပါး၊ အပြား
သုံးဆယ်။ အပြားသုံးဆယ်ဆိုတော့ အလုံးခြောက်ဆယ်
လားဆိုပြီးတော့ မေးတဲ့သူလည်း ရှိသေးတယ်နော်။ ဟုတ်
လား။ အပြားက သုံးဆယ်ဆိုတော့ အလုံးက ခြောက်ဆယ်။
သူက ဆတိုးနဲ့ သွားတာကိုးနော်။

အဲဒီတော့ အပြားဆိုတာက အပြားတွေ၊ အလုံး
တွေကိုပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပါဉိစာပေ အသုံးအနှစ်း
ပေါ့။ အမျိုးအစားကွဲသွားတာကို အပြားလို့ ခေါ်တာနော်။
ပါဉိ လို တိုက်ရိုက်သုံးလိုက်တော့ ဘေးတို့ ဝိမာတို့ဆိုတာ
အပြားအားဖြင့်၊ ပြားတယ်၊ ကွဲပြားတယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတာ
ကိုး။ အပြားသုံးဆယ် = သုံးဆယ် အပြား၊ သုံးဆယ်ခု ကွဲပြား
သွားတယ်။ ဒီလိုပြောတာပါနော်။ ပါရမိဆယ်ပါး၊ အပြား
သုံးဆယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်ပါတယ်နော်။

မူလပါရမီ၊ ဥပပါရမီ၊ ပရမတ္ထပါရမီ။ ဒီသုံးမျိုး
ကိုင်ထားပြီးတော့ ဒါနာ၊ သီလ စတဲ့ ပါရမိဆယ်ပါးနဲ့ တဲ့လိုက်

တဲ့အခါကျတော့ ပါရမီအပါးသုံးဆယ်။ ပါရမီ အပြားသုံး
ဆယ်။

သာဝကဆုပန်တဲ့သူက ရိုးရိုးပါရမီ (၁၀)ပါးပဲ ဖြည့်
ရပါတယ်။ ပစ္စကဗုဒ္ဓိဆုပန်တဲ့သူက ရိုးရိုးပါရမီ (၁၀)ပါး
ရော၊ ကိုယ်လက်အဂါစွန့်တဲ့ ဥပပါရမီ (၁၀)ပါးရော၊ ပါရမီ
အပါး (၂၀) ဖြည့်ရပါတယ်။ ဘုရားဆုပန်တဲ့သူက အဲဒီ
ပါရမီအပါး (၂၀)ရော၊ အသက်စွန့်တဲ့ ပရမတ္ထပါရမီ (၁၀)
ပါးရော၊ ပါရမီအပါး (၃၀) ဖြည့်ရပါတယ်။

ပြင်ပပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို စွန့်နိုင်မှ သာဝက ဖြစ်နိုင်
ပါတယ်။ ပြင်ပပိုင်ဆိုင်မှုတွေကိုရော၊ ကိုယ်လက်အဂါရော
စွန့်နိုင်မှ ပစ္စကဗုဒ္ဓိ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ပြင်ပပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို
ရော၊ ကိုယ်လက်အဂါရော၊ အသက်ရော စွန့်နိုင်မှ ဘုရား
ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

အများကောင်းကျိုးအတွက် အသက်ကိုပါ စွန့်ခဲ့
တဲ့သူမှုသာ ဘုရားဖြစ်နိုင်တာပါ။

ပါရမိဆိတာ

ဖြည့်နေမှ ပြည့်တာပါ

ပါရမိဖြည့်တယ်ဆိုတဲ့ စကားလုံး ခဏာခဏပြောတော့ ပါရမိဆိတာ ဘာလဲလိုမေးလိုက်ရင် ဖြည့်တယ်ချည်းပြောကြတာနော်။ ခုနါလည်း အဲဒီလိုပဲ ဖြေကြတာပဲ မဟုတ်လား။ ပါရမိဆိုတာ ဘာတုံးဆိုတော့ ဖြည့်ကျင့်တာလို့ ပြောကြတယ်။ ပါရမိဆိုတာ ဖြည့်ကျင့်တာ မဟုတ်ပါဘူး။

ပါရမိဆိုတာ ခုနက ပြောခဲ့ပြီးပြီ။ ဘာတဲ့တုံးမြင့်မြတ်သူတို့ရဲ့အလုပ်၊ မြင့်မြတ်သူဖြစ်ကြောင်းအလုပ်၊ သံသရာတစ်ဖက်ကမ်း နိုဗ္ဗာန်ကို ရောက်စေနိုင်တဲ့ အလုပ်။ အဲဒီပါရမိဆိုတာကလည်း အလိုလိုပြည့်သွားတာလား။ ဖြည့်မှ ပြည့်တာလား။ ဖြည့်မှ ပြည့်တာပါ။ ဖြည့်တယ်ဆိုတဲ့

စကားလုံးလေးကို ကြည့်ပြီးတော့ ပါရမီမရှိဘူး ဉာဏ်းမနေနဲ့။ ပါရမီရှိချင်ရင် ခုချက်ချင်း ထဖြည့်လိုက်ပေါ့။

‘တရားအားထုတ်တာ ဒီဘဝ သောတာပန်ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်မယ်။ တရားအားထုတ်ရတာလည်း စိတ်က မတည်ပြုမဲ့ဘူး။ ပါရမီ မပါဘူး ထင်ပါတယ်။ အားမထုတ်တော့ပါဘူး’ ဆိုရင် အဲဒီပါရမီ ဘယ်တော့ ပြည့်မတဲ့။ ပါရမီဖြည့်တယ်ဆိုကတည်းကိုက ဖြည့်မှ ပြည့်တာနော်။ မပြည့်ဘူး ဆိုပြီးတော့ မဖြည့်ဘဲနော်ရင် ဘယ်တော့မှ ပြည့်မှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။

တံစက်မြှုတ်အောက်မှာ ချထားတဲ့ ရေအိုးလေး မိုးရေတစ်စက်ချင်း တစ်စက်ချင်း ကျပေမယ့် ဖြည့်ပါများ တော့ ပြည့်သွားတာပါပဲ။ ဗျားကောင်လေးတွေလည်း ပန်း ဝတ်ရည် တစ်ခါစိုပ် နည်းနည်း နည်းနည်းနဲ့ ကြာတော့ ပျားရည်တွေ အများကြီး ဖြစ်သွားတာပါပဲ။ အုံညွစရာ တောင် ကောင်းတယ်နော်။

ကုန်တာတွေလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ ဥပမာ - မိုင်လိုဘူးတို့ အိုဗာတင်းဘူးတို့ ဘူးအကြီးကြီးထဲကဆိုရင် အစက ဖျော်ခါစဆိုရင် ကုန်မယ်လိုတောင် မထင်ဘူးနော်။ တစ်ယောက်တည်းသောက်တယ်ဆိုရင်ပေါ့။ တစ်နေ့နည်း နည်းနည်းနည်းနဲ့ သောက်သွားတာ ကြာတော့လည်း ကုန်ဘာ

သွားတာပါပဲ။

အဲဒီတော့ ဖြည့်တာလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ နည်း
နည်း နည်းနည်းနဲ့ ဘာမှုဖြစ်မှာ မဟုတ်ပါဘူးလေဆိပ်း
တော့ ဘာမှုမလုပ်ဘဲ မနေပါနဲ့။

တရားအားထုတ်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ‘တစ်နေ့
အနည်းဆုံး ငါးမိနစ်တော့ အားထုတ်ပါ’ ဆိုတာ ဦးဇော်တိုက
အမြဲတမ်း ပြောပါတယ်။ အခုလို တရားပွဲတွေမှာတော့
သိပ်မပြောပါဘူး။ အပြင်မှာတော့ အမြဲတမ်း ပြောပါတယ်။

တစ်နေ့ငါးမိနစ်အားထုတ်လို့ ဘာမှုမထူးဘူးလို့
မထင်နဲ့။ တစ်နေ့ငါးမိနစ်ဆိုတော့ ငါးမိနစ်စာပါရမိတော့
မပြည့်ဘူးလား။ ပြည့်ပါတယ်။ အဲဒီလို နည်းနည်း နည်း
နည်းနဲ့ ဖြည့်သွားတော့မှ ပါရမိဆိုတာက ပြည့်မှာပေါ့။

‘တစ်နေ့ ငါးမိနစ်’ ဆိုတာ တခြားဘာအလုပ်မှ
မလုပ်ဘဲ သီးခြားတရားသက်သက် ရှုမှတ်တာကို ပြောတာ
ပါ။ တခြားအလုပ်တွေ လုပ်ရင်းနဲ့လည်း ကြိုးကြားကြိုးကြား
တစ်စက္ကနဲ့ရ တစ်စက္ကနဲ့ ရှုမှတ်သွားမယ်ဆိုရင် ပါရမိက
ခဏခဏ ဖြည့်နေတဲ့အတွက် ခဏခဏ ပြည့်နေတော့မှာ
ပါပဲ။

တရားအားထုတ်တဲ့အလုပ်နဲ့လည်း ပါရမိဖြည့်ရ
မှာပါပဲ။ ဒါနာ၊ သီလာ၊ ဝေယျာဝစ္စ၊ တရားနာ၊ တရားဟော

စတဲ့ ကုသိလ်အလုပ်တွေနဲ့လည်း ပါရမီဖြည့်ရမှာပါပဲ။
ကိုယ်အားသန်ရာ ကုသိလ်အလုပ်တွေကို စွမ်းနိုင်
သလောက် လုပ်ရင်း တရားဘာဝနာလေး တွဲအားထုတ်
သွားမယ်ဆိုရင် ပါရမီတွေ တဖြည့်ဖြည့်းချင်း ပြည့်ပြည့်
သွားပါလိမ့်မယ်။ ကုသိလ်တစ်ခုမဟုတ် တစ်ခုနဲ့ အမြှတ်း
ပါရမီဖြည့်နေရင် တရားထူးတရားမြတ် ရနိုင်တဲ့အဆင့်
အထိ ပါရမီပြည့်သွားမှာပါပဲ။

လူနှစ်များစွာ ချမ်းသာရေးမြို့၊ အသက်ပေးလို့
ဖြည့်ခဲ့သည် ...

ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ ကဗျာလေးကို စကားလုံး
တစ်လုံးချင်း ခံစားလိုက်မယ်ဆိုရင် ကုန်ကို မကုန်နိုင်တော့
ဘူးနော်။ ဒီနေ့တော့ ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ ကဗျာလေးကို
'အရှင်ဆန္ဒာမိက ခံစားတင်ပြသည်'ပေါ့။ ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးရဲ့ ကဗျာလေးကို ခံစားတင်ပြနေတာနော်။ ပလျင်ပေါ်
ရောက်မှ ခေါင်းထဲပေါ်လာတာလေးတွေကို ခံစားတင်ပြ
နေတာနော်။ ရှည်တယ်လို့တော့ မအောက်မေ့နဲ့။

တရားကိုက ခံစားတင်ပြတဲ့တရားဆိုတော့ ဖိလင်
လာရင် လာသလို ကျယ်ပြန့်သွားမှာပဲနော်။

ကုသိယပြတိင်း

— ଯାହାପ୍ରିତା ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତି —
ବୁଦ୍ଧମୂର୍ତ୍ତିରେ ଯାହାପାଇତୁଗଲୁ ତିପିକାଳର
ଜ୍ଞାନମନ୍ୟ ...

မြတ်စွာဘူရား၊ သာသနာအတွက်ဆိုရင် ငါ
လည်း အသက်ဆုံးစေမယ်၊ အသက်အသေခံမယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာအတွက်မို့ . . .

‘ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ’ ကတော့ ပြောပြီးသား။ ‘သာသနာ’
 ဆိုတာက ဘာတုံး။ အဆုံးအမ။ သာသနာဆိုတာ အဆုံး
 အမ။ ဘုရားတွေ စေတိတွေ ဟူတ်ရဲ့လား။ ဘုန်းကြီးတွေကို
 ပြောတာရော ဟူတ်ရဲ့လား။ မဟုတ်ဘူးနော်။ ဘုန်းကြီးတွေ
 က သာသနာ မဟုတ်ဘူး။ သာသနာ? ဝန်ထမ်း။

ရဟန်း၊ သာမကော၊ ဘုန်းကြီးဆိုတာက ဘာတုံး။
သာသနုဝင်ထမ်း။ သာသနာဆိုတာက မျက်စိနဲ့ မြင်လိုကို
မရဘူး။ ပိဋကတ်စာအုပ်တွေရော သာသနာ ဟုတ်ခဲ့လား။
မဟုတ်ဘူးနော်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမ သာသနာ
တွေကို စကားလုံးတွေနဲ့ တင်ပြထားတာပဲရှိတယ်။ အဲဒီ
စကားလုံးတွေအထဲမှာရှိတဲ့ အဆုံးအမတွေကမှ သာသနာ။
အဲဒီတော့ သာသနာဆိုတာ အဆုံးအမ။ ပုဒ္ဓမြတ်
စွာ သာသနာဆိုတော့ ဘုရားအဆုံးအမပေါ့။ ဘုရားက
ဘာတွေ ဆုံးမခဲ့တုံး။ ဘုရားအဆုံးအမ အနှစ်ချုပ်ဆိုတာ
သိမှာပေါ့။ ဘာတုံး။

သွာပါပသု အကရဏံ၊

ကုသလသု ဥပသမ္မဒါ။

သစိတ္တပရိယောဒါပနံ၊

ဇတ် ပုဒ္ဓိန သာသနံ။

အဲဒီမှာ 'သာသနံ' ဆိုတာ အဆုံးအမကို ပြောတာ
ပဲ။ သွာပါပသု အကရဏံ ဆိုတာ အကုသိုလ်မှန်သမျှ
မပြုလုပ်ပါနဲ့တဲ့။ ကုသလသု ဥပသမ္မဒါ ကုသိုလ်ကို တစ်
ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် ပြည့်စုအောင် ကြိုးစားပါ။ သစိတ္တပရိ-
ယောဒါပနံ၊ မိမိရဲ့ စိတ်ကလေးကို ဖြူစင်အောင် အားထုတ်
ပါ။ ဇတ် ပုဒ္ဓိန သာသနံ၊ အဲဒီ(၃)ချက်သည် ဘုရားတိုင်း

ဘုရားတိုင်းရဲ့ အဆုံးအမပါပဲ။

ဆောင်ပုဒ်လေး ရှိနေအောင် ကြားနေရတာပါပဲ။ ‘မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်၊ ဖြူအောင်စိတ်ကိုထား’ တဲ့။ ခုနိဂုဏ်ကို ဆောင်ပုဒ်လုပ်ထားတာပါပဲ။ ဘုရားတိုင်းရဲ့ အဆုံးအမဟာ ‘မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်၊ ဖြူအောင်စိတ်ကိုထား’ ပါပဲ။

အဲဒီတော့ ‘သာသနာပြုတယ်၊ သာသနာပြုတယ်’ ဆိုတာ ဘာလုပ်တာတုံး။ မကောင်းမှုရှောင်တယ်ဆိုရင် သာသနာပြုနေတာပဲ။ ကောင်းမှုတွေ ဆောင်နေတယ်ဆိုရင် သာသနာ ပြုနေတာပဲ။ စိတ်ကို ဖြူစင်သန့်ရှင်းအောင် ကြီးစားနေတယ်ဆိုရင် သာသနာပြုနေတာပဲနော်။

ဘုရားတည်တာ သာသနာပြုတာလား။ ကျောင်းဆောက်တာ သာသနာပြုတာလား။ ကျယ်ကျယ်ပြောနော်။

ဦးဇုံးတို့ ပါဉ္မာဏပေနယ်ပယ့်နဲ့ မြန်မာမှုနယ်ပယ် ခဲ့ပြောရမှာပေါ့။ ပါဉ္မာဏပေနယ်ပယ့်နဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင် တော့ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမတိုင်း လိုက်နာပြုကျင့်နေရင် သာသနာပြုတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ပါဉ္မာဏ ဆိုရင်တော့ သတ္တုသာသနကရော ။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမကို လိုက်နာပြုကျင့်ရာရောက်တယ်။

ဥပမာ - စေတီတော်ရင်ပြင်မှာ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း

ဝင်းထဲမှာ တံမြက်စည်းလှည်းနေတယ်ဆိုရင်ပဲ သဏ္ဌာ-
သနကရော - မြတ်စွာဘူရားရဲ့ အဆုံးအမကို လိုက်နာပြု
ကျင့်ရာရောက်တယ်။ ဘူရားအဆုံးအမအတိုင်း ပြုတယ်
သာသနာပြုတယ်လို့ တိုက်ရိုက်ဟောထားတာ ရှိတယ်နော်။

စေတီရင်ပြင်မှ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်အိမ်ဘေး တံ
မြက်စည်းလှည်းနေတယ်ဆိုရင်လည်း သာသနာပြုနေတာ
ပဲ။ တံမြက်စည်း လှည်းခြင်းရဲ့ အကျိုးတွေကို မြတ်စွာ
ဘူရား ဟောထားတယ်လေ။ တံမြက်စည်းလှည်းတဲ့အလုပ်
ဟာ လုပ်သင့်တဲ့အလုပ်လို့ ဆုံးမမထားဘူးလား။ ဆုံးမထား
တယ်။ အဲဒီအဆုံးအမအတိုင်း တံမြက်စည်းလှည်းတဲ့
အလုပ် လုပ်တာ သာသနာပြုတာပေါ့။

တံမြက်စည်းလှည်းရင် ကိုယ်လည်း စိတ်ကြည်
တယ်၊ သူများလည်း စိတ်ကြည်တယ် . . . စသည်အားဖြင့်
တံမြက်စည်းလှည်းခြင်းရဲ့ အကျိုးတွေကို ဟောထားတယ်။
တံမြက်စည်းလှည်းတဲ့အကျိုးကို ဟောထားတယ်ဆိုရင်
တံမြက်စည်းလှည်းတဲ့အလုပ် လုပ်ပါလို့ တိုက်ရိုက်မပါ
တောင်မှ လှည်းရမယ်ဆိုတာ မသိရဘူးလား။ သိရတယ်။
ဒါကြောင့် ကိုယ့်အိမ်ကိုယ် တံမြက်စည်း လှည်းနေတာက
လည်း သာသနာပြုနေတာပါပဲ။ ဒါက ပါ၌စာပေရဲ့ တိုက်
ရိုက်အသုံးအနှစ်နဲ့ပေါ့နော်။

ဘုရားရဲ့ အဆုံးအမကို လိုက်နာပြုကျင့်နေတာ
ဟာ သာသနာပြုတာပါပဲ။ မကောင်းမှုတွေ ရှောင်နေတယ
ဆိုရင် သာသနာပြုတာပဲ။ ကောင်းမှုတွေ ဆောင်နေတယ
ဆိုရင် သာသနာပြုတာပဲ။ စိတ်ကို ဖြူစွင်သန့်ရှုင်းအောင်
ကြီးစားနေတယ်ဆိုရင် သာသနာပြုတာပဲ။ ဒါ ပါဋ္ဌစာပေ
နယ်ပယ်အတိုင်း သုံးလိုက်တာ။

ပါဋ္ဌစာပေနယ်ပယ်အတိုင်း ပြောမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်
အတွက် သာသနာပြုတာရယ်၊ သူများအတွက် သာသနာ
ပြုတာရယ် ဆိုပြီးတော့ ရှိပါတယ်။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကျင့်
တာဆိုရင်တော့ ကိုယ့်အတွက်ကိုယ် တစ်ကိုယ်ရေသာသနာ
ပြုတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။

ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ကပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ကိုယ့်နဲ့ လက်
လျမ်းမီတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ဒီအတိုင်း ကျင့်ကြံကြီးကုတ်
အားထုတ်နိုင်အောင် နည်းပေးလမ်းပြ ဆုံးမပေးတယ်၊ ဖြန့်
ဝေပေးတယ်ဆိုရင်တော့ သူတစ်ပါးအတွက် သာသနာပြု
တယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။

လိုရင်းလေး ပြန်ပြောကြစို့၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ဘုရား
အဆုံးအမအတိုင်း လိုက်နာပြုကျင့်နေရင်လည်း သာသနာ
ပြုတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ သူတစ်ပါးတို့ ဘုရားအဆုံးအမ^၁
အတိုင်း လိုက်နာပြုကျင့်နိုင်အောင် ဘုရားအဆုံးအမတွေ

ဖြန့်ဝေပေးရင်လည်း သာသနာပြုတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။
ဒါက ဘုရားဟော ပါဋ္ဌာပေနယ်ပယ်မှာသုံးတဲ့ အဓိပ္ပာယ်။

မြန်မာမှုနယ်ပယ်မှာသုံးတဲ့ သာသနာပြုတယ်ဆို
တာကျေတော့ ဘုရားတည်တာတို့၊ ကျောင်းဆောက်တာတို့
သာသနာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ကုသိုလ်တွေ ပြုနေတာကိုပဲ သာ
သနာပြုတယ်လို့ ပြောနေကြတာနော်။ သာသနာအကျိုး
သယ်ပိုးရွက်ဆောင်တာ မှန်သမျှကို သာသနာပြုတယ်
ပြောကြတာပေါ့။ အဲဒီတော့ အဲဒီအတိုင်းပဲ ပြောသွားရမှာ
ပေါ့။ ဝါဟာရဆိုတာက လောလောဆယ်သုံးနှစ်းနေတဲ့
လောလောဆယ် ထင်ရှားနေတဲ့ စကားလုံးအတိုင်း သုံးရ
တာကိုး။

ဒီတော့ ‘သာသနာပြု’ ဆိုတဲ့ မြန်မာစကားကို
‘သာသနာဆိုတာ ဘုရားအဆုံးအမ’ ဆိုတဲ့ ပါဋ္ဌာဓိပ္ပာယ်နဲ့
ရောသမမွေးပြီး ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ သာသနာပြုတာရယ်။
ကုသိုလ်ပြုတာရယ်လို့ နှစ်မျိုးခွဲပြောမှုရမယ်။ ဘာပြုတာနဲ့
ဘာပြုတာတဲ့တုံး။ သာသနာပြုတာနဲ့ ကုသိုလ်ပြုတာ။

သာသနာဆိုတာ ဘုရားအဆုံးအမ။ ဒါကြောင့်
ဘုရားအဆုံးအမ ပြန့်ပွားအောင် ပြုလုပ်တာကို သာသနာ
ပြုတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဘုရားအဆုံးအမ ပြန့်ပွားအောင်
လုပ်တာမဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ကုသိုလ်ရအောင်

လုပ်တာ၊ ဒါမှုမဟုတ် ကိုယ်ရော၊ သူတစ်ပါးရော ကုသိုလ်
ရအောင် လုပ်တာကိုတော့ ကုသိုလ်ပြုတယ်လို့ ခေါ်ပါ
တယ်။

ဒါ လောကသုံးစကားကို ခွဲပြောလိုက်တာပါ။ ဓမ္မ^၁
သုံး စကားအနေနဲ့ကတော့ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ကုသိုလ်ပြု
နေတာကိုလည်း သာသနာပြုတယ် ခေါ်တာပါပဲ။ ကိုယ့်အ^၂
တွက်ပဲ ကုသိုလ်ပြုပြု၊ အများအတွက်ပဲ ကုသိုလ်ပြုပြု^၃
ဘုရားအဆုံးအမ (သာသနာ)နဲ့ ကိုက်ညီရင် သာသနာပြု
တယ်လို့ ခေါ်နိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အရပ်သုံးစကား ‘သာသနာပြုတယ်’ ဆို
တာက မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာတော်ကြီး အရှည်
တည်တဲ့ တိုးတက်ပြန်ဖွားအောင် လုပ်တာကို ခေါ်နေတာ
ဆိုတော့ ကုသိုလ်ပြုတာ မှန်သမျှကို သာသနာပြုတယ်လို့
ပြောလို့ မရပါဘူး။ သာသနာဆိုတာ ‘ဘုရားအဆုံးအမ’^၄
ဖြစ်လို့ ဘုရားအဆုံးအမ ထိန်းသိမ်းတဲ့အလုပ်၊ ဖြန့်ဝေတဲ့
အလုပ် တို့က်ရိုက်လုပ်တာကိုပဲ သာသနာပြုတယ်လို့ ပြော
လို့ရပါတယ်။

ဘုရားတည်တယ်ဆိုတော့ ကုသိုလ်ပြုတာလား၊
သာသနာပြုတာလား။ ကုသိုလ်ပြုတာ။ ကိုယ်ကုသိုလ်ရဖို့
အတွက်ပဲ။ သူများတွေ ဘုရားဖူးစေချင်လို့ ကုသိုလ်ပြုစေ

ချင်လိုဆိုရင်လည်း သူတစ်ပါး ကုသိုလ်ရဖိုအတွက်ပဲ။ ဘုရားတစ်ဆူဖြစ်သွားလို ဘုရားရဲ့ အဆုံးအမ ပြန့်ပွားသွားရဲ့လား။ မပြန့်ပွားပါဘူးနော်။

ဘုရား အဆုံးအမ . . . ဘယ်လိုကျင့်ရမယ်၊ ဘယ်လိုကြံရမယ်၊ ဘယ်လိုအားထုတ်ရမယ်။ အဲဒီ ဘုရားအဆုံးအမတွေကို ပြန့်ပွားအောင် လုပ်တာမှ သာသနပြုတယ်လို ခေါ်တာ။

ဘုရားတည်တယ်ဆိုတာကတော့ ဘုရားကို လာပြီးတော့ ဆည်းကပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘုရားဂုဏ်တော်တွေပွားကြမယ်။ သောက်တော်ရေတွေ ကပ်ကြမယ်။ ရွှေသက်န်းတွေ ကပ်ကြမယ်၊ ပန်းတွေ ကပ်ကြမယ်၊ အမွှေးနဲ့သာတွေ ထွွန်းညီပူဇော်ကြမယ်။ အဲဒီလို လူတွေ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြဖို့ ဖန်တီးပေးထားတာ။

ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်းပဲ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဓာတ်တွေမွေတော်တွေကို ပူဇော်တာဖြစ်လို ကုသိုလ်ပြုတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဓမ္မနယ်ပယ်က သုံးတဲ့စကားလုံးအတိုင်း ဆိုရင်တော့ ဘုရားတည်တဲ့အလုပ်ဆိုတာလည်း လုပ်သင့် လုပ်ထိုက်တဲ့အလုပ်ပဲ။

ဘုရားနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ရွှေသက်န်း ကပ်တာတို့၊ ရေကပ်တာ၊ ပန်းကပ်တာ ဒါတွေက

လည်း လုပ်သင့်တဲ့အလုပ်တွေ ဖြစ်နေတော့ အဲဒါလုပ်တာ
လည်း သာသနာပြုတယ်လို့ ပြောမယ်ဆိုရင်လည်း ပြောလို့
ရတာပါပဲ။ အဲဒီတော့ ဘုရားတည်တာလည်း သာသနာပြု
တာပါပဲ။ ဒါက ပါဋ္ဌာန်ယ်ပယ်အနေနဲ့ပြောတာ။

မြန်မာနယ်ပယ်အနေနဲ့ကျတော့ ကုသိုလ်ပြုတာ။
ကျောင်းဆောက်တယ်ဆိုတာကလည်း ကုသိုလ်ပြုတာပါပဲ။
ကျောင်းကြီးက ဘုရားအဆုံးအမကြီးမှ မဟုတ်တာ။ သာ
သနာပြုတယ်ဆိုတာ ဘုရားရဲ့ အဆုံးအမလေး ပျုံနှုန်းသွား
အောင် ဖြန့်ဝေပေးတာကို သာသနာပြုတယ်လို့ ခေါ်တာ
ပါ။ ဒီတော့ ကျောင်းကြီးဆောက်တယ်ဆိုတာလည်း သာ
သနာပြုတာမဟုတ်ဘူး။ ကုသိုလ်ပြုတာ။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီဆောက်တဲ့ကျောင်းက ပရိယတို့သာ
သနု့အလုပ် လုပ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ပဋိပတ္တိသာသနု့အ
လုပ် လုပ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အဲဒီပရိယတ်၊ ပဋိပတ်အလုပ်
တွေ လုပ်နိုင်ဖို့အတွက် လျှော့ဒီန်းတာဆိုရင်တော့ . . . အဲဒီ
ကျောင်းဆောက်တာကိုလည်း သာသနာပြုတယ်လို့ ခေါ်
နိုင်ပါတယ်။ တို့က်ရိုက်သာသနာပြုတာတော့ မဟုတ်ဘူး
ပေါ့။ သွယ်ဝိုက်သာသနာပြုတယ်လို့ ခေါ်တယ်။

ဒဲ့ကြောင့် ဦးလေးတို့ စာအုပ်တွေမှာ ဓမ္မဒါနအလှုံ။
ရှင်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာမျက်နှာမှာဆိုရင် အမြဲတမ်းရေးထား

တယ်။ စာမျက်နှာနံပါတ်(၄)မှာ။ ဒကာ ဒကာမတွေ လူ။ ဒါန်းထားကြတဲ့ ဓမ္မဒါနကို 'တရားအလူ။ ပညာပါရမိအလူ။ တိုက်ရိုက်သာသနာပြုအလူ။' လို့ ရေးထားတယ်။ 'သာသနာပြုအလူ။' လို့ ရိုးရိုးမရေးဘဲနဲ့ ဘယ်လို့ရေးထားတုံး။ 'တိုက်ရိုက်သာသနာပြုအလူ။'

ဒီစာအုပ်ကို ဖတ်လိုက်ရင် ဘုရားအဆုံးအမတွေ သိရမယ်။ ဒီစာအုပ်ထဲမှာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမတွေ ရေးထားတာ မဟုတ်ဘူးလား။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမတွေကို သူတစ်ပါးကို တိုက်ရိုက်ဖြန့်ဝေပေးတာမို့လို့ ဒီလို့ ဖြန့်ဝေဖို့လျှော့အလူ။ဟာ တိုက်ရိုက်သာသနာပြုအလူ။ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘုရားအဆုံးအမ ပြန့်ပွားအောင် လုပ်နေတဲ့ ဆရာတော်၊ သံယာတော်တွေ၊ ရဟန်းသာမဏေတွေ အတွက် ကျောင်းဆောက်တာ၊ ဆွမ်း သက်န်း ကျောင်းဆေး ပစ္စည်းလေးပါး လူ၍တာကျေတော့ သွယ်ဝိုက်သာသနာပြုအလူ။ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကုသိုလ်ပြုတာနဲ့ သာသနာပြုတာနဲ့ ဒီလောက်ပြောလိုက်ရင် သိပြီပေါ့။ သာသနာပြုတယ်ဆိုတာက ဘုရားရဲ့ အဆုံးအမတွေ ပြန့်အောင်လို့ လုပ်တာ။ ဥပမာ - တရားတိပ်ခွဲဌားတယ်၊ တရားစာအုပ်ဌားတယ်။

တရားတိပ်ခွဲ အပြတ်လျှောက်၊ တရားစာအုပ် အပြတ်လျှောက်
တယ်။ အဲဒီလိုဆိုရင်တော့ ဘာလုပ်တာတုံး။ သာသနာပြု
တာ။

တိပ်ခွဲတွေ၊ စာအုပ်တွေ မဟုတ်ဘဲနဲ့ ကိုယ်က
အရှင်လတ်လတ် ကိုယ့်ပါးစပ်နဲ့ကိုယ် ဒါတွေ ဒီလိုရှိတယ်
ဟိုဟာတွေ ဟိုလိုရှိတယ်ဆိုပြီးတော့ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ရဲ့
သဘောတရားတွေ ကိုယ်နဲ့ နီးစပ်ရာကို တစ်ဆင့်ဖြန့်ဝေ
ပြောတာကလည်း သာသနာပြုတာပဲ။

သာသနာပြုတယ်ဆိုလို အခုလို ပလ္လာင်ပေါ်တက်
ပြီးတော့ ဟောမှ သာသနာပြုတာ မဟုတ်ဘူးနော်။ စာသင်
တိုက်မှာ တကြော်ကြော်နဲ့ အော်ပြီးတော့ ပရီယတ္ထိတွေ
ရွှေတ်အံ့မှ သာသနာပြုတယ်လို့ခေါ်တာ မဟုတ်ဘူးနော်။
လူဝတ်ကြောင်နဲ့လည်း သာသနာပြုလို ရပါတယ်။ ဘုရားရဲ့
အဆုံးအမတွေကို ကိုယ်သိသလောက် တစ်လုံးသိ တစ်လုံး၊
တစ်ခုသိ တစ်ခု ဖြန့်ဝေပေးမယ်ဆိုရင် သာသနာပြုတယ်
ခေါ်တာပါ။

ဦးဇော်တို့သီ ဓည့်တွေ့ချိန်မှာလာတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာ
မတွေ့ဆိုရင် ပြောရတယ်။

‘ဦးဇော်တို့က စာလည်းရေး၊ တရားလည်း ဟော
ပြီးတော့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေအတွက် တရား ဖြန့်ဝေပေးနေ

တာပဲ။ အခုလောလောဆယ် ဘာမှုပြာနေစရာ မလိုပါဘူး။ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကပဲ ကိုယ်သိထားတဲ့ဟာလေးတွေ ပြောကြပါ။ ကိုယ်လျှောက်ချင်တာလေးတွေ လျှောက်ကြပါ'

အဲဒီလို ဦးဇိုးတို့က ခွင့်ပေးထားတာနော်။ ‘မေးစရာရှိရင်လည်း မေးပါ’ လို့ ခွင့်ပြုထားတာပေါ့။

ညျှော့တွေ.ချိန်မှာ ကိုယ်က ပြီး တရားစကား မပြောပါဘူး။ သူတို့ လျှောက်ထားတဲ့အချက်တွေ၊ မေးတဲ့ မေးခွန်းတွေကို မူတည်ပြီးတော့ပဲ တရားစကားပြောပေးပါတယ်။ အခြေအနေ အချိန်အခါအရ ကိုယ်က စပြောပေးသင့်တဲ့ တရားစကား ရှိရင်တော့လည်း ကိုယ်က စပြောရတာပေါ့လေ။

ဒါကြောင့် ဦးဇိုးတို့က ကိုယ့်ဆီလာတဲ့ ဒကာ ဒကာမတွေကို အမြှေတမ်းပြောတယ်။

‘ငုတ်တုတ်ကြီးထိုင်ပြီးတော့ ဒီအတိုင်း မနေကြပါနဲ့။ လျှောက်စရာရှိတာ လျှောက်ပါ၊ မေးစရာရှိတာ မေးပါ’

အဲဒါ တချို့ကျတော့လည်း ကိုယ်နာထားတဲ့ တရားလေးတွေ၊ ကိုယ့်ဘဝပတ်ဝန်းကျင်က အတွေ.အကြုံလေးတွေကို ဝေဝေဆာဆာနဲ့ စီကာပတ်ကုံး လျှောက်ကြတာပေါ့။ ကိုယ့်အတွေးအခေါ်၊ ကိုယ့်အယူအဆလေးတွေနဲ့ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီးတော့လည်း ဝေဖန်ဆွေးနေးကြတာပေါ့။

တချို့များ ပြောလိုက်တာ ‘တော်ပါတော့၊ တစ်ခန်းရပ်ကြစိုး’ ဆိုပြီးတော့ တားကိုယူရတာ။ ပြောလိုကို မကုန်နှင့်ဘူးလေ။ လာလိုက်တယ်ဆိုတာနဲ့ ဘုန်းဘုန်းဘူးဘယ်လိုဘယ်ညာ့၊ မှတ်သားစရာလေးတွေချည်းပါပဲ။

တချို့ကျတော့လည်း ရောက်တယ်ဆိုတာနဲ့ ငုတ်တုတ်ပဲ ထိုင်နေတာ။ ဘာမှုကို မပြောတော့ဘူးနော်။ အဲဒါကိုယ်က စပြီးတော့ ပြောပေးရ။ လမ်းဖွင့်ပေးရ။ သူက ဘာမှုမပြောတော့လည်း ကိုယ်ကပဲ ပြောရတော့တာပေါ့လေ။

ကိုယ်သိထားတဲ့ တရားဓမ္မ အဆုံးအမလေးတွေ ကို လက်လှမ်းမိသလောက် ဖြန့်ဝေပါ။ ဒါဆိုရင် သာသနာ ပြုတာပဲ။

အခု တရားနာပရီသတ်များက ကုသိုလ်ပဲ ပြုချင်တာလား။ ကုသိုလ်ရော၊ သာသနာရော ပြုချင်တာလား။ နှစ်ခုစုစုပေါ်လုံး? ဟုတ်လား။ လောဘမကြီးလွန်းဘူးလား။ လောဘမကြီးပါဘူး။ ကုသိုလ်လည်း ပြုရပါမယ်။ သာသနာလည်း ပြုရပါမယ်။

လုပ်သင့်လိုလုပ်တာဘယ်သူဘာပြောပြော

နောက်မဆုတ်ပါနဲ့

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာအတွက်မို့ ငါပါအသက်
ဆုံးစေမည် ...

သာသနာအတွက်ဆိုရင် အသက်ဆုံးရင် ဆုံးသွား
ပါစေ။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဂန္ဓာရုံးဆရာတော်ဘုရားကြီး
က အဲဒီစိတ်ဓာတ်။ ပါးစပ်ကလည်း ထုတ်ဖော်ပြီးတော့
ကြွေးကြော်သလို ကိုယ်တိုင်လည်း အလုပ်လုပ်ခဲ့တာပါပဲ။

သာသနာဆိုတာ အမှန်ကတော့ အဆုံးအမ အား
လုံးနဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။ ‘သာသနာ’ ဆိုတဲ့ ပါဋ္ဌက ‘အဆုံးအမ’
လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်လေ။ အများပြာအနေနဲ့ ရဟန်း
သံယာတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သာသနာ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာဆိုပါ

အရှင်ဆန္ဂာဓိက .....

တော့။ ဒီသာသနာနဲ့ ပတ်သက်လိုရှိရင်လည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ကိုယ့်ရဲ့ အယူအဆကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရဲရဲတင်းတင်း တင်ပြတာပဲ။ ပြတ်ပြတ်သားသား တိတိကျကျပြောပြောတာပဲ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အယူအဆကို လက်မခံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရှိတယ်။ လက်မခံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အမျိုးမျိုးပြောကြတယ်။ ကဲ့ရဲ့ကြတယ်။ စွပ်စွဲကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မကြောက်ပါဘူး။ ‘ကိုယ့်မှန်တာလုပ်တာပဲ။ ဘုရားအလိုတော်ကျ လုပ်တာပဲ’ ဆိုပြီးတော့ မကြောက်ပါဘူး။

‘ကိုယ့်ဒီလိုလုပ်လို့ ကိုယ့်ဒီလိုပြောလို့ ကိုယ့်ဒီလိုရေးလို့ လာသတ်သွားမယ်ဆိုရင်လည်း သတ်ပါစေ။ အသက်ပေးလိုက်မယ်’ ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်ရှိပါတယ်။ မိမိရဲ့ အသက်နဲ့ ခန္ဓာကို မြတ်စွာဘုရားရှင်ထဲ အပြီးအပိုင် အပ်ထားလိုက်တယ်။ မိမိရဲ့ အသက်နဲ့ ခန္ဓာကို ဘုရားသာသနာကို အပြီးအပိုင် လျှော့နိုးထားလိုက်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာအတွက်မို့ ဝါပါအသက် ဆုံးစေမည်။ နောက်မဆုတ်ပေါင် ခုလိုတွေးလိုတဲ့။

‘နောက်မဆုတ်ပေါင်’ ဆိုတဲ့စကားလေးကလည်း ဘယ်လောက်ကောင်းထားတုံးနော်။ ကလေးဆန်ဆန် နွဲပြီး

ပြောသလိုလို ဘာလိုလိုလေး။ ‘နောက်မဆုတ်ဘူး’ ဆိုတဲ့ စကားကို ‘နောက်မဆုတ်ပေါင်’ လို့ ပြောလိုက်တော့ ဒေါသ သံ မပါတော့ဘူး။ ပြတ်သားမှုနဲ့ နှီးညံ့မှု ရောစပ်ထားတဲ့ လေသံလေးပေါ့။

‘တို့ကတော့ သာသနာအတွက် ကိုယ်မှန်တယ် ထင်လို့ လုပ်တဲ့အလုပ်တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘယ်သူဘာပဲ ပြောပြော၊ ဘယ်သူဘယ်လိုပဲ တိုက်ခိုက်တိုက်ခိုက်၊ နောက် မဆုတ်ပေါင်’ တဲ့။ နှုတ်ခမ်းလေး စူးသွားတာတောင် မျက်စိ ထဲ မြင်လိုက်သေးတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး နှုတ်ခမ်းလေး စူးသွားတယ် လို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူးနော်။ ‘နောက်မဆုတ်ပေါင်’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးလေးရဲ့ သဘာဝကို ပြောတာ။ နှုတ်ခမ်းလေး စူးပြီး ချစ်စနီးလေး ပြောမယ်ဆို ပြောလို့ရတာကိုး။ ‘နောက် မဆုတ်ပေါင်’ ခေါင်းစဉ်နဲ့ တရားတစ်ပုံး ဟောဖို့တောင် ကောင်းနေပြီနော်။

အခု တရားနာပရိသတ်များက ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ကဗျာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ရိုးနေပေ မယ့် ဒီတရားလေး နာရင်း၊ ဒီအဓိပ္ပာယ်လေး နှုလုံးသွင်းရင်း ကိုယ့်ဘဝနဲ့ စပ်ဟပ်ပြီး ကြည့်ရမှာ။

‘ငါဘဝမှာ သာသနာအတွက် ဘာတွေ လုပ်ခဲ့သ

လဲ။ သာသနာအတွက် လုပ်တဲ့အခါ ဘယ်လိုအခက်အခဲ
တွေ ကြုံခဲ့သလဲ။ ဘယ်လိုဝေဖန်တာတွေ ခဲ့ရဖူးသလဲ။
အဲဒါတွေမှာ ငါ နောက်ဆုတ်ခဲ့ဖူးသလား။ ‘နောက်မဆုတ်
ပေါင်’ ဆိုပြီးတော့ ရှုံးတိုးပြီးတော့ ရဲရဲတင်းတင်း လုပ်ခဲ့သ
လား’။ ပြန်စဉ်းစားရမှာနော်။

‘ဒကာကြီး ဦးလူမော် နောက်ဆုတ်ခဲ့သလား’

‘နောက်မဆုတ်ခဲ့ပါဘူးရား’

နောက်မဆုတ်ခဲ့ဘူးဆိုရင်လည်း ‘နောက်မဆုတ်
ပေါင်’ ပေါ့။ ကံမြင့်မှာ(စမ်းချောင်း၊ ကံမြင့်ကျောင်းတိုက်)
တရားပွဲတွေကလည်း ပုမ်းမျှခြင်း သုံးရက်တစ်ပွဲနှင့်နှစ်
ကျင်းပနေတာ။ အဲဒီလို ကျင်းပနေတော့ တရားသိပ်ဝါသ
နာ မပါတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အပြစ်မပြောဘူးလား။ ‘တရားပွဲ
များကို မတရားကျင်းပနေပါသည်’ ဆိုပြီးတော့လေ။ ‘တရား
ပွဲများကို မတရားကျင်းပနေပါသည်’ ဆိုပြီးတော့ တိုင်တဲ့
တော့တဲ့သူတွေ မရှိဘူးလား။ ရှိတာပဲ။

ဒါပေမဲ့ ကိုယ်က နောက်မဆုတ်ပေါင်နဲ့ ဟောခဲ့
တာ ဘယ်နှဲပွဲရှိပြီတဲ့ဗျား။ ပွဲပေါင်း ငါးရာတောင်ရှိသွားပြီ။
(၂၀၀၂ ဒီဇင်ဘာလအထိ)။ အဲဒါ ဘူးစိတ်ဓာတ်ပါပဲ။
မြတ်စွာဘူးရားက နောက်ဆုတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ ထင်နေလို့
လား။ နောက်မဆုတ်ပေါင်ပဲနော်။ နောက်မဆုတ်ဘူးနော်။

ဒါဘုရားအလောင်းတော် ပါရမိဖြည့်စဉ်ကတည်းက ဘယ်
တော့မှ နောက်မဆုတ်ခဲ့ဘူး။

ဘုရားဖြစ်ပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာလည်းပဲ လုံးဝ
နောက်မဆုတ်ပါဘူး။

မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမကို သာသနာလို့
ခေါ်ပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင်လည်း ကိုယ့်ရဲ့
အဆုံးအမတွေကို ကိုယ်တိုင်လည်း ဖြန့်နေတာဆိုတော့
ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင် သာသနာပြုနေတာပါပဲ။ သာသနာ
အတွက် အခက်အခဲတွေ၊ အနှောင့်အယုက်တွေ အမျိုးစုံကြုံ
ရတာပေါ့။ ကဲ့ရဲ့တာတွေ၊ ဆဲနေးတာတွင် မကဘူး။ ခဲ့တွေနဲ့
ပေါက်၊ တုတ်တွေနဲ့ ပစ်တာတောင် ခံရတယ်။ ဒီလိုအခက်
အခဲတွေတောင် ကြံဖူးသေးတာနော်။ ဒါပေမဲ့ နောက်မ
ဆုတ်ပါဘူး။ ရှုံးဆက်ပြီးတော့ သွားတာပါပဲ။ ရှုံးဆက်ပြီး
တော့ ဟောတာပါပဲ။

တစ်နေရာမှာ ဒီလိုပဲ ဆဲကြဆိုကြ၊ ရိုက်ကြနှုက်ကြ၊
ခဲ့တွေနဲ့ပေါက်ကြ ဆိုတော့ အရှင်အာန္တာက ...

‘ဒီမြို့မှာ မဟောပါနဲ့တော့။ ဒီမြို့မှာ သာသနာ
မဖြန့်ပါနဲ့တော့။ ဒီမြို့မှာ သာသနာမပြုပါနဲ့တော့။ တခြား
မြို့သွားကြရအောင်’

ဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ...

‘ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ သင်သွားတဲ့ မြို့မှာ ဒီလိုပဲ
ဆဲတာရိုက်တာကြိုတော့ ဘယ်လိုလုပ်မတဲ့’

‘နောက်တစ်မြို့၊ ပြောင်းတာပေါ့ဘူး၊’

အရှင်အာနန္ဒာက ပြဿနာကို ရှောင်ချင်တာကို
နော်။ မြတ်စွာဘူးရှင်က . . .

‘မဟုတ်ဘူး အာနန္ဒာ။ အဲဒီလိုရှောင်နေရင် ပြ-
ဿနာတွေက ဘယ်တော့မှ ဆုံးမှာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ဒီမှာ
ဖြစ်တဲ့ပြဿနာ ဒီမှာတွေင်ရှင်းမယ်’

ဘာတဲ့တဲ့။ ‘ဒီမှာဖြစ်တဲ့ပြဿနာ ဒီမှာရှင်းမယ်’
တဲ့။ ဒါ ဘူးစိတ်ဓာတ်ပါ။ အဲဒီလိုပြောလို့ ဘူးက
ဒေါသနဲ့ ပြောတယ်လို့ မယူဆနဲ့နော်။ ဒေါသနဲ့ ပြောတာ
မဟုတ်ဘူး။ ဉာဏ်နဲ့ ပြောတာ။ ဒေါသသံ မဟုတ်ဘူး၊ ပညာ
သံ၊ အသိဉာဏ်ပါတဲ့ စိတ်ဓာတ်ပြတ်သားမှုကို ဖော်ပြတဲ့
အသံ။

အဲဒါ မြတ်စွာဘူးရှင်ရဲ့ တပည့်သား အစစ်ဖြစ်
တဲ့ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘူးကြီးက
လည်း ‘နောက်မဆုံးပေါင်’ တဲ့။ ဆရာတော်ဘူးကြီးရဲ့
စိတ်ဓာတ်ကလည်း နောက်မဆုံးတဲ့ စိတ်ဓာတ်ပါ။ အဂါ
သားလို့ မပြောရဘူးပေါ့။

အဲဒီလိုပြောတော့ အကြောင်းသိတဲ့သူက ရယ်မှာ

ပေါ့။ တရားဟောတဲ့သူကလည်း အဂါသားဖြစ်နေတာကိုး
နော်။ အဲဒီတော့ ဘာပဲပြောပြောပေါ့လေ။ အဂါသား၊ ဓာတ္ထ-
ဟူးသား ဆိုတဲ့အစွဲတော့ မရှိဘူးပေါ့လေ။

ဒါပေမဲ့ ပုထုဇ္ဈာသဘာဝ ကိုယ်က အဂါသားဖြစ်
နေတော့ အဂါသားတွေ ထက်တယ်ဆိုရင် ကိုယ်က သဘော
မကျဘူးလား။ သဘောကျတယ်နော်။ ထက်တာတွေ များ
တာကိုး။ ကိုယ်တော့ မပါပါဘူး။

ဥပမာဆိုပါတော့။ မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
တို့ ဆိုရင်လည်း ‘အရှင်ဇဝန’ ဆိုတော့ အဂါသားပေါ့။
ရွှေကျင်ဂိုဏ်း၊ ရွှေကျင်သာသနာကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့
တဲ့ ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးဆိုရင်လည်း ‘အရှင်ဇ-
ဝရ’ ဆိုတော့ အဂါသား။ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဆိုရင်လည်း ‘အရှင်ဉာဏ်ဇ’ ဆိုတော့ အဂါသား။ ဒါ ဟိုး
ခေတ် အတိတ်က ဆရာတော်ကြီးတွေပေါ့နော်။

ပစ္စဗုံးမှာ ထင်ရှားတဲ့ဆရာတော်တွေကို ကြည့်
လိုက်မယ်ဆိုရင်လည်း သိတရှုဆရာတော်ဘုရားကြီးဆိုရင်
လည်း ‘အရှင်ဉာဏ်သုရ’ ဆိုတော့ အဂါသားပေါ့။ ချမ်းမြှေ့
ဆရာတော်ဘုရားကြီးဆိုရင်လည်း ‘အရှင်ဇနကာဘိဝံသ’
ဆိုတော့ အဂါသားပေါ့။ မဟာမြိုင်တောရဆရာတော်ဆိုရင်
လည်း ‘ဦးဇော်တီက’ ဆိုတော့ အဂါသား။ ဓမ္မဒ္ဓတာ အရှင်

ဆေကိန္ဒြဆိုရင်လည်း အဂါသား။ မဟာတောဓိမြိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးဆိုရင်လည်း ‘အရှင်ဉေးယျမွှေသာမိ’ ဆိုတော့ အဂါသား။ အဲဒီလိုအားဖြင့်ပေါ့လေ။ ထင်ရှားတဲ့ ဆရာတော်တွေထဲမှာ အဂါသားတွေကတော့ အများကြီးပဲပေါ့။

ဒါပေမဲ့ ဦးဇော်တိုကတော့ အဂါလေ အဂါလွှင့်ထဲပါမယ်ထင်ပါတယ်။ ဟို သင်္ကပူပြင်ရှိတယ် မဟုတ်လား။ ရှင်ဘုရင်က သူကလည်း စနေသား။ သာသနာပိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကလည်း စနေသားဆိုတော့ မျှော်ကြီးမတ်ရာတွေကလည်း ‘တပည့်တော်တို့က စနေသားဘုရား’။ ဝန်ကြီးတွေကလည်း ‘တပည့်တော်တို့က စနေသားဘုရား’ နဲ့ လျှောက်တင်ကြတာပေါ့။

အဲဒီနားမှာ တောင်းစားနေတဲ့ သူတောင်းစားကလည်း အသံကြားလို့ ရောက်လာပြီးတော့ ‘ကျွန်တော်လည်း စနေသားပါပဲခင်ဗျာ’ လို့ ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒီမှာ စနေသား သာသနာပိုင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ‘မင်းကတော့ စနေလေ စနေလွှင့်ပဲဖြစ်မှာပါ’ တဲ့။

အဲဒီတော့ စနေသားတိုင်းလည်း ထက်တယ်တော်တယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ အဂါသားတိုင်းလည်း ထက်တယ်တယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ စနေလေ၊ စနေလွှင့် အဂါ

လေ၊ အဂါလွင်(အင်ဂလေ အင်ဂလွင်)တွေလည်း မရှိနိုင်ဘူးလား။ ရှိနိုင်တာပဲ။

အမှန်ကတော့ အဂါမှုရယ်လို့ ထက်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာနေ့သားမဆို ထက်တာပါပဲ။ ဘာနေ့သားပဲဖြစ်ဖြစ် ထက်တဲ့သူက ထက်တာပါပဲ။ နေ့ ခုနစ်နေ့လုံးထဲမှာ ထက်တဲ့သူတွေ ရှိတာချဉ်းပဲနော်။

အခု ဒီတရားပွဲကို ဦးစီးကျင်းပပေးတဲ့ ချွဲပြည်ဟိန်းဆရာတော်ဘုရားဆိုရင်လည်း ဘာနေ့သားတုံး။ အဂါသားတဲ့။ ဟားတာနော်။ ပုံမှန်ပဲ ဆက်ဆံပါ။ မျက်နှာ မလုပ်ပါနဲ့။ ဆရာတော်ဘုရားက တန်လှသား။ အရှင် ခေမာ-သိရိလက္ာရာ။ တန်လှသားလည်း မထက်ဘူးလား။ ထက်လိုက်တာမှ ပြတ်နေတာပဲနော်။ ပြတ်ပြတ်သားသားပါပဲ။ နောက်မဆုတ်ဘဲနဲ့လုပ်တဲ့ ဆရာတော်ပါပဲ။

အဲဒီတော့ တန်လှမှ အဂါမှုရယ်လို့ မဟုတ်ပါဘူး။ ခုနစ်ရက်သားသမီးအားလုံး ထက်တဲ့သူက ထက်တာပါပဲ။ ည့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ည့်တာပါပဲ။

‘နောက်မဆုတ်ပေါင် ခုလိုတွေးလို’ ...

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဘာပဲပြောပြောပေါ့လေ အဂါသားပီပီ ထက်မြှက်တာကတော့ အမှန်ပါပဲ။ သာသနာရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ နောက်မဆုတ်တာကတော့ အများကြီး

ပါပဲ။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ တစ်ဘဝသံသရာနဲ့ တစ်ဘဝ
သာသနာစာအုပ်တွေကို ဖတ်ကြည့်ပေါ့လေ။

လူသိပ်မသိတဲ့ နောက်မဆုတ်တာတွေလည်း ရှိ
သေးတယ်။ ဥပမာဆိုပါတော့။ ကျောင်းတိုက်မှာ တစ်ခါ
တော့ ကျောင်းဆောင်လေးတစ်ဆောင် ဆောက်မယ်ဆို
တော့ ကျောင်းနဲ့မလွှတ်တဲ့ ညောင်ကိုင်းတစ်ကိုင်းကို က-
ပိုရတာပေါ့။ ကပိုတယ်ဆိုတာ ခုတ်တာပေါ့။ ညောင်ကိုင်း
လေးကို ခုတ်ခိုင်းတယ်။

ခုတ်မယ့်ဒကာတွေနဲ့ တချိုကိုယ်တော်တွေက ဘာ
ပြောလဲဆိုတော့ ‘ဒီညောင်ပင်ကြီးမှာ အင်မတန်တန်ခိုးကြီး
တဲ့ ရှုက္ခစိုးမင်းကြီး နေပါတယ်’ တဲ့။ ဒီညောင်ပင်မှာ ရှုက္ခစိုး
ရှိပါတယ်။ ဟိုလူ ဒီလူကလည်း လာလာပြီးတော့ ပြောကြ
တာပေါ့။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ခုတ်ဖို့ပြောထားတာဆို
တော့ ‘ဒီညောင်ပင်ကြီးက ရှုက္ခစိုးရှိတယ်။ နတ်ကြီးတယ်’နဲ့
လာပြောကြတယ်။ အဲဒီလိုပြောကြတော့ ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးက သစ်ပင်ခုတ်ဖို့ စီမံတဲ့သံယာတွေနဲ့ ခုတ်မယ့်ဒကာ
တွေကို ဘာပြောလဲဆိုတော့ . . .

‘ငါက အစတုန်းက ကိုင်းပဲခုတ်မယ် စိတ်ကူးထား
တာ။ အခုတ်တော့ ဟိုပြော ဒီပြောနဲ့ ဆိုတော့ အမြစ်ကသာ

တူးဖြိုပစ်လိုက်တော့’

‘နှီမြှုရင် ဦးအနက နတ်ကြာက်တယ်လို အပြောခံ
ရမယ်။ နတ်ကြာက်တဲ့ဘုန်းကြီးလို ရာဇဝင်မှာ အပြော
မခံနိုင်ဘူး။ အမြစ်ကသာ လျှန်ပစ်လိုက်တော့’

အဲဒါနဲ့ ဒကာတွေကလည်း ရှကွာစိုးကို တောင်းပန်
ပြီးတော့ အမြစ်ကနေ တူးပစ်လိုက်ရတယ် တဲ့။ နောက်
မဆုတ်တဲ့စိတ်ဓာတ် ဘယ်လောက်များ ကောင်းထားတဲ့
နော်။ ဦးဇော်တို့ကတော့ သိပ်ကြိုက်တာပဲ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သီလ သမာဓိ ပညာနဲ့
ပြည့်စုံတဲ့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ အများလေးစားတဲ့ ဆရာ
တော်ဘုရားကြီးဆိုတော့ ဆရာတော် ဒီလိုလုပ်တာကို အခု
လိုကြားလိုက်ရတော့ အုံပြုပေမယ့် အပြစ်မမြင်ဘူး။ အပြစ်
မပြောချင်ဘူးပေါ့။ လုပ်တဲ့သူက ဆရာတော်ဘုရားကြီးဆို
တော့ ‘နောက်မဆုတ်ဘူး၊ ပြတ်သားတယ်’ လိုပဲ ချိုးကျူးကြ
မှာပဲ။

တကယ်လို ဦးဇော်သာ အဲဒီလို လုပ်မယ်ဆိုရင်
ဘာပြောမတဲ့။ ‘တော်တော် ဒေါသကြီးတဲ့ကိုယ်တော်။
ကောင်းစေချင်လို ပြောတာလည်း လက်မခံဘူး။ ဝေဖန်
တာ၊ အကြံပေးတာကိုလည်း လက်မခံဘူး။ စေတနာမေတ္တာ
ကို နားမလည်ဘူး’။ အဲဒီလိုပြောမှာ သေချာတယ်နော်။

အခုခရာတော်ဘုရားကြီး လုပ်တယ်ဆိုတော့ အပြစ်ပြော
ချင်တဲ့စိတ် ပေါ်လား။ မပေါ်ဘူး။ သဘာဝလည်း ကျနေ
တာကိုးနော်။

နှီမြှုရင် ရွှေကွဲဖိုးရှိနေလို့ မခုတ်နဲ့လို့ပြောရင် ဦးဇန-
က နတ်ကြောက်တယ်။ နတ်ကို အလေးအနက်ထားတယ်လို့
သူများပြောစရာ ဖြစ်သွားမယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာတော်
ဘုရားကြီးက အမြစ်ကနေကို တူးပစ်ခိုင်းလိုက်တာနော်။
တူးပစ်ခိုင်းရုံတွင်ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။

‘နတ်ဆိုတာ ကြောက်စရာ မလိုပါဘူး။ နတ်တွေကို
အယနေစရာလည်း မလိုပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ တချို့နတ်တွေက
တော့ သာသနာတည်စေတဲ့ နတ်တွေကလည်း ရှိသေး
တော့ သာသနာကူညီချင်တဲ့စိတ်ရှိရင် ကူညီပါစေ ဆိုပြီး
တော့ မေတ္တာတော့ ပိုပေးရပါတယ်’

အကူအညီ လိုချုင်လိုရယ်လိုတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။
အကူအညီလိုလို၊ မလိုလို သတ္တဝါတိုင်းကိုတော့ မေတ္တာပို့
ပေးနေရမှာပါပဲ။ နတ်မှ မဟုတ်ပါဘူး။ သတ္တဝါအားလုံး
မေတ္တာပို့ပေးနေရမှာပါပဲ - နော်။

အခုတရားနာပရိသတ်များကရော နတ်ကို မေ-
တ္တာပဲ ပို့တာလား၊ ကိုးကွယ်နေတာလား။ အသံတော်တော်
နည်းတယ်နော်။ အိမ္မာ အုန်းသီးဆွဲထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် တော်

တော်များမှာပါ။ အဲဒါကိုတော့ ဖြူးဆရာတော်ဘုရားဟော
ထားတဲ့ တရားတွေကိုသာ ပြန်နာပေတော့နော်။

နတ်တွေကို ကိုယ်ကုသိလ်ကောင်းမှုပြုတိုင်း အမျှ
ဝေပေးမယ်၊ မေတ္တာပို့ပေးမယ်ဆိုရင် အုန်းသီးဆွဲနေစရာ
မလိုပါဘူး။ နတ်တွေက ချစ်လိုက်တာမှ လွန်ရောနော်။
ချစ်လိုက်တာမှ တုန်လိုပဲ။ ကိုယ့်ရဲ့ စီးပွားသွာတွေ ပြည့်စုံ
အောင်၊ ရာထူးဌာနနှစ်ရတွေ တည်ဖြေအောင်၊ တိုးတက်
အောင် စောင့်ရှုာက်မှာပါပဲ။

အဲဒီတော့ နတ်တွေကို မေတ္တာပို့၊ အမျှဝေရင်
လုံလောက်ပါတယ်။ ကိုးကွယ်နေစရာ မလိုပါဘူး၊ ရှိခိုးနေ
စရာလည်း မလိုပါဘူး။ အမှန်ကတော့ နတ်ကတောင်မှ
လူကို ပြန်ပြီးရှိခိုးတာပါ။ ကိုယ်က ငါးပါးသီလ လုံတဲ့သူဆို
ရင်တော့ ရိုးရိုးနတ် မပြောနဲ့။ သိကြားမင်းတောင်မှ ရှိခိုးရ
တယ်။

သိကြားမင်းက ငါးပါးသီလလုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ တရား
ကျင့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ မိဘကျေးဇူးဆပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ သားမယားကို
တရားတဲ့နည်းနဲ့ လုပ်ကျွေးမြှုစုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အမြဲတမ်း
ရှိခိုးနေပါတယ်။

သိကြားမင်း ရှိခိုးခံနေရတဲ့ သူတော်ကောင်းပုဂ္ဂိုလ်
က ဘူးကြောင့် နတ်ပိန်တွေကို ကိုးကွယ်နော်းမလဲ။ လူ

တွေ နတ်ဆိပ္ပီး ကိုးကွယ်နေကြတဲ့ နတ်တွေက နတ်စိမ်းလို့
ခေါ်တဲ့ ပြိုတွာတွေနော်။ မီးရှိခံရပြီး သေတဲ့သူတွေ၊ အရက်
သောက်၊ အန်ဖတ်ဆိုပြီး သေတဲ့သူတွေနော်။ အပါယ်ဘုံ
သား အစိမ်းသူရဲကို နတ်လုပ်ပြီးတော့ ကိုးကွယ်နေကြတာ။

ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် အုန်းသီးဆွဲထားတာ တို့လည်း
နောက်မဆုတ်ပေါင်ဆိုရင်တော့ .....။

နောက်မဆုတ်ပေါင်ဆိုတာက . . . သာသနာနဲ့
ပတ်သက်တဲ့အလုပ်၊ ဘူရားအဆုံးအမနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့အလုပ်၊
ကုသိလ်ပါရမီဖြစ်တဲ့အလုပ် ဆိုရင်တော့ .. ဘယ်တော့မှာ
နောက်မဆုတ်ပါနဲ့။

ကိုယ်က လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ အလုပ်ကို လုပ်နေ
တာဆိုရင် ဘယ်သူဘာပြောပြော နောက်ဆုတ်စရာ မလိုပါ
ဘူး။ သူများပြောတိုင်း နောက်ဆုတ်လိုက်ရင် ကိုယ့်အလုပ်
မပြီးဘဲ နေမှာပေါ့။ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်လို့ လုပ်နေတဲ့
အလုပ်ကို သူများအပြောကြာင့် နောက်ဆုတ်ပြီး မလုပ်
တော့ရင် အဲဒီလူဟာ စိတ်ဓာတ်ပျော့ညုံတဲ့လူပါပဲ။ လုပ်သင့်
လို့ လုပ်တာ ဘယ်သူဘာပြောပြော နောက်မဆုတ်ပါနဲ့။

କିନ୍ତୁ ମରାଣ

— ဟိနည်းနဲ့ ရအောင်လုပ်မယ် —

ဦးဇော်တို့ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဆိုတာက တစ်နှစ် တစ်
ကြိမ် သင်းလုံးကျွတ်အစည်းအဝေး လုပ်ကြပါတယ်။ ဆယ်
ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေးက ဦးဇော်တို့ မမွေးခင် လေးနှစ်
အလို့ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၂၅ ခုနှစ်မှာ လုပ်ပါတယ်။
ဦးဇော်က ၁၃၂၉ ခုနှစ်မှာ ဖွားတာကိုး။ မန္တလေး မဟာဝိ-
သုဒ္ဓိခြံကျောင်းတိုက်ကြီးမှာ လုပ်တာပေါ့။

အဲဒီအချိန်တုန်းက ရွှေကျင်သာသနာပိုင် ဆရာ
တော်ဘုရားကြီးက စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ဖြစ်ပါ
တယ်။ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းအစည်းအဝေးမှာ ‘စံကင်းဆရာတော်
ဘုရားကြီး၊ ဉဗ်ဝါဒ’ အနေနဲ့ ဖတ်ကြားဖို့ ဖြန့်ဝေဖို့အတွက်

ဉာဝါဒရေးသားဖို့ တာဝန်ပေးတော့ ဦးဇော်တို့ရဲ့ ဆရာ
တော်ဘုရားကြီးကိုပဲ စိုင်းပြီးတော့ တာဝန်ပေးကြတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပထမပိုင်းမှာ ငြင်းပါ
သေးတယ်။ 'မရေးပါရစေနဲ့' ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ပဲ ရေးကြ
ပါ။ ဒါပေမဲ့ 'ဦးဇော်က စာရေးသားတာ ပိုကောင်းပါတယ်'
ဆိုပြီးတော့ အကုန်လုံးက စိုင်းပြီးတော့ ရေးခိုင်းကြတယ်။
အဲဒါနဲ့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ...

'ကိုယ်ရေးတဲ့ အမိပ္ပါယ်တွေကို မပြင်ဘူး၊ မ
ပြောင်းဘူးဆိုရင် ရေးပါမယ်။ ကိုယ်ရေးထားတဲ့ဟာကို ဟို
ဘာဖြုတ်လိုက်၊ ဒီဟာဖြည့်လိုက်နဲ့ ဆိုရင်တော့ မရေးချင်
ဘူး။ သူအရှိအတိုင်း ဖြန့်ဝေမယ်ဆိုရင်တော့ ရေးပေးမယ်'

အဲဒါနဲ့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက 'စံကင်းဆရာ
တော်ဘုရားကြီး၏ ဉာဝါဒကထာ' ဆိုပြီးတော့ ဉာဝါဒကို
ရေးပါတယ်။ အဲဒီမှာ အခန်း(၃)ခန်းပါတာပေါ့လေ။

အဲဒါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီဉာဝါဒလေး ရေး
ပြီးတော့ စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုလည်း ဖတ်ပြ
တယ်။ အစည်းအဝေးမှာ သံယာတော်တွေအားလုံးကို
လည်း ဖတ်ပြတယ်။

ဖတ်ပြတော့ .. စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးက
သာဓာသုံးကြီးမြေခေါ်တာပါပဲ။ 'ဒီဉာဝါဒမှာ ပြင်စရာ၊ ဖြည့်

စရာတွေ မရှိပါဘူး။ ကောင်းပါတယ်' ဆိုပြီးတော့ အတည်
ပြုပေးလိုက်တယ်။ ကျွန်တဲ့သံယာတော်တွေကလည်း အ
တည်ပြုပေးလိုက်တာပါပဲ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရေးမယ်လို့ ကတိခံတုန်း
ကတော့ မဖြည့်ရဘူး၊ မပြင်ရဘူးလို့ ဆိုပေမယ့် တကယ်
လည်း ရေးပြီးရော 'ဖြည့်ချင်တာ ဖြည့်ပါ၊ ပြင်ချင်တာပြင်
ပါ' ဆိုပြီးတော့ လျှောက်ထားလိုက်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သံယာတော်တွေအားလုံး ဘယ်သူမှုမပြင်
ကြပါဘူး။ အတည်ပြုလိုက်တယ်။ ဒါနဲ့ ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးက ရိုက်လိုက်တာပေါ့။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဒကာ
ရင်းတွေကပဲ ဓမ္မဒါနအလူ၍ အဖြစ်နဲ့ လျှောက်ပါပဲ။ အုပ်ရေး
သုံးထောင် ရိုက်လိုက်ပါတယ်။

ရိုက်ပြီးတော့ မနက်ဖြန် အစည်းအဝေးလုပ်မယ်
ဆုံးတော့ ဒီနေ့လိုနေ့၊ အဲဒီအုပ်ရေတချို့ကို ပိုလိုက်တာပေါ့
လော့။ ပိုလိုက်တော့ ကိုယ်တော်တွေက ဖောက်ပြီးတော့ တစ်
ယောက်တစ်အုပ်စီ ယူပြီးတော့ ဖတ်ကြတာပေါ့။

ဖတ်လည်း ဖတ်ရော အခန်း(၃)က သာသနပြု
ပြင်ရေးနဲ့ ပတ်သက်တာတွေ ရေးထားတော့ စံကင်းဆရာ
တော်ဘုရားကြီးဆိုရင် ဒီလိုစကားတွေ ပြောမှာ မဟုတ်ပါ
ဘူး။ ဒီလို အရေးအသားတွေ ရေးမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါ

ကြောင့် စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အျိပါဒာနေ့နဲ့
မထုတ်သင့်ဘူးဆိုပြီးတော့ ပိုင်းကန့်ကွက်ကြတယ်။

သူတစ်ပါး ကိုယ်တစ်ပါးနဲ့ ပိုင်းပြီးတော့ ကန့်ကွက်
ကြတယ်။ ဟိုတုန်းက သံယူအစည်းအဝေးမှာတုန်းက
ထောက်ခံပါတယ်၊ ပြင်စရာ မရှိပါဘူး၊ ဖြည့်ရန် မရှိတော့ပါ
ဘူးလို့ ပြောခဲ့တဲ့ ဘုန်းကြီးတွေကလည်း အခုံမှ ရောယာင်
ပြီးတော့ လိုက်ကန့်ကွက်နေကြတယ်နော်။

ဒကာတွေကတော့ရှိက်ထားတာ အလကားအဖြစ်
မခံနိုင်ဘူးဆိုပြီးတော့ မနက်ဖြန်အစည်းအဝေးကျတော့မှ
ဝေရမယ့်စာအုပ်ကို ဒီနေ့ ညနေတစ်ခါတည်း လိုက်ပြီးတော့
ဝေတော့တာပဲနော်။ သူတို့ကလည်း လုပ်တာ ‘နောက်
မဆုတ်ပေါင်’ ပေါ့နော်။ ဆရာရဲ့ တပည့်ဆိုတော့ပေါ့လေ။

ဒါပေမဲ့ နောက်မဆုတ်ပေါင်ဆိုတဲ့နေရာမှာလည်း
နည်းလမ်းမှန်ဖို့ကလည်း လိုသေးတာကိုး။ တပည့်တွေက
တော့ တစ်ဇွဲတ်ထိုး ချလိုက်တာပေါ့။

အဲဒီအကြောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးဆိုကို သွား
ပြီးတော့ သတင်းပိုတော့ ...

‘ဉော် ... ဒီလိုလား။ ဒါဆိုရင်တော့ တစ်မျိုး
စီစဉ်ပါမယ်။ ဒကာတွေ ဝေထားပြီးသားစာအုပ်တွေကို
လည်း ပြန်သိမ်းပါ။ ပြန်ယူပါ။ ကျောင်းမှာကျွန်နေတဲ့ စာ

အုပ်တွေကိုလည်း ယူခဲ့ပါ။ မန္တလေးကို ဘုန်းကြီးလည်း အခု
တစ်ခါတည်း လိုက်ကြပါမယ်'

ဆိုပြီးတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ကျောင်းမှာ
ချော်ထားတဲ့ စာအုပ်တွေကိုလည်း ယူလာတယ်။ ဟိုက ဝေ
ပြီးသားစာအုပ်တွေကိုလည်း ပြန်သိမ်းလိုက်တယ်။

ဒါနဲ့ သံယာတော်တွေက ဆရာတော်ဘုရားကြီး
တော့ စိတ်ဆိုးပြီး ဒီစာအုပ်တွေကို မီးရှို့ပစ်တော့မယ် ထင်
တယ်။ ဒီစာအုပ်တွေကို ရေမျှောပစ်တော့မယ် ထင်တယ်။
ဖျက်ဆီးပစ်တော့မယ် ထင်တယ်။ ဒီလိုပဲ ထင်လိုက်ကြတာ
ပေါ့။

အခု တရားနာပရီသတ်ရော ဘယ်လိုထင်တုံး။
'စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဉာဏ်' ဆိုတဲ့ ဒီစာအုပ်ကို
'ဦးဇနကရဲ့ အာဘောဖြစ်နေလို့ မထုတ်သင့်ဘူး' ဆိုတော့
ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အဲဒီ ဝေပြီးသားစာအုပ်တွေကို
လည်း ပြန်သိမ်းခိုင်းတယ်လေ။ ကျောင်းကစာအုပ်တွေကို
လည်း မန္တလေးပြန်သယ်လာတယ်လေ။ အဲဒီစာအုပ်တွေ
ကို ဘာလုပ်ပစ်မယ်ထင်တုံး။ နောက်မဆုတ်တဲ့ အဂီးသား
ပါ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက စာအုပ်တွေ ယူသွားပြီး
တော့ စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ သွားလျှောက်ပါ

တယ်။

‘ဆရာတော်ဘုရား . . . । သံယာတော်အများက မကျေမနပ်ဖြစ်နေကြတယ်ဆိုတော့ ‘ခံကင်းဆရာတော် ဘုရားကြီးရဲ့ ပြုဝါဒကထာ’ ဆိုပြီးတော့ ခေါင်းစဉ်မတပ် တော့ဘူး။ ‘အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ သာသနာရေး လျှောက်ထားချက်’ လို့ ခေါင်းစဉ်တင်လိုက်ပါမယ်’

အဲဒီတော့ ခံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးကလည်း ခွင့်ပြုပါတယ်။ သံယာတွေ မကျေမနပ်ဖြစ်ကြတယ်ဆိုတော့ ခံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးကလည်း စိတ်တော့ မကောင်းပါဘူး။ ဦးဇော်တို့ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ လျှောက်ထားချက်ကလည်း သဘာဝကျတော့ လက်ခံလိုက်တယ်။

ဒါနဲ့ ခေါင်းစဉ်ကို ပြင်လိုက်တယ်။ မျက်နှာဖူးက လုပ်ပြီးသားဆိုတော့ မျက်နှာဖူးကို အသစ် ပြန်ရှုက်လိုက်တယ်။ ‘အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ သာသနာရေးလျှောက်ထားချက်’။

စာအုပ်ရဲ့ ရွှေပိုင်းမှာ အနေအထားလေး နည်းနည်း ပြင်လိုက်တယ်။ ရွှေမှာ နိဂုံက ခံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ပြုဝါဒအဖြစ်နဲ့ ရေးထားပြီးသား နိဒါန်းလေးကို နည်းနည်းပါးပါး ပြင်ရေးပေးလိုက်တယ်။ ခံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ပြုဝါဒကို နှစ်မျက်နှာလောက် ပြန်ပြင်

ရေးပေးလိုက်တယ်။ သာသနာရေးလျှောက်ထားချက်ဆိုတဲ့
နာမည်နဲ့ လိုက်ဖက်အောင်ပေါ့လေ။

ညတွင်းချင်းပဲ ခဲစာလုံးစီ။ ညတွင်းချင်းပဲ ပြီး
အောင်ရိုက်။ အလုပ်သမားတွေကိုလည်း များများခေါ်ပြီး
တော့ ညဆိုင်းအနေနဲ့ တစ်ညာလုံး မအိပ်ဘဲနဲ့ မနက်ဖြန်
အစည်းအဝေးအမိ ပြီးအောင်ချုပ်ဆိုတော့ တစ်ခါတည်း
တစ်ညာလုံး ရိုက်ကြ၊ ချုပ်ကြတယ်။ ဒါနဲ့ မနက်ဖြန်အစည်း
အဝေးအမိ ပြီးသွားတာပါပဲ။

အစည်းအဝေးမှာ ‘အရှင်အနကာဘိဝံသ၏ သာ-
သနာရေးလျှောက်ထားချက်’ ဆိုပြီးတော့ အဲဒီစာအုပ်လေး
တွေ ဖြန်ဝေနိုင်သွားပါတယ်။

နောက်မဆုတ်ပေါင်၊ ခုလိုတွေးလို . . . . ။ ဆရာ
တော်ဘုရားကြီး သာသနာအတွက် နောက်ဆုတ်ရဲ့လား။
နောက်မဆုတ်ဘူး။ သာသနာရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကုသိုလ်
ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဘယ်တော့မှ နောက်မဆုတ်ဘူး။

အမှုန်ကတော့ သာသနာအလုပ်လုပ်ရင် ကုသိုလ်
ဆိုတာက ဖြစ်ပြီးသားပါ။ သာသနာပြုအလုပ်ဟာ ကုသိုလ်
အလုပ်ပါပဲ။ ‘သာသနာပြု’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးရယ် ‘ကုသိုလ်’
ဆိုတဲ့ စကားလုံးရယ်ကို အခြေခံပြီး ‘သာသနာပြုကုသိုလ်’
နဲ့ ‘ကုသိုလ်သာသနာပြု’ ဆိုပြီးတော့ နှစ်မျိုးခွဲလို့ ရတာပေါ့

နော်။

ဘုရားအဆုံးအမတွေ ပြန့်အောင်လုပ်တဲ့ကုသိုလ်
ကိုကျတော့ သာသနာပြုကုသိုလ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ခုနလို
ဘုရားတည်၊ ကျောင်းဆောက်၊ ဒါန၊ သီလ စတဲ့ ကုသိုလ်
ကောင်းမှုတွေပြုတာကျတော့ ကုသိုလ်သာသနာပြုလို့ ခေါ်
ပါတယ်။ ဘုရားရဲ့ ‘ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရမယ်’ ဆိုတဲ့ အဆုံး
အမလေးအတိုင်း လိုက်နာတာမို့လို့ ကုသိုလ်သာသနာပြု။
သာသနာပြုကုသိုလ်နဲ့ ကုသိုလ်သာသနာပြု ဆိုပြီးတော့
နှစ်မျိုး ခွဲမှုတ်ထားပေါ့။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ကုသိုလ်သာသနာပြုဆို
လည်း နောက်မဆူတ်ပါဘူး။ သာသနာပြုကုသိုလ်ဆိုလည်း
နောက်မဆူတ်ပါဘူး။

ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ် ယုံကြည်ချက်ရှိတဲ့သူဟာ ဟို
နည်းနဲ့ မရရင် ဒီနည်းနဲ့ ရအောင် လုပ်ရမှာပဲ။ ဒီနည်းနဲ့
မရရင် ဟိုနည်းနဲ့ ရအောင် လုပ်ရမှာပဲ။ ကိုယ်ယုံကြည်တဲ့
အလုပ်ကို တစ်နည်းမရ တစ်နည်းနဲ့ မရရအောင် လုပ်
တတ်တဲ့ ‘နောက်မဆူတ်စိတ်ဓာတ်’ ဟာ အာဏာနည်သူရဲ့
ကောင်းတွေရဲ့ စိတ်ဓာတ်ပါ။

ဘာပလုပ်လုပ်

မြတ်မြတ်သာသားလုပ်

နောက်မဆုတ်ပေါင်၊ ခုံလိုတွေးလို . . . ॥ နောက်
မဆုတ်ဘူးဆိုတဲ့ နေရာမှာ အားမနာတဲ့ စိတ်ဓာတ်ကလေး
လည်း အတူယူရမှာပေါ့။ အားမနာတဲ့ စိတ်ဓာတ် ဆိုတာ
လည်း နောက်မဆုတ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ပါပဲ။ ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးက ပြောစရာရှိပြီဆိုရင်လည်း သွယ်ဝိုက်ပြောလို့မှ
သဘောမပေါက်လို့ရှိရင်တော့ တဲ့တိုးပြောတော့တာပဲ။
တစ်ခါတော့ ဆရာတော်တစ်ပါးက သူတဲ့ပည့်ကို
လာပြီးတော့ ကျောင်းလာအပ်တာပေါ့။ ဆရာတော်ရဲ့ မူ
ကလည်း သာသနာကို ဘယ်သူမှ အထင်သေးမခံချင်ဘူး။
ဆရာတော် မကြာမကြာပြောလေ့ရှိပါတယ်။

‘ဘုန်းကြီးက ဝံသာနှစ်ပေတ်နဲ့ အလုပ်လုပ်နေတာ။ သာသနူဝံသာနှစ်ပေတ်နဲ့ အလုပ်လုပ်နေတာ။ သာသနာကိုလည်း အထင်သေးမခံနိုင်ဘူး။ ဒီသာသနာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တဲ့ မြန်မာလူမျိုးတွေကိုလည်း အထင်သေးမခံနိုင်ဘူး။ ဒီသာသနာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တဲ့ မြန်မာလူမျိုးတွေနေထိုင်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံကိုလည်း အထင်သေးမခံနိုင်ဘူး’

အဲဒီလို ဝံသာနှစ်ပေတ်နဲ့ အလုပ်လုပ်တာပါ။ ဒါကြောင့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်တယ်ဆိုပေမယ့် သာသနူ အဆုံးအမနဲ့ မကိုက်ညီဘူးဆိုရင်တော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အားမနာတမ်းပြောတာပဲ။

သာသနူဝံသာနှစ်ပေတ်တွေကိုလည်း အများအထင်သေးမခံရအောင် ရုပ်အဆင်းဥပမိကအစ တင့်တင့်တယ်တယ် သပ်သပ်ပါယ်ပါယ်တွေချည်း ဖြစ်စေချင်တယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ကောင်းမှာ စာသင်သားလက်ခံရင် ဥပမိရှုပ် ပြည့်စုံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှ လက်ခံတာနော်။ ပုံမလာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် လက်မခံဘူး။

နောက်ပိုင်းကျတော့ နည်းနည်းလျှော့လိုက်တယ်။ ရှုပိုင်းတုန်းကတော့ ခပ်တင်းတင်းပဲ။ အဲဒါ ဟိုဆရာတော်က သူ့တပည့်လာအပ်တာ သူ့တပည့်က အသက်(၁၈)နှစ်

လောက်တော့ရှိပြီ။ ရုပ်ကလည်း သိပ်ပြီးတော့ အဆင်မပြောဘူး။ ဒါ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ပြောလိုက်တာပေါ့လေ။ ရုပ်ကလည်း သိပ်ပြီးတော့ မချောဘူး။ ခေတ်စကားနဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ရုပ်က သိပ်မမိုက်ဘူးပေါ့။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရုပ်မလှလို့ လက်မခံဘူးလို့ ပြောရမှာလည်း အားနာတယ်။ အားနာတော့ သံယာစာရင်းပိတ်သွားပြီမို့လို့ လက်မခံတော့ပါဘူး။ အဲဒီလိုပြောတော့ ဟိုဘုန်းကြီးက မဟုတ်ဘူး။ အရှင်ဘုရား လက်မခံရင်တော့ ဒီအတိုင်းပဲ ထားပစ်ခဲ့မှာပဲတဲ့။ သူကလည်း စွဲတော်နော်။ သူကလည်း အကိုသားပဲလား မပြောတတ်ပါဘူးနော်။

အတင်းပဲ ထားပစ်ခဲ့မှာပဲလို့ ပြောတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ‘က - ငါသွယ်ဝိုက်ပြီးပြောလို့ မဖြစ်တော့ပါဘူး။ တဲ့ပြောမှာပဲ’ ဆိုပြီးတော့ . . .

‘ကိုယ်တော် . . . । ကိုယ်တော်တပည့်ရဲ့ ဥပမာဏပုံ၊ က တင့်တင့်တယ်တယ်၊ သပ်သပ်ပါယ်ပါယ် မရှိဘူး။ တစ်နေကုန် ထိုင်ကြည့်လို့မှ ကြည့်ချင်စရာ တစ်ခုမှ မရှိဘူး။ ပုံသိပ်မလာဘူး။ ပြီးတော့ ခေါင်းကလည်း အမာရှုတ်တွေနဲ့ ဒက်ချေးတွေနဲ့။ ဒါကြောင့်မို့လို့ လက်မခံတာ’

လို့ပြောလိုက်တော့မှ ဟိုဆရာတော်လည်း ဘာမှ

ဆက်မပြောတော့ဘဲနဲ့ တပည့်ပြန်ခေါ်ပြီး တစ်ခါတည်းကို
ထွက်သွားတော့တာ။ အဲဒီလို တဲ့ပြောမှုရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့
လည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တဲ့တိုးကို ပြောတော့တာ
နော်။ အဲဒါလည်း သဘောပေါက်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

တစ်ခါတူန်းကလည်း အဲဒီလိုပဲ။ ကျောင်းအမ
အပိုကြီးတွေပေါ့လေ။ တကယ့်ကို ကျောင်းရဲ့ အရင်းအချာ
ဒကာမအရင်းတွေပါပဲ။ ကျောင်းအပေါ် အရမ်းကျွေးဇူး
များတဲ့သူတွေ။ တစ်နေ့ကျတော့ သနပ်ခါးအဖွေးသားနဲ့
ဆရာတော်ကျောင်းကို ရောက်ချလာတယ်။ အဲဒါနဲ့ ဆရာ
တော်က ဘာအဆုံးအမ ဘာဉာဏ်ဝမှု မပြောသေးဘဲနဲ့
ဘာပြောလိုက်လဲဆိုတော့ . . .

'ကြည့်စမ်း၊ ကြည့်စမ်း။ ဒါ ကျောင်းအမတွေလား၊
တို့ကျောင်းက လင်ရှာထွက်တဲ့ကျောင်း မဟုတ်ဘူး။ ငါ
ကျောင်းကို လာချင်ရင် အခုလို သနပ်ခါးအဖွေးသားနဲ့ မ
လာခဲ့ပါနဲ့။ ကိုယ့်အသက်အရွယ်၊ ကိုယ့်ဂုဏ်သိက္ခာနဲ့ ကိုက်
ညီအောင် တော်ရုံလေးပဲ ပြင်ပြီးတော့ လာခဲ့ပါ'

က . . . ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အားနာရဲ့
လား။ အားမနာဘူးနော်။ ငါကျောင်းက ဘာကျောင်း
မဟုတ်ဘူးတဲ့တုံး။ လင်ရှာထွက်တဲ့ကျောင်း မဟုတ်ဘူးတဲ့။
အခုခေတ်လို့များဆိုရင် ဘယ်လို့များ ပြောလိုက်မလဲ။

စကပ်ထဘီရွှေကွဲနဲ့ နောက်ကွဲနဲ့ သေးကွဲနဲ့။
ဟုတ်လား။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘယ်လောက်များ ပြော
လိုက်မလဲ မသိဘူးနော်။ သနပ်ခါးဖွေးဖွေးလေး ပုံမှန်လေး
လိမ်းထားတာတောင်မှပဲ ငါကျောင်းက လင်ရှာထွက်တဲ့
ကျောင်း မဟုတ်ဘူးတဲ့။ အဲဒီလိုမျိုး သနပ်ခါးအဖွေးသားနဲ့
မလာခဲ့ပါနဲ့တဲ့။ မိတ်ကပ်တွေ၊ နှုတ်ခမ်းနှီတွေတောင် မပါ
သေးဘူးနော်။

ကုသိုလ်အလုပ်ဆိုတာ

မိတ်ရှင်းတဲ့အလုပ်ပါ

နောက်မဆုတ်ပေါင်၊ ခုလိုတွေးလို့။ ‘ခုလို’ ဆိုတာ
က ရွှေကပြောခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာတွေပါပဲ။ ‘မြတ်စွာ
ဘုရားဟာ ပါရမိတော်တွေကို နောက်ဆုံးအထိ အသက်
ပေးပြီးတော့ ဖြည့်ခဲ့ရတယ်။ သွေးနဲ့ရေးတဲ့ သာသနာဆိုတာ
လိုပေါ့။ မြတ်စွာဘုရား အသက်ပေးပြီး တည်ထောင်ခဲ့တဲ့
ဒီသာသနာအတွက်တော့ ငါလည်း အသက်ပေးမယ်။ ဘယ်
တော့မှ နောက်မဆုတ်ဘူး’ လို့ အဲဒီလိုလေး တွေးပြီးတော့
လို့ ဆုံးလိုပါတယ်။

နောက်မဆုတ်ပေါင်၊ ခုလိုတွေးလို့ ကုသိုလ်ရေးမြို့
ကြိုးစားမည်။

‘ကုသိုလ်ရေးမြို့’ . . . တဲ့။ ဒီသာသနူအလုပ်တွေ
လုပ်နေတာကိုက ကုသိုလ်အလုပ်တွေပါပဲ။ ကုသိုလ်ဆိုတာ
ဘာလဲ ပြောပါဘိုး။

‘ကောင်းမှုပါဘုရား’

ကုသိုလ်ကောင်းမှုလို တွဲပြီး ပြောပြောနေကျခို
တော့ ကုသိုလ်ဆိုတာ ကောင်းမှုဖြစ်သွားတာပေါ့။ ဟုတ်
တော့လည်း ဟုတ်ပါတယ်။ ကုသိုလ်ဆိုတာလည်း ကောင်းမှု
ပါပဲ။

ကုသိုလ်ဆိုတာ အပြစ်ကင်းတဲ့အလုပ်၊ စိတ်ကို ဖြူ။
စင်သန့်ရှုင်းစေတဲ့ အလုပ်ပါပဲ။ စကားလုံးရဲ့ တိုက်ရိုက်
အဓိပ္ပာယ်ပေါ့လေ။ အကုသိုလ်ကို ဖယ်ရှားတဲ့အလုပ် စ
သည်အားဖြင့် ‘ကုသိုလ်’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးရဲ့ တိုက်ရိုက်အဓိ-
ပ္ပာယ်တွေ ပြောရရင်တော့ အများကြီးပါပဲ။ နောက်မှ သီး
ခြား သပ်သပ်ပြောပေးပါဘိုးမယ်။

အလုပ်တစ်ခုဟာ ကုသိုလ်လား၊ အကုသိုလ်လား
ဆိုတာကို ဘာနဲ့ တိုင်းတာရမလဲဆိုရင် မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်
တိုင် သုတေသနတစ်ခုမှာ ဟောထားတာရှိပါတယ်။ အလုပ်
တစ်ခုဟာ လောဘာ၊ ဒေါသာ၊ မောဟတစ်ခုခုကို အခြေခံ
မယ်၊ အဲဒီအလုပ်ကို လုပ်နေဆဲအခိုက်အတန်မှာလည်းပဲ
လောဘာ၊ ဒေါသာ၊ မောဟ တစ်ခုခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုသို့မဟုတ်

သုံးခုလုံး ဖြစ်နေတယ်ဆိုရင် အဲဒီအလုပ်ဟာ ကုသိုလ်
အလုပ် မဟုတ်ပါဘူး၊ အကုသိုလ် အလုပ်ပါ။

ကိုယ်ကတော့ အလုပ်တစ်ခု လုပ်နေတာ ကုသိုလ်
အလုပ်လို့ ထင်နေတာပဲနော်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအလုပ်ကို လုပ်
ဖို့အတွက် မြစ်ဖျားခံတော့လည်း လောဘ သို့မဟုတ် ဒေါသ
သို့မဟုတ် မောဟ သို့မဟုတ် သုံးခုစလုံး၊ အဲဒီအလုပ်ကို
လုပ်နေခဲ့မှာလည်း လောဘ သို့မဟုတ် ဒေါသ သို့မဟုတ်
မောဟ သို့မဟုတ် လောဘ၊ ဒေါသ သို့မဟုတ် လောဘ၊
ဒေါသ၊ မောဟ တစ်ခုခုဖြစ်နေတယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီ
အလုပ်ဟာ ကုသိုလ်အလုပ် မဟုတ်တော့ဘူး။ အကုသိုလ်
အလုပ် ဖြစ်နေပြီ။

ဆိုပါတော့။ ရဟန်းခံရှင်ပြုလုပ်ကြတယ်ဆိုပါ
တော့။ ရှင်ဘူးရင်လို့ နတ်သားလို့ လုပ်ပြီးတော့ မြင်းစီးတယ်။
ခွဲထိုးတွေ ဆောင်းတယ်။ အဲဒါ ကုသိုလ်အလုပ်လား။ အ
သံက တို့တော့ အဲဒီလိုပဲ လုပ်ခဲ့တယ် ထင်ပါတယ်။ သက်န်း
ဝတ်တာတို့ ခေါင်းရိတ်တာတို့ သရဏာဂုံး ဆောက်တည်တာ
တို့ ဒါတွေကတော့ ရှင်ပြုတာပဲ။

အခုလို့ မင်းသားလို့ ရှင်ဘူးရင်လို့ မြင်းစီးထွက်
တာကျေတော့ ရှင်ပြုတာနဲ့ ဘာမှုမဆိုင်ဘူး။ အဲဒါက စီးနေ
တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း ငါရှင်ဘူးရင်ကြီးဆိုပြီးတော့ ကလေးက

လည်းပဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရှင်ဘူရင်စိတ် မပေါက်ဘူးလား။
အဲဒီအချိန်မှာ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်ခဲ့လား။ မဖြစ်ဘူး။

ဦးဇုံးတို့ ရှင်လောင်းလွှဲည့်တာလည်း ခဏခဏ
တွေ့နေတာပဲ။ ဦးဝိစာရဓာကျောင်းက ဦးဝိစာရလမ်းမပေါ်
မှာဆိုတော့ အဲဒီမှာ ရှင်ပြုရဟန်းခံအတွက် ရှင်လောင်း
လွှဲည့်၊ ရဟန်းလောင်းလွှဲည့်တွေ ဖြတ်သွားလိုက်ကြတာ
မနည်းဘူး။ အသံချွဲစက်တွေနဲ့ သီချင်းတွေလည်း ဆိုလို့။
နတ်ပြသွားတာ ဆိုပြီးတော့ပေါ့လေ။ နတ်ပြသွားတယ်၊
ဘုရားပြသွားတယ်ပေါ့။ အဲဒါ သီချင်းဆိုနေတဲ့အခိုက်မှာ
လောဘဖြစ်မနေဘူးလား။

ဒါဖြင့် အဲဒီအခိုက်အတန်မှာ ရှင်ပြုတာကို ပူဇော်
တယ်လို့ ပြောပေမယ့် ကုသိုလ်ဟုတ်ခဲ့လား။ မဟုတ်ဘူး။
ဒါကြောင့် ဘုရားအဆုံးအမန္တာ ကိုက်မှ ကုသိုလ်ဖြစ်တာပါ။
လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟကို အခြေမခံတဲ့ အခြေခံ
တယ်ပဲ ထားဦးတော့ ပြုလုပ်နေစဉ်မှာ လောဘ၊ ဒေါသ၊
မောဟ ဖြစ်မနေတဲ့အလုပ်ကိုမှ ကုသိုလ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။
လိုချင်စိတ်နဲ့ ကုသိုလ်လုပ်တယ်ဆိုရင် လောဘကြောင့် လုပ်
တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ လုပ်ဆဲအခိုက်အတန်မှာ လောဘ မရှိဘူး
ဆိုရင်တော့ ဒါ ကုသိုလ်ပဲ။ လုပ်ဆဲ အခိုက်အတန်ကတော့
အမိကပဲနော်။

ဦးလုံးတို့ ဘူရီဒတ်နဂါးမင်းတို့၊ စမွှယျနဂါးမင်း
တို့ စသည်အားဖြင့် နဂါးမင်းတွေ တချို့ဘဝမှာ ပါရမိဖြည့်
တာ ဖတ်ကြည့်လိုက်လိုရှိရင် သိကြားမင်းဖြစ်ချင်လို့ နတ်
မင်းဖြစ်ချင်လို့ လွှဲပြည့်တက်ပြီးတော့ သိလစောင့်တာပဲ။

ဒါပေမဲ့ သိကြားဖြစ်ချင်လို့ နတ်ဖြစ်ချင်လို့ သိလ
စောင့်တယ်ဆိုပေမယ့် မစောင့်ခင်သာ သိကြားဖြစ်ချင်တာ၊
နတ်ဖြစ်ချင်တာ။ တကယ်စောင့်နေဆဲ အခိုက်အတန္ထကျ
တော့ သိလကို မြတ်နိုးတဲ့စိတ်၊ သိလကို တန်ဖိုးထားတဲ့စိတ်၊
တစ်ဖက်သားကို ချမ်းသာစေချင်တဲ့စိတ်နဲ့ သိလကို သိလ
နဲ့တူအောင် အသက်ပေးပြီးတော့ ဖြည့်ကျင့်တာဆိုတော့
အဲဒီအခိုက်အတန္ထမှာ ပါရမိဖြစ်သွားတာပဲနော်။

ဘူရီဒတ်နဂါးမင်းနဲ့ စမွှယျနဂါးမင်းတို့ လွှဲပြည့်
လာပြီးတော့ ဥပုသ်သိလစောင့်၊ ပါရမိဖြည့်တာ သိလပါရမိ
လိုပဲ ပြောတာပါပဲ။ ပါရမိမဟုတ်ဘူးလို့ မပြောပါဘူးနော်။
လောကီကောင်းကျိုးတွေ လိုချင်ပေမယ့်လည်း မလုပ်ခင်မှာ
သာ လိုချင်တာ၊ လုပ်ဆဲအခိုက်အတန္ထမှာတော့ ကုသိုလ်ကို
ကုသိုလ်နဲ့တူအောင် ပိုပိုပြင်ပြင်လုပ်တယ်။ လောဘအော်သာ
မောဟကင်းအောင် လုပ်တယ်ဆိုရင် လုပ်သမျှ ကုသိုလ်ဖြစ်
သွားတာပါပဲ။ လုပ်သမျှ ပါရမိဖြစ်သွားတာပါပဲ။

နောက်မဆုတ်ပေါင် ခုလိုတွေးလို့ ကုသိုလ်ရေးမို့

ကြီးစားမည်။ အဲဒီလို ဘုရားအဆုံးအမအတိုင်း လိုက်နာနေတာ၊ ဘုရားအဆုံးအမတွေ ဖြန့်ဝေနေတာဟာ ကုသိုလ်အလုပ်တွေပဲ၊ သာသနာပြုအလုပ်တွေပဲ၊ ကိုယ့်ရဲ့ ဘဝသံသရာ လွတ်မြောက်ကြောင်းအလုပ်တွေပဲလို့ နှလုံးသွင်းပြီးတော့ ကြီးကြီးစားစား လုပ်သွားရမယ်။

လုပ်တဲ့အခါမှာ ခုနကပြောတဲ့ ဘာဝနာလေးပါးနဲ့ လုပ်သွားရမှာပါပဲ။ ဘာဝနာလေးပါးဆိုတာ ဘာလဲ။ အားလုံး ဖြည့်ကျင့်ခြင်း၊ အဆက်မပြတ် ဖြည့်ကျင့်ခြင်း၊ ကြာမြင့်စွာ ဖြည့်ကျင့်ခြင်း၊ စိတ်ပါလက်ပါ လေးလေးစားစား ဖြည့်ကျင့်ခြင်း၊ အဲဒီဖြည့်ကျင့်ခြင်းလေးပါး၊ ဘာဝနာလေးပါးနဲ့ ဖြည့်ကျင့်သွားကြမယ်ဆိုရင် ဦးဇော်တို့ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဂန္ဓာရုံးဆရာတော်ဘုရားကြီး ပြည့်သွားတဲ့ ပါရမိမျိုး ကိုယ်လည်း ပြည့်မှာပေါ့။

ကိုယ့်ဆဲတောင်းနဲ့ လိုက်လျေားသီတွေတဲ့ ပါရမိမျိုး ကိုယ်က ဖြည့်သွားရမှာပေါ့နော်။ ကိုယ်ရည်မှန်းတဲ့ ဗောဓိဉာဏ်နဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ ပါရမိမျိုး ကိုယ်က ဖြည့်သွားရမှာပေါ့။

ဒါကြောင့် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဂန္ဓာရုံးဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အဲဒီအမိဋ္ဌာန်ဆောင်ပုဒ်သည်ပင်လျှင် ဦးဇော်အပါအဝင် တရားနာပရီသတ်မှားအတွက် ဘဝအမိဋ္ဌာန်ပါပဲနော်။ သာသနာ့အမိဋ္ဌာန်၊ ပါရမိအမိဋ္ဌာန်လို့

ပြောမယ် ဆိုရင်လည်း ရပါတယ်။

သာသနာကို တကယ်ယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါတရား
အစစ်အမှန် အားကောင်းစွာရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက်ကျတော့
ဘဝနဲ့ သာသနာ၊ သာသနာနဲ့ ဘဝ ခွဲခြားလို့ မရတော့ပါ
ဘူး။ ကိုယ့်ဘဝရဲ့ အလုပ်မှန်သမျှ သာသနာအလုပ်တွေ
ချည်းပါပဲ။ ကိုယ့်ရဲ့ သာသနာအလုပ်တွေသည်ပင်လျှင်
ကိုယ့်ရဲ့ဘဝပါပဲ။ ဘဝနဲ့ပါရမီ၊ ပါရမီနဲ့ ဘဝလည်း ခွဲခြားလို့
မရတော့ပါဘူး။ ကိုယ့်ဘဝရဲ့ အလုပ်မှန်သမျှ ပါရမီအလုပ်
တွေချည်းပါပဲ၊ ကိုယ့်ရဲ့ပါရမီအလုပ်တွေသည်ပင်လျှင် ကိုယ့်
ရဲ့ ဘဝပါပဲ။

'ပါရမီဖြည့်ဖို့ လူဖြစ်လာတာ' လို့ နှုလုးသွင်းထား
ပြီး ကိုယ့်အားသန်ရာ ကုသိုလ်အလုပ်တွေ၊ ကိုယ့်စွမ်းနိုင်ရာ
ကုသိုလ်အလုပ်တွေနဲ့ အမြဲတမ်း ပါရမီဖြည့်နေရပါမယ်။

အထူးသဖြင့် . . . သံသရာနဲ့ချီပြီး ကြံတွေရခဲတဲ့
ဘုရားသာသနာနဲ့ ကံအလွန်ကောင်းလွန်းလို့ ကြံတွေနေရ
တဲ့အခိုက်မှာ သာသနာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ကုသိုလ်အလုပ်တွေ
ကို အမိကထား လုပ်ပြီး အဆင့်မြင့်မြင့် ပါရမီဖြည့်ကြရမှာ
ပေါ့။ သာသနာပကာလမှာ လုံးဝ မရနိုင်တဲ့ သာသနာတွင်း
ကုသိုလ်အလုပ်တွေကို အမိက ကျွေးရန်းပြီး လုပ်ကြရမှာပါ
ပဲ။

ပရိယတ္ထိသာသနာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကုသိုလ်အလုပ်
တွေ၊ ပဋိပတ္ထိသာသနာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကုသိုလ်အလုပ်တွေ
က သာသနာနဲ့ ကြံတူနဲ့ပဲ ရနိုင်တဲ့ ကုသိုလ်အလုပ်တွေမျိုး
အမိကြီးစားပေးပြီး လက်လှမ်းမိသလောက် သိမ်းကျွေးလုပ်
နေရမှာပါ။

ဘုရားအဆုံးအမ ပြန်ဟားအောင်လုပ်တဲ့ သာသ-
နာပြုကုသိုလ်အလုပ်တွေဟာ ဒီဘဝအတွက် ရတောင့်ရခဲ့
သိမ်းကျွေးယဉ်ရမယ့် အဆင့်အမြင့်ဆုံး ပါရမိအလုပ်တွေပါပဲ။

တရားပွဲကျင်းပပြီး တရားအလှူ။ ပေးလျှော့တာ ဝါ
သနာပါတဲ့သူကလည်း ‘ဒီဘဝအတွက် ငါရဲ့ အမိကအလုပ်
ဟာ တရားပွဲကျင်းပတဲ့အလုပ်ပဲ’ လို့ ခံယူပြီး တရားပွဲကျင်း
ပတဲ့အလုပ်နဲ့ အကောင်းဆုံးပါရမိ ဖြည့်သွားရမှာပါပဲ။
တရားစာပေ ရေးသားပြီး တရားအလှူ။ ပေးလျှော့တာ ဝါသ-
နာပါတဲ့သူကလည်း ‘ဒီဘဝအတွက် ငါရဲ့ အမိကအလုပ်
ဟာ တရားစာပေ ရေးသားတဲ့အလုပ်ပဲ’ လို့ ခံယူပြီး တရား
စာပေ ရေးသားတဲ့အလုပ်နဲ့ အကောင်းဆုံး ပါရမိဖြည့်သွား
ရမှာပါပဲ။ ကျေန်တဲ့ သာသနာပြုကုသိုလ်အလုပ်တွေလည်း
နည်းတူပဲပေါ့နော်။

ကျွေးဇူးတော်ရှင် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရား
ကြီးက စာရေး၊ စာချေတဲ့ အလုပ်ကို အမိက လုပ်ရင်း ပဋိ-

ပတ်ပါတဲ့ ပရိယတ်ကောင်းတိုက်ကြီး စံပြဖြစ်အောင် ထူ
ထောင်ခြင်းဖြင့် သာသနာပြုကုသိုလ် အရယူခဲ့ပါတယ။
သာသနာတွင်း အဆင့်မြင့်ပါရမိကို အထူးဖြည့်ကျင့်ခဲ့ပါ
တယ။ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ‘ဤ
ကောင်းတိုက်သာသနာတော်ဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား ပူဇော်ပါ
၏’ လို ရွှေတံဆိပ္ပလော်တော်မှုခဲ့ပါတယ။

‘သာသနာပြုလုပ်ငန်းနဲ့ ဘုရားကို ပူဇော်ခြင်း’ဟာ
ဒီဘဝအတွက် အကောင်းဆုံး ပါရမိဖြည့်ခြင်းပါပဲ။ နေ့စဉ်
နေ့တိုင်း ဘုရားကို ပူဇော်နိုင်တဲ့ သာသနာပြုကုသိုလ် တစ်ခု
ခဲတော့ ပြဖြစ်အောင် ပြုရပါမယ။ ဒါမှ သာသနာနဲ့ တွေ့ရ
ကျိုးနပ်မှာပါ။

ဆင်းခဲ့နှစ်များပါးသူတွေကို ကူညီစောင့်ရှောက်ခြင်း
... စတဲ့ လူမှုရေးကုသိုလ်အလုပ်တွေလည်း လက်လှမ်းမိ
သလောက်တော့ လုပ်ရမှာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ သာသနာတော်နဲ့
ပတ်သက်တဲ့ ကုသိုလ်အလုပ်တွေ၊ သာသနာပြုကုသိုလ်
အလုပ်တွေ မလုပ်ဖြစ်သေးဘူး၊ အလုပ်နည်းသေးတယ်ဆို
ရင်တော့ သာသနာနဲ့ တွေ့ရကျိုး၊ သာသနာတွင်းမှာ လူ
လာဖြစ်ရကျိုး မနပ်သေးပါဘူး။

သာသနာတွင်းမှာ ကျေနပ်စရာ အကောင်းဆုံး၊
အကြီးကျယ် အမြင့်မြတ်ဆုံး ပါရမိလုပ်ငန်းကတော့ သာ-

သနာပြန့်ပွားအောင် လုပ်ရတဲ့ ကုသိလ်လုပ်ငန်း၊ သာသနာ
တော်ကို ပူဇော်ရတဲ့ ကုသိလ်လုပ်ငန်းပါပဲ။

ဒါကြောင့် တရားနာပရီသတ်များအားလုံး ကျေး
လွှေတော်ရှင် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အခို့ဌာန်
ဆောင်ပုဒ်ကို ကိုယ့်ရဲ့ ဘဝအခို့ဌာန်အဖြစ်နဲ့ နေ့စည်ရွှေတ်ဆုံး
ရွှေတ်ဆုံးပြီး အဲဒီအထဲပါတဲ့အတိုင်း တစ်လုံးချင်း ခံစားပြီး
တော့ ပါရမီတွေ ပြည့်အောင် လက်တွေ့ကျင့်ကြံကြီးကုတ်
အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ။

အားထုတ်နိုင်ကြတဲ့အတိုင်းလည်းပဲ ပိုပသာနာ
ဉာဏ်တွေ အဆင့်ဆင့်တက်၊ မင်္ဂလာဏ်ဖို့လ်ဉာဏ်တွေ အ^၁
ဆင့်ဆင့်တက်ပြီးတော့ နိုဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ဒီဘဝဒီခန္ဓာ
နောက်ဆုံးအဖြစ်နဲ့ (သို့မဟုတ်) မိမိတို့ လိုလားတောင့်တ
တဲ့ ဟောခိုဉာဏ်နဲ့ လျင်မြန်စွာ မျက်မျှက်ပြနိုင်ကြပါစေလို့
ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်းနဲ့ ဦးဇော်တို့ရဲ့ ဘဝအခို့ဌာန်
တရားကို ဒီနေရာမှာပဲ နိုင်းချုပ်ပါတော့မယ်။

တရားနာပရီသတ်များအားလုံး လက်အုပ်ချိတား
ကြပါ။

အရေးအကြီးဆုံး စကားတစ်ခွန်းနဲ့ တရားနိုင်းချုပ်
ပါတော့မယ်။

အပွဲမာဒေန သမွာဒေသ။

အပွဲမာဒေန - မမေ့မလျှော့ မပေါ့မဆ ပြင်းပြ
ထက်သန် မှန်ကန်သော သတိတရားဖြင့်။

သမ္မာဒေထ - သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဟုဆိုအပ်
သော သိက္ခာသုံးပါးတို့ကို .. ကိုယ်စိကိုယ်ဝ ပြည့်စုံအောင်
ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓုပါဘူရား။

[၂၀၀၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ(၂၂)ရက်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ရန်ကင်းမြို့၊
နယ်၊ ပြည်သာယာလမ်း၊ ရွှေပြည်ပိုင်းကျောင်းတိုက်အတွင်း၊ ကျွန်ုံး
တော်ရှင် ကျွန်ုပ်အကျိုး မဟာဂန္ဓာရိဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘဝန်ထဲ
ထဲ စံလွန်တော်မူခြင်း (၂၂)နှစ်ပြည့် ဧရာဝတီအထိုင်းအမှတ်၌ ဟောကြား
အပ်သော တရားတော်ကို ပြပြင်ပြည်ခွဲကိုရောသားထားပါသည်။]

အရှင်သဗ္ဗာဓိက(ရွှေပါရမီတော်)

ଶୁଦ୍ଧିବ୍ୟାତିକ୍ରମନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

အလင်းစေတမန်အဖွဲ့သားအားလုံး

နေကာင်းကြထယ်နော် . . .

နှေ့စဉ် သတိတရ

မေတ္တာပို့သလျက်ပါ . . .

သဒ္ဓိတရား အပြည့်အဝနဲ့

သာသန္တအကိုး

သယပိုးနေကြား

ကျေးသိရလို

ଓଣିଃବ୍ୟାକେରପିତାଙ୍କ ...

၁၀၂

ရောက်နေရတဲ့
ဘဝသမားလေးမို့
အဝေးမှာ ကျွန်ခဲ့တဲ့
အဖွဲ့သား အားလုံးကို
လွမ်းတသသနဲ့
သတိရလို့ မဆုံးပါဘူး ...
နိုဝင်ဘာမှာ လာမှာလား
ဒီဇင်ဘာမှာ လာမှာလား
လို့ မျှော်မနေကြနဲ့နှိုးနော် ...
တကယ်ပါ ...
နိုဝင်ဘာမှာ
အရောက်ပြန်လာခဲ့မယ် ...
အများနဲ့ စုပေါင်း
အလုပ်လုပ်ကြတဲ့အခါ
တစ်ယောက်အမှား
တစ်ယောက်က နားလည်
တစ်ယောက်အပြစ်
တစ်ယောက်က ခွင့်လွှတ်ကြမယ်ဆိုရင်
အလုပ်လုပ်ရတာ
ပျော်စရာကြီးပေါ့ ...

..... ဘဝအမိုက်

မေတ္တာပြင် ၃၁

၃၁

କେତ୍ତ ଅମେରିକ

2-2-06

ကိယ့်ပါရီ

ကိယဖြည့်နေတပါ

အလင်းစေတမန်အဖွဲ့သားအားလုံး

နေကောင်းကြတယ်နော် . . .

နှေစဉ် သတိတရ

မေတ္တာပိုသလျက်ပါ . . .

ဆွမ်းခံလိုက်ရ

ဆွမ်းချက်ရနဲ့

ဝေယျာဝစ္စတွေ လုပ်ရတာ

ပင်ပန်းနေကြပြီလား . . .

ဦးဇော်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့

သာသနာပြုလုပ်ငန်း

..... ဘဝအီးဗြာ

ပရဟိတလုပ်ငန်းတွေမှာ
ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနေတာကို
ဦးဇော်ကို ပါရမီဖြည့်ပေးနေတာလို့
ပြောတတ်ကြတယ် ...
တကယ်တော့ ...
ဦးဇော်ကို ပါရမီဖြည့်ပေးနေတာ
မဟုတ်ပါဘူး ...
ကိုယ့်ပါရမီ
ကိုယ်ဖြည့်နေတာပါ ...
ဦးဇော်အတွက် လုပ်ပေးရင်း
ကိုယ့်အတွက် ဖြစ်နေတာပါ ...
ဦးဇော်ရဲ့ ပါရမီ
ကူဖြည့်ပေးနေတာကိုက
ကိုယ့်ရဲ့ ပါရမီ
ကိုယ်ဖြည့်နေတာပါ ...
ဦးဇော်ရဲ့ ပါရမီတွေ
ပြည့်ဖို့အတွက်လည်း
အထောက်အကူးတော့
အများကြီး ဖြစ်သွားတာပေါ့လေ ...
အဲဒီအတွက်လည်း

အရှင်ဆွဲမိက *****

အဖွဲ့သားအားလုံးကို
ကျေးဇူးအများကြီးတင်ပါတယ ...
သာသနာအတွက်
အလုပ်လုပ်သမျှ
ကိုယ့်အတွက်ချည်းပါပဲ ...
အများအတွက်
အလုပ်လုပ်သမျှ
ကိုယ့်အတွက်ချည်းပါပဲ ...
ကိုယ့်အတွက် မမျှော်လေ
ကိုယ့်အတွက် ပိုဖြစ်လေပါ ...
အနာဂတ်ဆိုတာ
ဘာမှ မရေရှာပါဘူး ...
အခုလောလောဆယ
ကုသိုလ်ပြုခွင့်ကြိုက်နှင့်
စိတ်ပါလက်ပါ
ကုသိုလ်ပြုလိုက်ရုံပါပဲ ...
အခုလောလောဆယ
ပါရမိဖြည့်ခွင့်ကြိုက်နှင့်
ဝမ်းသာအားရ
ပါရမိဖြည့်လိုက်ရုံပါပဲ ...

တိုတောင်းလှတဲ့ လူဘဝရဲ့
ဆုံးနိုင်ခွင့်ရှိတူန်း
ခဏတာလေးမှာ
မေတ္တာတရား၊ ခန္ဓိတရား
လက်ကိုင်ထားပြီး
တစ်ယောက်အပေါ်တစ်ယောက်
နားလည်မှုကိုယ်စီနဲ့
ညီညီညွတ်ညွတ် လက်တွဲရင်း
ပါရမီဖြည့်သွားကြရင်
မကောင်းဘူးလား . . .
သူ့ကြောင့်လည်း
ကိုယ်ပါရမီပြည့်
ကိုယ်ကြောင့်လည်း
သူ့ပါရမီပြည့်ပေါ့ . . .
သီတင်းကျော်လို့
တရားပွဲခရီးနဲ့
ဒေသန္တရခရီး
တစ်လတာပြီးရင်
မြန်မာပြည်ကို
ပြန်လာပါတော့မယ် . . .

မကြောခင်မှာ
ပြန်ဆုံးကြမယ်လေ ...
'မျှော်လင့်တော့ မနက်ဖြန်' ပေါ့ ...
မသေသေးရင်တော့
နိုဝင်ဘာ (၆)
ရန်ကုန်ကို အရောက်လာမှာပါ ...
အလင်းစေတမန်အဖွဲ့သားအားလုံး
ထာဝရ အေးချမ်းကြပါစေ ...

ပေတ္တာဖြင့်
ဦးဇိုး
အတ္ထာ အမေရိက
JJ-၉-၀၆

တရားသိမ်းမေတ္တာပို့

အရှင်ဆယ်မျက်နှာ၌

ရှိကြသော

နတ်လူသတ္တဝါအားလုံးတို့သည်

ဘေးရန်ရောဂါ

ကင်းစင်ကွား၍

ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာကျွန်းမာချမ်းသာကြပါစေ။

ရွှေပါရမိဝမ္မဒေသန

ရွှေပါရမိတောရသရာတော် အရှင်ဆန္ဒမင်းက ဟောကြားအပ်သော တရားတော် (ဝိပ်ချွဲ)များကို နာကြားလိုပါက ရွှေပါရမိဝမ္မ-ဒေသနပြန်ပွားရေးအဖွဲ့သို့ ဆက်သွယ်စုစုဝင်းနိုင်ပါသည်။

ရွှေပါရမိဝမ္မဒေသနပြန်ဟူးရေးအဖွဲ့

အမှတ်(၁၉ အေ/၂)၊ ဗိုလ်ရာညွှန်လမ်း၊

အရှင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း ၂၄၇၅၇၃၊ ၃၈၀၀၄၆၄၆။

အမှတ်(၆၁)၊ စိုးအိုးတန်းလမ်း၊

လသာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း ၂၂၆၅၀၀၊ ၂၁၀၄၆၂၂။

အရှင်သန္တာစိုက

အရှင်သန္တမိက
တန်ပေါ်မာစ်
အပ်သော်မြော်မြှင့်အစ်

နှပ်းသားပစ္စာ

အျမှတ်ဆေးနာဂတ်
သမဂ္ဂရေးလုပ်ငန်း
ကျော်ယူ

နှစ်ပါရမိလက်ကစ်းဘဏ်

- မွေးခါနအလုပ်များ၏ ဆန္ဒအရ ဆောင်းပါးတစ်ပုံစာ၊ သို့မဟုတ် နှစ်ပုံစာ လက်ကော်စာအုပ်ငယ်များကို ကုန်ကျေစရိတ်များ၏အတိုင်း ပိုင်းဆိုင်ရွက်ပေးနေပါသည်။ မွေးခါနသက်သက်အတွက်သာ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြစ်၍ ပြင်ပ စာအုပ်ဆိုင်များတွင် လုံးဝရောင်းချွေးမပြုပါ။ မွေးခါနပြုလုပ်လိုသူများရွှေပါရမိအဖွဲ့သို့ ဆက်သွယ်စုစုဝါးနိုင်ပါသည်။

ရွှေပါရမိဓမ္မတပေပြန်းဘားရေးအဖွဲ့

၆၁၊ စဉ်အိုးတန်းလမ်း၊ လသာမြို့နယ်။
ဖုန်း- ၂၁၀၄၆၂၊ ၂၅၇၀၀။

